

Centre Céramique

Jaarverslag 2023

Visie:

**'Maastricht
kent en ervaart
het plezier
van cultuur.'**

Missie:

**'Iedereen heeft
toegang tot kennis
en cultuur als bron
van inspiratie,
reflectie en plezier.'**

Duurzame strategische slagzin:

**'We staan midden in de
samenleving en laten met
onze passie en expertise
elk onderdeel en elke
medewerker schitteren om
zo steeds meer mensen te
informereren, vermaken,
inspireren en verbinden.'**

Inhoudsopgave

7	Voorwoord
9	Inleiding
15	1 Bibliotheek Maastricht
15	1.1 Netwerkbibliotheek
19	1.2 Collectieservice
23	2 Cultuureducatie & -participatie
23	2.1 Kaleidoscoop
24	2.2 Cultuurmakers Maastricht
27	2.3 Samenwerking
28	2.2 Samenwerkingspartners
31	3 Musea
31	3.1 Natuurhistorisch Museum Maastricht
35	3.2 Maastricht Museum
43	4 Programmering & Innovatie
44	4.1 Educatie
51	4.2 Tentoonstellingen
58	4.3 Activiteiten en evenementen
68	4.4 Marketing & Communicatie
79	5 Zakelijke dienstverlening
79	5.1 Klantenservice
82	5.2 Facilitair
85	6 Development
85	6.1 Verhuur
87	6.2 Subsidies en fondsen
88	7 Financieel verslag
89	7.1 Transitie Kumulus
91	8 Op weg naar verzelfstandiging
	Bijlagen
95	A Personeel en organisatie
102	B Nevenfuncties van medewerkers
105	C Publicaties van medewerkers

**Centre Céramique
is steeds meer en
vaker de verbinder
van de stad.**

Voorwoord

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door verandering. Er gebeurde niet alleen veel, maar Centre Céramique ging ook een heel nieuwe fase in. Om ons heen zien we grote veranderingen, terwijl ook heel veel lijkt stil te staan, denk bijvoorbeeld aan de woningbouw en klimaatmaatregelen. We leven kortom in een tijd van (grote) tegenstellingen en het gevaar is dat we ons in die polarisaties laten meeslepen. En dat terwijl vanuit zowel Centre Céramique als de stad juist heel veel verbinding wordt gevraagd en geleverd, zowel naar buiten toe als intern. De nieuwe organisatiestructuur verbeterde de communicatie tussen medewerkers en daarmee ook de onderlinge verbinding. Het personeelsbestand veranderde; er vertrokken mensen en nieuwe collega's werden verwelkomd. Deze vernieuwing zorgde voor een nieuwe dynamiek en elan.

Voor de diverse gebruikers van de bibliotheek was er ruime aandacht; van jeugdbieb tot het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) en alles wat daar tussenin zit. Leesvaardigheid en geletterdheid zijn nog steeds de kansgevers van onze samenleving en we zetten hier sterk op in. Van VoorleesExpress tot de Bibliotheek op School en de verruimde openingstijden van de servicepunten in Heer en Malpertuis. Het bibliotheekteam is bezig met mooie plannen om de impulsen ook duurzaam effect en impact te geven. De museale bezoekers bedienen we met het Natuurhistorisch Museum Maastricht en het nieuwe Maastricht Museum. Ook hier zien we dat draagvlak, cultuur-, natuur- en erfgoedparticipatie nieuwe benaderingen zijn die ook steeds meer vanuit een nieuw perspectief en zelfs vanuit een nieuwe generatie ontstaan. Het zijn spannende trajecten waar cross-overs met expertise van Kaleidoscoop (cultuureducatie) en Cultuurmakers Maastricht (cultuur-participatie) echt van meerwaarde zijn. De Maastrichtse collecties die we herbergen op het gebied van geologie, paleontologie, biologie, erfgoed, archeologie,

bijzondere bibliotheekcollecties, historische instrumenten en kunstcollecties laten we de komende jaren steeds beter aansluiten bij onderwijs en onderzoek (met name van Universiteit Maastricht (UM) en hogescholen). Alleen dan blijven die collecties relevant en vormen ze de voedingsbron van onze musea. In de wijken en haarvaten van de stad brengt Cultuurmakers Maastricht enthousiasme voor kunst- en cultuuractiviteiten, terwijl de cultuureducatieprogramma's van Kaleidoscoop hun weg vinden naar scholen. In het Kumulusgebouw aan de Herbenusstraat faciliteren we Theaterschool De Zuiderlingen, Dansatelier Maastricht en de Vrije Academie Maastricht, terwijl het souterrain van Centre Céramique plaats biedt aan KUMA muziekschool. Hier is cultuur de grote verbinder tussen mensen en brengen we kwaliteit van leven. Ook stimuleren we aan de lopende band talent. Het is de belangrijkste soft power van onze samenleving en geeft ongelooflijk veel sjeu aan het leven. Datzelfde doet Cultuurmakers Maastricht door letterlijk (financiële) injecties te geven aan lokale culturele initiatieven waar participatie (meedoen) hopelijk leidt tot meer sociale verbinding en dialoog. Want daar schieten we soms tekort... we zien en spreken de ander te weinig en begrijpen soms niet hoe de ander er voor staat of denkt. Die bubbels zorgen voor fragmentatie en frustratie.

Centre Céramique is steeds meer en vaker de verbinder van de stad. Het is belangrijk dat onze gasten en bezoekers zich in ons 'huis van de stad' veilig en welkom voelen. We creëren een huiskamergevoel met goede koffie (van Coffeelovers). Een plek waar je vrienden en vreemden ontmoet, gasten ontvangt of afspreekt. Waar je ervaringen deelt en openheid zich ontwikkelt. We zagen het bijvoorbeeld al bij de netwerkbijeenkomst Amateurkunst, het kerstconcert van de Mastreechter Staar, bij de lezingen op zondagochtend; allemaal activiteiten waar verbinding en verwondering centraal staan.

**Centre Céramique:
de meest laagdrempelige
en best bezochte culturele
ontmoetingsplek van
Maastricht.**

Inleiding

Dit is het tweede jaarverslag van het nieuwe Centre Céramique; het meest bezochte, laagdrempelige en toegankelijke cultuurpodium van de stad. Een inspirerende en bruisende plek voor iedereen: Maastrichtenaar, bezoeker of toerist. Hier kun je ontdekken, ontmoeten, leren, ontwikkelen, kennis delen, uitgedaagd worden, werken, genieten en ontspannen.

Centre Céramique is een organisatie (onderdeel) van de Gemeente Maastricht. Onder dit organisatieonderdeel vallen Bibliotheek Maastricht (met twee bibliotheek-servicepunten in Heer en Malpertuis, elf bibliotheken op school en een Boek-aan-Huis-service), Maastricht Museum, Natuurhistorisch Museum Maastricht, Cultuurmakers Maastricht en Kaleidoscoop. Dit alles op drie locaties in Maastricht: Centre Céramique (Plein 1992), Kumulus (Herbenusstraat) en Natuurhistorisch Museum Maastricht (De Bosquetplein).

Nieuwe koers ingezet

Waar het eerste jaar van onze meerjarenstrategie 2022-2026 zich kenmerkte door de ontwikkeling van een aangepaste koers voor Centre Céramique die moet leiden tot een betere taakvervulling en financieringsmix zetten wij in 2023 vervolgstappen in de uitrol en concretisering van deze strategie. Vanuit nieuw cultureel ondernemerschap werkten we aan een nieuw team Development. Dat leidt tot meer eigen verdienvermogen en (steeds meer) zelfstandigheid. We zoeken daarbij ook meer financieel draagvlak buiten de bijdrage van de Gemeente Maastricht, waardoor het noodzakelijk is om concreet en transparant te zijn over onze activiteiten. Ons meerjarenplan en dit jaarverslag over 2023 maken onze ambities en de weg daarnaartoe in- en extern transparant. Hieruit volgde onder andere de toevoeging van een Maastricht Museum, een aangepaste organisatiestructuur en een herzien doelgroepenbeleid in combinatie

met bijbehorende programmering. Vanuit de visie 'Maastricht kent en ervaart het plezier van cultuur' leidden we onze missie af: 'Iedereen heeft toegang tot kennis en cultuur als bron van inspiratie, reflectie en plezier'. We willen als culturele instelling met het grootste publieksbereik binnen Maastricht nóg nadrukkelijker de rol van aanbieder, facilitator en aanjager van toegankelijke cultuur voor iedereen gaan vervullen. We focussen daarbij onze collecties, locaties en expertise op vier hoofddoelstellingen:

- Bevorderen van leesvaardigheid en bestrijden van laaggeletterdheid.
- Bevorderen van burger- en cultuurparticipatie.
- Vertellen van verborgen verhalen van Maastricht.
- Uitdragen van het verhaal van Krijt en biodiversiteit.

Cultuur kan bijdragen aan kansengelijkheid, de kwaliteit van leven speelt een cruciale verbindende rol om verschillende groepen met elkaar in dialoog te brengen. We hebben de meest laagdrempelige en best bezochte culturele ontmoetingsplekken van Maastricht, dat schept een diversiteit aan kansen en mogelijkheden.

Organisatiestructuur

Vanuit Centre Céramique als overkoepelende organisatie werken we de komende jaren vanuit vier publieksmerken (Bibliotheek Maastricht', 'Cultuurmakers Maastricht', 'Maastricht Museum' en 'Natuurhistorisch Museum Maastricht) aan de invulling van de vier hoofddoelstellingen. Dit gebeurt op basis van een combinatie van eigen inkomsten en financiële middelen vanuit de Gemeente Maastricht. De aangepaste organisatiestructuur speelt in op de nieuwe hoofddoelstellingen. Het nieuw op te zetten team Development en de impuls Zakelijke Dienstverlening gaan zorgen voor meer verdienvermogen en een groter kostenbewustzijn. De organisatiestructuur speelt ook meer in op talent op de juiste plek voor een gezonde(re) werk-privébalans. We treffen voorbereidingen voor het creëren van staffuncties voor HR, Financiën, ICT, Marketing & Communicatie, Presentaties, projecten & programmering, Verhuur en Development.

Personeel en organisatie

In 2023 waren 115 medewerkers bij de organisatie betrokken. Dat is exclusief 80 vrijwilligers, ZZP-ers en stagiaires, werkervaringsplaatsen en participatieplekken. Vrijwilligers van De Bibliotheek op School (dBos) worden door onze collega's geïnstrueerd, maar vallen onder de verantwoordelijkheid van de betreffende basisscholen. Zij zijn niet meegeteld. Het managementteam kende een aantal wisselingen. Hierdoor werd een aantal portefeuilles voor kortere of langere tijd gewisseld of waargenomen binnen het MT. Net als in 2022 had het cluster Facilitair en Verhuur in 2023 een aantal langdurig zieken binnen de gelederen. Dit met onderbezetting en een verhoogde druk op het halen van deadlines tot gevolg.

Door de nieuwe ontwikkelingen werd het team Facilitair steeds vaker ingezet bij de realisatie van museale presentaties en tentoonstellingen. Goede plannings en constant bijsturen waren nodig om hier succesvol op in te springen. Daarnaast vergt dit soort werk specifieke vaardigheden. Bij de uitrol van het Maastricht Museum en de aanstaande vernieuwing van het Natuurhistorisch Museum Maastricht zullen we deze aspecten mee nemen in de ontwikkeling van het team.

Ook het team Marketing & Communicatie kampte met ziekte. Een gedeelte van het werk werd opgevangen met ondersteuning vanuit andere teams, en door opdrachten te laten uitvoeren door externe bureaus. Een soortelijke situatie deed zich voor binnen het team Programmering. Een deel van het werk werd opgevangen door contracten van medewerkers tijdelijk uit te breiden. Het educatiewerk voor Maastricht Museum kwam tijdelijk stil te liggen en daardoor werd ook de randprogrammering minimaal uitgevoerd.

In de loop der jaren is de functie van de bibliotheken in Nederland verbreed en krijgt de bibliotheek steeds meer een sociaal-maatschappelijke rol. Om deze veranderende rol goed te kunnen uitvoeren werkten we in 2023 toe naar een nieuwe teamindeling bestaande uit twee clusters: Bibliotheek Collectieservice en Netwerk Bibliotheek. Bij het cluster Netwerk Bibliotheek kwamen er twee leesconsulenten bij, (waarvan een tijdelijk), een senior basisvaardigheden, evenals een algemeen medewerker netwerk-bibliotheek. Eén leesconsulent ging met pensioen.

Bij Bibliotheek Collectieservice ging een medewerker ondersteuning logistiek met pensioen, deze functie wordt opnieuw ingevuld. Een vacature Logistiek die in 2022 ontstond werd in 2023 bekeken, opnieuw beschreven en opengesteld; primaire rol is het opnieuw vormgeven van het saneringsproces van de openbare bibliotheekcollectie.

Bij Cultuurmakers Maastricht waren in 2023 enkele veranderingen in samenstelling. De functies Cultuurcoach Amateurkunst en Cultuurcoach Wijken werden nieuw ingevuld en Cultuurmakers Maastricht kreeg er een Cultuurcoach Welzijn bij. Daarnaast begon een medewerker Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid voor de gehele organisatie Centre Céramique en was er plaats voor onderzoek door een stagiair. Kaleidoscoop nam in 2023 meerdere medewerkers cultuureducatie en een coördinator in dienst. Kunstvakdocenten blijven moeilijk te werven, desondanks enthousiasmeerde Kaleidoscoop een behoorlijk aantal nieuwe docenten.

Diversiteit gaat niet over de ander, maar over iedereen

In 2023 startten we met het actief toepassen van de Code Diversiteit & Inclusie (D&I). Dit is een proces waarin we de hele organisatie stap voor stap willen meenemen. Dat kost tijd. We werkten aan bewustwording: wat betekent het als je met de 4 P's (Programma, Publiek, Personeel en Partners) uit de Code D&I aan de slag gaat? Diversiteit gaat niet over de ander, maar over iedereen. In 2023 ging een ambassadeursgroep Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid onder aanvoering van een medewerker Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid aan de slag om te kijken hoe we van onze organisatie een veilige(re) en uitnodigende (werk)plek voor iedereen kunnen maken.

Samen bouwen aan het Maastricht Museum

In april opende het Maastricht Museum voor het eerst de deuren. Tijdens de preview op 14 april 2023 waren wethouder cultuur Frans Bastiaens, architect van het gebouw Jo Coenen, directeur van Centre Céramique Wim Hupperetz, medewerkers en vele samenwerkingspartners aanwezig. Samen maakten zij het mogelijk dat Maastricht een eigen museum krijgt. De plek waar de verborgen verhalen van onze bijzondere stad worden verteld.

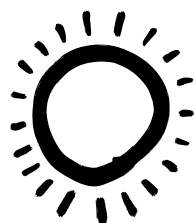
De eerste reacties waren enthousiast. Wethouder Frans Bastiaens zei: "Het Maastricht Museum is een spiegel die onze herkomst en onze cultuur toont. Een stukje tastbaar verleden in het nu. Het museum brengt de verhalen van Maastricht, om door elke bezoeker te ontdekken en aan te vullen." Wim Hupperetz vertelde vol trots: "Het is zo mooi om te zien dat onze bijzondere stukken een centrale plek krijgen in het hart van het gebouw, midden in de stad. Complimenten voor de medewerkers die dit realiseerden in zo'n korte tijd." Jo Coenen ziet ook de meerwaarde: "Twee musea in de kop en de staart van Céramique kunnen elkaar aanvullen en daarmee de oevers van de Maas in balans brengen."

Tijdens de opbouw van het nieuwe museum stonden de deuren al open en werd het publiek uitgenodigd om een kijkje te nemen achter de schermen. Ook vroegen we om een bijdrage: hebben zij zelf mooie verhalen die moeten worden verteld of willen zij meer weten over bepaalde onderwerpen?

In het Maastricht Museum vertellen wij de verborgen verhalen van onze bijzondere stad in het Nederlands en Engels, maar ook in het Maastrichts. Zo dragen wij ons steentje bij om deze streektaal levend te houden. Het museum neemt je mee langs een indrukwekkende tijdreis, die zo'n 7.000 jaar geleden begint bij de eerste vaste bewoners. Vanuit daar gaan we naar de Romeinen die hier voor het eerst een brug over de Maas bouwden. Vervolgens bezoeken we Maastricht in de vroege Middeleeuwen (van 500 tot 1000 na Chr.): een politiek-religieus centrum. En via de vestingstad van de 16^e tot 18^e eeuw komen we tot slot aan in de eerste fabrieksstad van Nederland in de vroege 19^e eeuw. De collectie – denk aan de verzamelingen archeologie en Maastrichts keramiek plus de grote historische stadsmaquette – was er al, alleen versnipperd over het gebouw.

Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverd de stad

Eerste wisseltentoonstelling Maastricht Museum

Op 23 juni 2023 werd de eerste wisseltentoonstelling van het Maastricht Museum geopend: *Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverd de stad*. Het jaar 1673 is een belangrijk jaar in de Maastrichtse stadsgeschiedenis, met de inname van de stad door de legers van Zonnekoning Lodewijk XIV. Het verslag van de verwoestende aanval werd, zowel in de publicatie als in de tentoonstelling, in de context geplaatst door de verhalen van drie personen die met de slag verbonden waren: Willem Norwood, een hoge Staatse officier, de wereldberoemde musketier d'Artagnan en de avontuurlijke cartograaf John Scott. Wegens succes schoof de sluitingsdatum door naar eind maart 2024.

Vernieuwingsplan Natuurhistorisch Museum Maastricht

Via het Natuurhistorisch Museum Maastricht dragen we het verhaal van Krijt en biodiversiteit uit. Hier ontdekken gezinnen en grootouders met jonge (klein)kinderen, schoolklassen en (buitenlandse) toeristen een wereld vol natuurschatten. Vol verwondering leren ze meer over het Krijt, de Mosasaurus, het Maastrichtien en de biodiversiteit van (Zuid-)Limburg. De extra beschikbaar gestelde financiële middelen vanuit het coalitieakkoord zijn cruciaal om deze doelgroepen blijvend te bereiken. Het is de opstap naar een vernieuwd Natuurhistorisch Museum Maastricht, waarvoor een investering noodzakelijk is. Het vernieuwingsplan in vogelvucht: verduurzaming van het Rijksmonument, verbouwing om het volledige potentieel van het gebouw te benutten, vernieuwing van museale presentaties en verbinding met lokale, regionale en landelijke partners. Op 4 november presenteerden we de vergezichten en scenario's voor een vernieuwd museum aan de Raadscommissie.

SPUK Bieb

"Het kabinet wil de openbare bibliotheken op zo veel mogelijk plaatsen terugbrengen, als plek waar mensen lezen, leren en elkaar ontmoeten", zei de koning in september in de troonrede. De overheid wil dat de bibliotheek nu én in de toekomst voor iedereen beschikbaar en bereikbaar is. Daarom komt extra geld voor bibliotheken beschikbaar via de regeling Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024 (SPUK Bieb).

Tentoonstellingen en evenementen

Zowel in het Maastricht Museum als in Centre Céramique en het Natuurhistorisch Museum Maastricht waren in 2023 diverse tentoonstellingen te zien. In het Maastricht Museum was er de tentoonstelling *Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverd de stad*. In Centre Céramique waren er vijf tentoonstellingen: *Portretten van Hier – 1955-1966* van Frans Grummer, *Pop-Up Atelier* in samenwerking met FASHIONCLASH, de tentoonstelling *Vieren!* in samenwerking met Stichting Beeldmix, NS en ProRail, tentoonstelling van werken vervaardigd in het *Pop-Up Atelier* in samenwerking met FASHIONCLASH en de tentoonstelling *Schone Lucht? Akkoord!* in samenwerking met CNME Maastricht.

In de binnenvitrine in de stadshal van Centre Céramique konden bezoekers een zestal mini-expos bekijken: *50 jaar Roze in de klas*, *'Portretten van ons!'*, *'Edgar Allan Poe in de Lage Landen'*, *'Monnikenwerk 1.0'* door Huib Jans, *'Langs de kades en over de rails'* en *'Noeste Arbeid en Romantiek'* in samenwerking met de LLTB. In de jeugdbibliotheek was de mini-expo *De wijde wereld* in te zien van kunstschilder en illustrator Pallieter Hutschemakers en schrijver Jacques Vriens. In het Natuurhistorisch Museum Maastricht was de expositie *Wonderchicken & Co. – Verborgene juweeltjes* in samenwerking met University of Cambridge te zien.

Naast tentoonstellingen organiseerden we meer dan 250 activiteiten en evenementen op onze drie locaties: Centre Céramique (Avenue Céramique), Natuurhistorisch Museum Maastricht (De Bosquetplein) en Kumulus (Herbenusstraat). Ook waren we zichtbaar tijdens grote stadbrede evenementen zoals Museumnacht en Festival MAAS! Tijdens het weekend van het FASHIONCLASH Festival werd The Hoooooodie Project van het souterain tot en met de derde verdieping van Centre Céramique tentoongesteld, een hoodie met mouwen van meer dan 300 meter lang, met persoonlijke verhalen van ruim 400 deelnemers in de leeftijd van 7 tot 70 jaar.

TIP!-collectie voor volwassenen en de jeugd

De uitleningen van de jeugdcollectie stegen opnieuw in 2023. In de laatste twee maanden van het jaar werd het succesvolle concept van de TIP!-tafels voor de collectie volwassenen doorvertaald naar de collecties voor de oudste jeugd. Dit resulteerde in twee TIP!-rekken waarin de nieuwste én populairste boeken bij elkaar staan; lees- en studieboeken, strips, manga, BookTok en ook Engelstalige titels – de ideale plek om even lekker te snuffelen. Het positieve effect op de uitleningen was al snel te zien: maandelijks werden ca. 750 keer geleend op een totaal van ca. 5.200 uitleningen voor deze leeftijdscategorie (ca. 15%).

1 Bibliotheek Maastricht

Bibliotheek Maastricht is één van de vier publieksmerken van Centre Céramique. De kaders voor Bibliotheek Maastricht schetsen we in het Meerjarenplan Centre Céramique 2022-2026 en door de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen en daaruit voortvloeiend het Bibliotheekconvenant 2020-2024 te volgen.

Daarbij ligt de focus op drie grote maatschappelijke opgaven:

- Het bestrijden van laaggeletterdheid.
- Het bevorderen van digitale inclusie.
- Het stimuleren van persoonlijke ontwikkeling.

In de loop der jaren is de functie van de bibliotheken in Nederland verbreed en krijgt de bibliotheek steeds meer een sociaal-maatschappelijke rol. Om deze veranderende rol goed te kunnen uitvoeren werd in 2023 toegewerkt naar een nieuwe teamindeling, bestaande uit twee clusters:

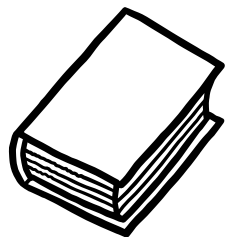
1. Cluster Bibliotheek Collectieservice

Dit betreft de van oudsher bij het publiek bekende bibliotheek voor uitleen en informatieverstrekking. De plek waar je naartoe gaat om informatie op te halen, te zoeken en te lenen in de breedste zin van het woord.

2. Cluster Netwerk Bibliotheek

Dit cluster gaat samenwerkingsverbanden aan met netwerkpartners en richt zich in de breedste zin van het woord op het ondersteunen en versterken van de basisvaardigheden (taal- en digitale vaardigheden) van de inwoners van Maastricht.

In 2023 werden SPUK-gelden – specifieke uitkeringen voor gemeenten en provincies, om beleid van de Rijksoverheid uit te voeren – toegekend. Er is een bedrag van twee keer € 220.000 beschikbaar gesteld om de servicepunten Heer en Malpertuis uit te bouwen tot volwaardige bibliotheken te. In 2023 maakten we een begin met de verkenning via gesprekken met partners, realisatie vindt plaats in 2024 en 2025.

1.1 Netwerkbibliotheek

Vanuit de netwerkbibliotheek boden we tal van activiteiten en programma's op het gebied van lees- en digitale vaardigheden voor de jeugd. De Bibliotheek op School (dBos), Menukaart Leesbevordering Primair Onderwijs en project Rijke Schooldag worden beschreven in hoofdstuk 4.1.1 Bibliotheek Maastricht. Andere activiteiten op het gebied van lees- en digitale vaardigheden voor de jeugd waren:

Pageturner

In september 2023 ging de pilot Pageturner van start. Dit is een programma waarin we digitale prentenboeken introduceren in gezinnen waar door laaggeletterdheid of anderstaligheid niet wordt voorgelezen. De belangrijkste doelstelling: ouders en kinderen lezen zo veel, en zo langdurig mogelijk digitale boeken. Een bibliotheekbezoek is onderdeel van het programma. De pilot werd in samenwerking met medewerkers van de Speelpan Oost van Trajekt uitgevoerd en was een succes. Zes gezinnen deden mee en zij waren allemaal heel enthousiast.

VoorleesExpress

VoorleesExpress

Eind 2023 begon de werving van vrijwilligers voor het nieuwe programma VoorleesExpress, dat in 2024 start. Dit VoorleesExpress is een landelijk initiatief om kinderen met een taalachterstand wekelijks thuis voor te lezen. Het is gericht op kinderen van 2 tot en met 8 jaar die moeite hebben met de Nederlandse taal en op de (voor)school niet de gewenste resultaten behalen. Een vrijwilliger van de VoorleesExpress komt 20 weken lang bij het gezin thuis om voor te lezen, te praten en taalspelletjes te doen.

BoekStart

Voor de allerjongste lezers van de bibliotheek en hun ouders/verzorgers organiseerden we verschillende kleine workshops waarbij taal en boekjes, versjes en liedjes centraal stonden. In 2023 waren dit negen activiteiten: muziek op schoot, vertellen met je handjes knuffelgym, voorlees- en speeluurkje. In totaal bezochten 138 kinderen en ouders deze workshops.

Nieuwe leden van 0 tot 2 jaar ontvingen het BoekStart koffertje met twee boekjes en informatie over het belang van (voor)lezen als welkomsgeschenk. Er werden ruim 300 koffertjes uitgereikt. We werkten samen met de consultatiebureaus, die ouders wijzen op het belang van voorlezen en hen richting bibliotheek leiden.

Toon je Talent

De jeugdbibliotheek neemt deel aan het programma Toon je Talent van Kaleidoscoop met twee programma's: Dansletters en Letterconfetti. In 2023 bezocht Kindcentrum Dynamiek de jeugdbibliotheek voor het programma Letterconfetti met groepen 3 en 4. 63 kinderen ontdekten de bibliotheek al spelenderwijs, door in groepjes opdrachten uit te voeren rondom boeken en taal. Ook de hulpouders en leerkrachten werden actief betrokken.

Lichaamstaal

De jeugdbibliotheek is partner binnen het project Lichaamstaal van Sally Dansgezelschap Maastricht. Sally Dansgezelschap Maastricht zet in op leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid door de school, ouders, bibliotheek en buurt te verbinden binnen het project. Kinderen kregen danslessen in de klas naar aanleiding van boeken, een programma in de bibliotheek en een afsluitende activiteit voor de hele school/buurt, waar ook de bibliotheek een onderdeel van was. In 2023 nam groep 3 van Kindcentrum Manjefiek deel aan Lichaamstaal. De afsluiting vond plaats in maart 2024.

Vakantielezen

Het landelijke leesprogramma Vakantielezen is een spannende ontdekkingsreis voor beginnende lezers uit groep 3 en 4, ontwikkelt door Biblionet Groningen in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek. Hiermee kunnen zij hun leesniveau in de zomervakantie op peil houden. De scholen maken een start voor de vakantie en via de website van Vakantielezen kunnen ouders en kinderen tijdens de vakantie verder op leesreis. In de jeugdbibliotheek is er in de zomervakantie ook een activiteit, met een boekje als cadeau. De leesconsulenten introduceerden Vakantielezen in groepen 3 en 4 van De Suringarschool en Basisschool Anne Frank. Verder werden alle leden/bezoekers van De Bibliotheek Maastricht uitgenodigd om mee te lezen in de vakantie.

Voortgezet onderwijs en mbo

In 2023 waren er diverse activiteiten voor (speciaal) voortgezet onderwijs en mbo. Dit waren grotendeels bibliotheekbezoeken, maar ook lessen informatievervaardigheden en het spel Boekenroof. Dit is een spel waarbij leerlingen in groepjes op zoek gaan naar verdwenen boeken. Per boek is er een opdracht, zoals het maken van een stapelgedicht of het opzoeken van een e-book. Daarnaast konden groepjes boeken ruilen en elkaar beroven.

Meer activiteiten en evenementen van Bibliotheek Maastricht in 2023 zijn te vinden in hoofdstuk 4.3.2.

Activiteiten op het gebied van (digitale) basisvaardigheden voor volwassenen

Cursus DigiVitaler

44 mensen volgden lessen over omgaan met digitale gezondheidszorg, aangeboden in samenwerking met Maastricht UMC+.

Cursus DigiD, wat kun je er mee?

Deze cursus over omgaan met de digitale overheid 59 mensen.

Klik & Tik cursus

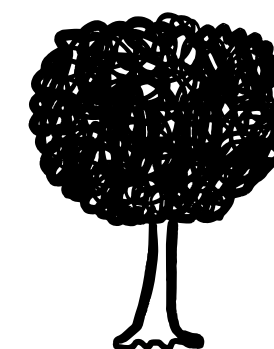
511 cursisten volgden dit programma, waarin ze digitale basisvaardigheden leerden. Vanwege de grote vraag breidden we het aantal bijeenkomsten in 2023 uit naar tweemaal per week. De cursus Klik & Tik werd daarnaast ook verzorgd bij Trajekt in Wittevrouwenveld en het Kenniscentrum Emancipatie Maastricht.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

In 2023 hielpen we 434 mensen met hun vragen over de (digitale) overheid. In de tweede helft van het jaar voerden we gesprekken met sociale partners SVB, DUO, Juridisch Loket, Sociale Zaken Maastricht en Kredietbank Limburg over een wekelijks spreekuur. Dit leidde ertoe dat zij per 2 januari 2024 aanbieden in de Stadshal van Centre Céramique.

IDO

Belastingspreekuren

Ook in 2023 verzorgde onze partner Stichting First Fiscaal Recht belastingspreekuren in Centre Céramique. In maart deden ze voor het eerst mee aan de Landelijke Aangiftedag in samenwerking met de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen. 73 mensen bezochten deze spreekuren.

Workshop Veilig en Bewust online

In 2023 werd een aantal maal de workshop Veilig en bewust online georganiseerd in samenwerking met studenten van het VISTA college. Tijdens de workshop kwamen o.a. digitale oplichting, online bescherming, openbare wifi, veilige wachtwoorden, het maken van back-ups, onbetrouwbare apps en websites en virusscanners aan bod. In totaal bezochten 23 mensen deze workshops.

Digicafé

In november 2023 startte een Digicafé: met als doel van het Digicafé is om mensen hulp te bieden bij al hun digitale vragen en uitdagingen rondom het gebruik van digitale apparatuur zoals laptop, iPad, mobiele telefoon en e-reader. Maar ook met vragen over bijvoorbeeld het installeren en gebruiken van apps, aanmaken van accounts et cetera. Het Digicafé vond wekelijks plaats en werd bemenst door vrijwilligers. In de twee laatste maanden van het jaar bezochten 24 mensen ons Digicafé.

2.119 mensen namen deel aan onze twee taalcafés.

Workshop Delpher

De Maand van de Geschiedenis had in 2023 het thema Eureka! oftewel 'Ik heb het gevonden!' Voor wie meer bedreven wilde worden in het online opduiken van historische artikelen verzorgde journalist en historicus Ewoud Sanders de workshop Delpher.

Taalcafés

Onze twee taalcafés, waar men op een laagdrempelige en makkelijke manier de Nederlandse taal kan oefenen, werden in 2023 goed bezocht. In totaal waren er 2.119 deelnemers.

Boek-aan-huis service

Voor mensen die niet naar de bibliotheek kunnen komen doordat ze ziek zijn, een handicap hebben of slecht ter been zijn brengen en halen we bibliotheekboeken aan huis. In 2023 maakten 28 mensen gebruik van deze service.

Schrijfwerkplaats voor Nieuwkomers

Vanaf 12 september organiseerde Bibliotheek Maastricht een gratis schrijfcursus voor nieuwkomers, gericht op artistieke ontwikkeling in het Nederlands. Het resultaat van deze cursus werd op 17 december gepresenteerd in een bundel. Deze cursus is ontwikkeld door de Wintertuin en werd in samenwerking met Cubiss in Limburg gepresenteerd.

1.2 Collectieservice

Uitleningen

We zagen de uitleningen stijgen, maar nog niet tot het niveau van voor corona.

	Centre Céramique	Heer	Malpertuis
2019	363.109	16.639	32.884
2020	207.986	3.669	23.333
2021	242.578	327	18.222
2022	308.695	4.826	24.636
2023	337.312	7.467	22.334

Een opvallende ontwikkeling is dat het aantal uitgeleende jeugdleesboeken sinds 2022 groter is dan het aantal uitgeleende leesboeken voor volwassenen.

Leesboeken	Volwassenen	Jeugd
2022	92.614	110.386
2023	96.441	131.600

Aan de hand van saneerlijsten haalden we exemplaren uit de collectie die lang niet waren uitgeleend; door dit proces kromp de totale collectie iets (-1,8%). Qua boeken zien we wél groei in de grootte van de collecties voor de jeugd; dat loopt netjes in de pas met de stijgende lijn in uitleningen.

Jeugdbieb scoort

De nieuwe jeugdbibliotheek bleef een succes; deze nieuwe speel-, leer- én leesplek behield zijn aantrekkingskracht, zichtbaar in het aantal bezoeken van kinderen met (groot) ouders. Tekenden we in oktober 2022 een record op van meer dan 10.000 uitgeleende jeugdleesboeken, schoten we in oktober 2023 zelfs door naar meer dan 12.500 uitleningen.

TIP!-collectie

Al ruim tien jaar plaatsen we, voor die klant die graag wil snuffelen, het meest gebruikte en actuele deel van de collectie vooraan op de zogenaamde TIP!-tafels. Sinds april 2023 waren dit vier tafels voor volwassenen op verdieping 2: Hoogspanning, Ontspanning, Literatuur en Informatief. Deze tafels zorgden voor 25 tot 30% van de totale uitleningen en van de materialen op deze tafels werd altijd circa 80% uitgeleend. Minstens één keer per maand vond er onderhoud plaats: de oudste en lang-niet-geleende exemplaren werden verplaatst naar de reguliere opstelling.

Voor de jeugd van 8+ en 12+ zijn eind 2023, net zoals voor de volwassenen, TIP!-rekken ingericht met de meest geleende en actuele titels.

Ledengroei

We zagen een groei in het aantal abonnementen tot nét geen 28.000 in december 2023. Deze groei zat met name in de gratis abonnementen voor de jeugd (2022: 9.290 – 2023: 9.614) en bij de basic-leden (2022: 10.327 – 2023: 11.996).

TIP!-tafels zorgden voor 25-30% van de totale uitleningen.

Digitaal

Bibliotheekleverancier NBD Biblion startte in 2021 een project op om een videostreaming-dienst te introduceren als alternatief product voor de voormalige video-collecties en de opvolger hiervan, de dvd-collecties. Maastricht droeg hier vanaf de start actief aan bij en voerde eind 2023 een afsluitende pilot uit. Dankzij de positieve resultaten zal dit product halverwege 2024 beschikbaar komen voor de Nederlandse Openbare Bibliotheken.

Verder startte bijna tien jaar geleden een landelijk aanbod van e-books en sinds 2020 voegden we hier ook luisterboeken aan toe. Deze digitale dienst is beschikbaar voor al onze jeugdleden én voor de volwassenleden met een betaald abonnement, en is een integraal onderdeel van onze diensten geworden. In 2023 leenden onze leden meer luisterboeken: ruim 9.700 tegenover ruim 9.000 in 2022. Het aantal uitgeleende e-books daalde iets: 26.459 tegenover 27.204 vorig jaar. Het aantal leden met een online Bibliotheekaccount nam opnieuw toe; van 2.595 in 2022 naar 2.854 in 2023. Voor jeugdleden was dat een stijging van 740 naar 854 leden.

Magazijn

In het magazijn is een meerjarig retro-project gaande waardoor uiteindelijk de totale collectie beschreven en zichtbaar zal zijn in ons bibliotheekstelsel. In 2023 zijn 10.500 extra exemplaren zichtbaar gemaakt.

Met 12.500 uitgeleende jeugdleesboeken in oktober braken we het record van 2022.

2 Cultuureducatie & -participatie

Vanuit het beleidsbureau van de Gemeente Maastricht zijn diverse initiatieven en programma's op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie ondergebracht bij Centre Céramique.

2.1 Kaleidoscoop

De missie van Kaleidoscoop is om kinderen en jongeren tussen de 4 en 25 jaar de kans te bieden betekenisgevende en kwaliteitsvolle cultuureducatie te beleven. Ook kinderen die van huis uit niet vaak in aanraking komen met cultuur en kunst krijgen zo via cultuureducatie de kans hun talenten verder te ontdekken en uit te breiden.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Kaleidoscoop bemiddelt als intermediair op het gebied van cultuureducatie tussen drie partijen: scholen, kunstvakdocenten en culturele instellingen. We regisseren en coördineren cultureel aanbod op het gebied van muziek, dans, beeldend, theater, mediakunst en cultureel erfgoed richting het onderwijs. Dit gebeurde in 2023 middels diverse projecten en het programma Cultuureducatie en Kwaliteit Toon je Talent dat breed is ingebed binnen het primair onderwijs in Maastricht en het Heuvelland, en waarvoor wij penvoerder zijn. De meeste programma's vonden plaats binnen schooltijd op locatie van de school, maar ook bij culturele instellingen zoals het theater of museum. Daarnaast waren er diverse projecten die (o.a. in samenwerking met externe organisaties) in de vrije tijd en vakantieperiodes plaatsvonden, zoals Trajekt en Maastricht Sport.

Naast de directe cultuurbeleving voor kinderen en jongeren richtten we ons op deskundigheidsbevordering voor leerkrachten. Dit doen we onder meer door de jaarlijkse organisatie van een Kunstcarrousel, waarbij we steeds andere culturele partners een podium geven om zich

te presenteren aan het onderwijs. In 2023 deden ruim dertig scholen mee aan dit programma. Wij zorgen er voor dat elk kind van deze scholen gedurende zijn lagereschooltijd in aanraking komt met alle culturele disciplines en daarbij hoort ook een jaarlijks bezoek aan een culturele partner. Wij stemden dit goed af op de wensen van het onderwijs en leverden waar nodig maatwerk.

Dit alles vindt plaats op locatie bij culturele partners Muziekgieterij en Lumière. Inmiddels is het een gekend begrip en dus werd Kunstcarrousel ook in 2023 druk bezocht door diverse belanghebbenden waaronder beleidsmedewerkers, culturele zzp-er's en contactpersonen van de Pabo.

Up-to-date blijven

Onder andere zo blijven wij blijven als afdeling cultuureducatie op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie en het onderwijs in het algemeen. Daarnaast volgen wij de nieuwste ontwikkelingen daaromtrent op de voet, onder meer door het bijwonen van informatiedagen georganiseerd door het LKCA of het Huis voor de Kunsten.

Wij brachten zoveel mogelijk verbindingen tot stand tussen het onderwijs en het culturele veld. Zo leren we steeds meer elkaars taal te spreken en blijven deze verbindingen ook duurzaam bestaan.

2.2 Cultuurmakers Maastricht

Cultuurmakers Maastricht werkt middels een meerjarenplan 2021-2024 waarbij jaarlijks dezelfde cyclus van werkzaamheden wordt herhaald. Onderdeel van dit meerjarenplan is het Together we belong-plan dat tot stand kwam met de steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Daarnaast tekenden we de contouren van nieuwe samenwerkingen in 2024 uit.

Ondersteunde samenwerkingen in 2023:

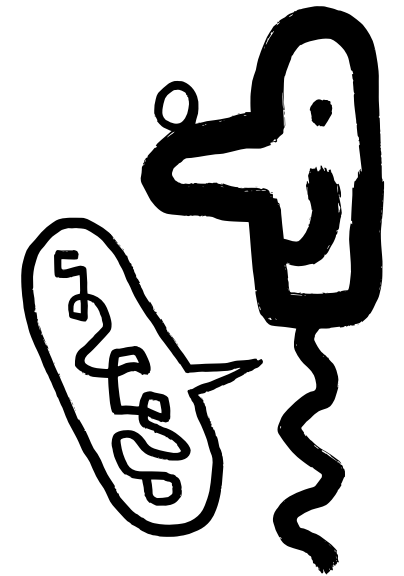
1. Buurttheater Maastricht (Buurttheater Maastricht en Trajekt)
2. Buurtopera Malpertuis (Opera Zuid en Trajekt)
3. DansWEB (Nederlandse Dansdagen, Envida en Sevagram)
4. De Onzichtbare Collectie (Marres en Stichting met je hart)
5. De Vrijhaven (Stichting Stadsnomade, CODE043, Maximus, Kaleidoscoop en scholen)
6. Kunst en Koffie
 - Kunst aan de Keukentafel (Trajekt, Envida en individuele kunstenaars)
 - Kunst door de Buis / Sjoen Mestreech (Trajekt, Sevagram en individuele kunstenaars)
 - Muurschildering Limmel (Trajekt en Woonvereniging Servatius)
7. LichaamsTAAL (Dansgezelschap SALLY!, Bibliotheek Maastricht, Trajekt en Kaleidoscoop)
8. We live Here (Woonpunt, Via ZUID, SOAP, Kunstenaarscollectief MOHA en Ad Hoc)
9. Wiekidee (Hogeschool Zuyd; Academy of Interdisciplinary Arts en Woonpunt)
10. Wildcards (diverse artistieke en sociale organisaties, individuele cultuurbeoefenaars)

Cultuurmakers Maastricht werkte in 2023 gestaag verder aan de doelstellingen zoals omschreven in het meerjarenplan 2021-2024. Alle projecten van 2022 kenden doorgang in 2023. In 2023 legden we ook de basis voor het nieuwe meerjarenplan 2025-2028 en werkten we verder aan het verbreden en verdiepen van de partnerships. Het team kende een aantal wisselingen in personeelsbestand waardoor 2023 een uitdagend jaar was. Desondanks werden de meerjarenplannen uitgebreid met twee extra portefeuilles, die van de SPUK jongeren en Energie-armoede. Cultuurmakers Maastricht kijkt terug op een vruchtbaar jaar waarbij de nodige uitdagingen het hoofd werden geboden en kansen werden omgezet naar nieuwe activiteiten.

2023 stond bij Cultuurmakers Maastricht ook in het teken van voorbereiding, reflectie en voortgang. Aan het begin van het jaar vond de eerste teambrainstorm plaats ter voorbereiding van het meerjarenplan 2025-2028. Later volgden er nog twee brainstorms met het voltallig team. Tijdens deze sessies voerden we een SWOT-analyse uit om de sterke en zwakke punten van de organisatie te identificeren en te kijken naar externe kansen en bedreigingen. Daarbij stelden we een confrontatiematrix op om de strategische koers te bepalen.

In juni haalden we de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten van de diverse programma-onderdelen van het meerjarenprogramma van Cultuurmakers Maastricht op bij de partners. Deze resultaten vormden de basis voor de interne seizoensafsluiting, waarbij een team-evaluatie plaatsvond en de cultuurcoaches elk een overzichts-presentatie gaven over de resultaten binnen hun portefeuille. Ook gaven we een presentatie gegeven aan het MT van Centre Céramique over de behaalde resultaten in seizoen twee van het meerjarenplan.

Halverwege 2023 dienden we het tussentijds verslag van Together We Belong in bij het Fonds voor Cultuurparticipatie. Dit leidde tot een positief gesprek met de contactpersoon waarbij de volgende schijf van de gehonoreerde gelden werd vrijgegeven. Vervolgens begon het ontwikkelen en schrijven van het nieuwe meerjarenplan. Middels gesprekken werd input opgehaald bij het Maastrichtse culturele veld voor het opzetten van nieuwe samenwerkingen binnen het meerjarenplan 2025-2028, dit voor de aanvraag Co-creatie bij het Fonds voor Cultuurparticipatie.

In 2023 kreeg team Cultuurmakers Maastricht er een Cultuurcoach Welzijn bij. Dit naar aanleiding van de nieuwe samenwerking binnen het projectteam Energie-armoede. Dit is een mooie concrete stap in de nadere samenwerking met het sociale domein. Cultuurmakers Maastricht is daarbij de eerste culturele organisatie in Nederland die een functie Cultuurcoach Welzijn heeft. De Cultuurcoach Welzijn zet de culturele participatieve manier van werken om naar maatschappelijke initiatieven die actieve cultuurparticipatie bevorderen met het vergroten van het algemeen welzijn als doel. De doelgroep van de Cultuurcoach Welzijn is de inwoner van Maastricht met een smalle beurs die moet omgaan met energie-armoede en de brede sociale gevolgen hiervan. Het bijbehorende activiteitenplan wordt afgewerkt en uitgerold in 2024 en kent een doorloop naar 2025.

Cultuurmakers Maastricht kwam in 2023 ook steeds beter in beeld als partner voor sociale organisaties en het sociaal domein. Naast het meewerken aan het plan aanpak energie-armoede, sloot onze cultuurcoach jongeren onder andere aan bij de gemeentelijke werkgroep Preventie met Gezag. Daarnaast maakte Cultuurmakers Maastricht de verbinding met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) waarbij nu ook meer culturele partners hun kennis en kunde kunnen inzetten ter bevordering van de kansrijke start voor de inwoner van Maastricht die dat extra zetje nodig heeft.

In 2023 kwamen er vanuit het rijk specifieke uitkeringsgelden voor jongeren (SPUK jongeren) naar Maastricht. In combinatie met de goede samenwerking met de afdeling Broedplaatsen en Servatius leidde dit tot het eindelijk landen van de Vrijhaven op een semipermanente locatie. De voormalige Opelgarage aan de Griend wordt de komende tien jaar dé plek voor jongeren in hartje Maastricht.

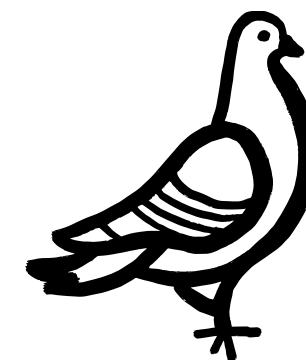
In januari vond de première van de documentaire *Uit eigen beweging* plaats in Lumière Cinema. Na afloop van de vertoning waren er een infomarkt en een netwerkborrel voor de amateurkunstverenigingen in Maastricht. Wethouder Bastiaens was hierbij aanwezig en verzorgde de openingsspeech. Dit was de laatste activiteit van Cultuurcoach Yvonne Engelen die eind 2022 met pensioen ging. Op 1 april 2023 startte de nieuwe Cultuurcoach Amateurkunsten Hellen Hurkens. Haar taken omvatten het adviseren bij subsidieaanvragen, vernieuwing in de amateurkunsten aanjagen en nieuwe doelgroepen betrekken, netwerk opbouwen, kennis delen en faciliteren van opslag en stoelen voor amateurkunstevents. Hellen is daarnaast ook organisatiebreed aan zet als medewerker Diversiteit en Inclusie voor Centre Céramique. In 2023 werden hiertoe diverse activiteiten uitgevoerd. Zie Diversiteit en Inclusie en Gelijkwaardigheid op pagina 11.

In het tweede jaar van Together we Belong werden er 13 projecten 796 activiteiten uitgevoerd, met in totaal 5.979 actieve deelnemers en 2.751 bezoekers. Deze resultaten deelden we met het Landelijk Kennisinstituut Cultuur-educatie (LKCA) via de Projectenmonitor.

2.3 Samenwerking Kaleidoscoop en Cultuurmakers Maastricht

Zowel Kaleidoscoop als Cultuurmakers Maastricht dragen bij aan één van de vier hoofddoelstellingen van het Meerjarenplan van Centre Céramique: meedoen in de (digitale) samenleving/burgerparticipatie. Kaleidoscoop doet dat op het gebied van educatie. Cultuurmakers Maastricht op het gebied van participatie door middel van cultuurcoaches. Dat betekent in de praktijk dat doelgroepen en werkgebieden elkaar overlappen, en er gebruik gemaakt kan worden van elkaars expertise. In 2024 gaan de twee dan ook samen één bedrijfs-onderdeel vormen, en wordt de samenwerking verder geïntensiveerd.

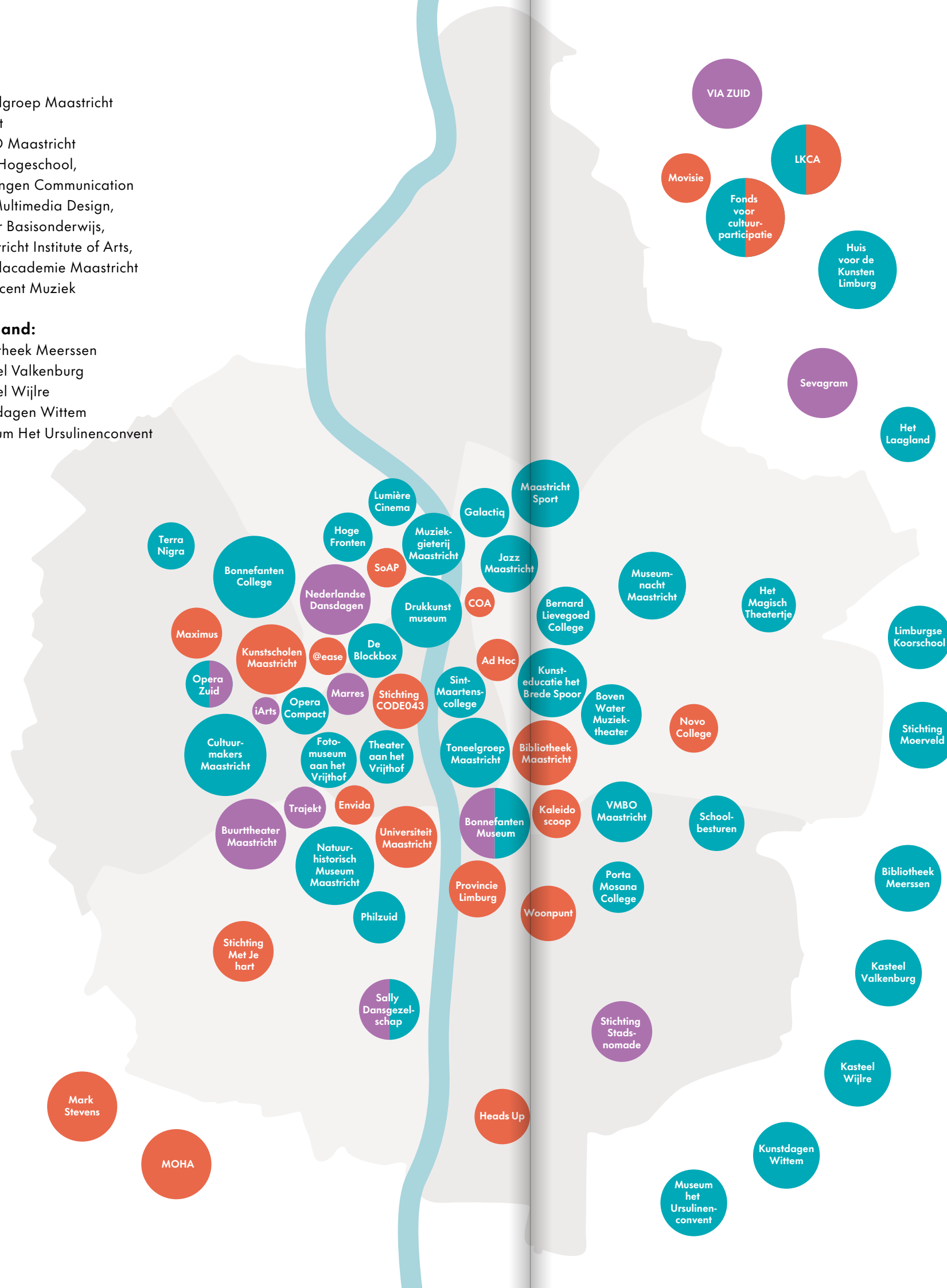
**Together we Belong:
5.979 actieve actieve
deelnemers en 2.751
bezoekers.**

2.4.1 Samenwerkingspartners Kaleidoscoop

- Bernard Lievegoed College
- Bonnefanten College
- Bonnefantenmuseum
- Boven Water Muziektheater
- Centraal Orgaan opvang
Asielzoekers
- Cultuurmakers Maastricht
- De Blockbox (onder andere
In2YourPlace en @ease)
- Drukkunstmuseum
- Fonds voor Cultuurparticipatie
- Fotomuseum aan het Vrijthof
- Galactiq
- Hoge Fronten
- Huis voor de Kunsten Limburg
- Jazz Maastricht
- Bibliotheek Maastricht
- Kunsteducatie het Brede Spoor
- Het Laagland
- LKCA
- Limburgse Koorschool
- Lumière Cinema
- Maastricht Sport
- Magisch Theatertje
- Marres, Huis voor
Hedendaagse Cultuur
- Museumnacht Maastricht
- Muziekgieterij Maastricht
- Natuurhistorisch Museum
Maastricht
- Nederlandse Dansdagen
- Novo College
- Opera Compact
- Opera Zuid
- Philzuid
- Porta Mosana College
- Sally Dansgezelschap
Maastricht
- Schoolbesturen: Stichting kom
Leren, MosaLira, Innovo,
Suringar
- Sint-Maartenscollege
- Stichting Moerveld
- Stichting Code043
- Stichting Stadsnomade
- Terra Nigra
- Theater aan het Vrijthof

- Toneelgroep Maastricht
- Trajekt
- VMBO Maastricht
- Zuyd Hogeschool,
afdelingen Communication
and Multimedia Design,
Leraar Basisonderwijs,
Maastricht Institute of Arts,
Toneelacademie Maastricht
en Docent Muziek

- Bibliotheek Meerssen
- Kasteel Valkenburg
- Kasteel Wijlre
- Kunstdagen Wittem
- Museum Het Ursulinenconvent

Met de volgende partners had Cultuurmakers Maastricht in 2023 een samenwerkingsovereenkomst lopen:

- Bonnefantenmuseum
- Buurttheater Maastricht
- IArt s
- Marres
- Nederlandse Dansdagen
- Opera Zuid
- Sally Dansgezelschap Maastricht
- Sevagram
- Stichting Stadsnomade
- Trajekt
- VIA ZUID talentontwikkeling

- @ease
- Ad Hoc
- Bibliotheek Maastricht
- Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
- Envida
- Fonds voor Cultuurparticipatie
- Heads Up
- Kaleidoscoop
- Kunstenaarscollectief MOHA
- Kunstscholen Maastricht
- LKCA
- Mark Stevens
- Maximus
- Movisie
- Novo College
- Provincie Limburg
- SOAP
- Stichting CODE043
- Stichting met je Hart
- Universiteit Maastricht
- Woonpunt
- Zuyd Hogeschool

3 Musea

In 2023 begonnen we met het ontwikkelen van een Masterplan dat gericht is op een vernieuwd en heringericht Natuurhistorisch Museum Maastricht op de locatie De Bosquetplein. In april 2023 lanceerden we in Centre Céramique het Maastricht Museum. Enkele maanden later volgde de eerste wisseltentoonstelling met bijbehorende publicatie over de Franse belegering van de stad in 1673. Tevens werd in 2023 een start gemaakt met de verbouwing van de Annex als nieuwe ruimte voor wisseltentoonstellingen van Het Maastricht Museum. Deze ruimte zal in 2024 geschikt zijn voor tentoonstellingen. De implementatie van een klimaatsysteem is gepland voor medio 2024 om zo ook het tentoonstellen van kwetsbare en/of waardevolle objecten (mogelijk in buikleen) mogelijk te maken.

3.1 Natuurhistorisch Museum Maastricht

Het Natuurhistorisch Museum Maastricht gaat over ontdekken en verwondering in een wereld vol natuurschatten. Het Krijt, de Mosasaurus en het Maastrichtien zijn belangrijke thema's in de paleontologie. De expo *Wonderchicken & Co. – Verborgen juweeltjes* over Krijtvogels, waarover werd gepubliceerd in het wetenschappelijke blad *Nature*, werd verlengd tot mei 2023.

De biodiversiteit van (Zuid-)Limburg en onze natuurlijke leefomgeving is het andere grote thema. Hiermee geven we expliciet invulling aan de hoofddoelstelling Het verhaal van Krijt/Mosasaurus & biodiversiteit overdragen. Samenwerkingen met partners zoals Zuyd Hogeschool, Universiteit Maastricht en Naturalis Biodiversity Center zijn van strategisch belang.

Onze leefomgeving wordt steeds meer beïnvloed door het veranderende klimaat en energie(bronnen). We willen aansluiten bij de relevante thema's op het gebied van gezondheid en het leefklimaat van onze stad en omgeving. De impact die biodiversiteit en het veranderende landschap al eeuwen hebben willen we nadrukkelijker laten zien vanuit de actuele discussies en recent onderzoek.

Voor

Na

Herinrichting Natuurhistorisch Museum Maastricht

Nieuw masterplan

Voor de ontwikkeling van het nieuwe masterplan waren de extra beschikbaar gestelde financiële middelen vanuit het coalitieakkoord cruciaal, want hiermee konden we een serieuze en duurzame stap zetten. Doelgroepen blijven vooralsnog gezinnen met jonge kinderen, grootouders met kleinkinderen, toeristen (waarvan meer dan 20% internationaal) en scholen. Daarmee is dit museum uniek in Maastricht. Voor het masterplan is van het groot belang om met modulaire scenario's te kunnen werken. Hierbij hangen de volgende P's nadrukkelijk samen:

- **Programmering:** missie/visie.
- **Personeel:** inbedding gemeentelijke organisatie.
- **Publiek:** doelgroepen.
- **Partnerships:** samenwerking en draagvlak.
- **Pand:** ruimtelijk-fysieke context, gebouw en directe omgeving.
- **Pronkstuk:** collecties - Mosasaurus.
- **Persoonlijk:** hoe maken de medewerkers het verschil?

Doelstelling is om de collecties op duurzame wijze te verbinden aan relevante doelgroepen, op basis van draagvlak en een gezonde financieringsmix.

In samenwerking met BMC (M. van Vulpen en H. Uffen) en RaadSaam Erfgoedprojecten (A. Vugts en M. van der Sluis) startten we een onderzoek dat zal leiden tot het masterplan waarin een wenselijk en haalbaar toekomstperspectief voor het Natuurhistorisch Museum Maastricht wordt geschetst op de locatie De Bosquetplein, inclusief de stappen die we moeten zetten om daar te komen. In het voorjaar van 2024 wordt het masterplan opgeleverd.

We organiseerden meerdere overleggen en bijeenkomsten met interne en externe collega's om zo veel mogelijk input voor het masterplan op te halen:

- **15-03-2023:** Startersoverleg Onderzoek Masterplan vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht
- **22-03-2023:** Interne Kick-off vernieuwing Natuurhistorisch Museum Maastricht
- **21-09-2023:** Update Masterplan team Natuurhistorisch Museum Maastricht
- **04-11-2023:** Bezoek Raadscommissie aan het Natuurhistorisch Museum Maastricht
- **07-11-2023:** Voortgang Masterplan (terugblik, presentatie aan de raadscommissie, toekomstperspectief, huisvesting scenario's, proces & planning)

- **01-12-2023:** In deze inhoudelijke sessie gingen we op basis van een eerste concept stuk van BMC in discussie op inhoudelijke uitgangspunten. Dat deden we integraal dus vanuit verschillende invalshoeken die we aan het einde van de dag samenbrachten. We gingen in groepjes aan de slag om de verschillende hoofdstukthema's te verdiepen en te komen tot tenminste twee scenario's die we ook ruimtelijk in een ontwerpssessie gaan gebruiken om tot routing-indeling scenario's te komen.

3.1.1 Collectiebeheer

Werkzaamheden rondom collectiebeheer waren gericht op het Masterplan Natuurhistorisch Museum Maastricht:

- Collecties ontsluiten door een gedeeltelijke verplaatsing naar Centre Céramique te bewerkstelligen (toegankelijk voor studiedoeleinden Universiteit Maastricht) en daardoor meer ruimte te creëren in het gebouw.
- Bruikleen- en collectieverkeer.
- Collectiemanagement en ondersteuning bij tentoonstellingen en presentaties.
- Passieve conservering van de collecties (klimaat-, licht- en pestmanagement).
- Veiligheidszorg, calamiteiten en depot-beheer op diverse externe locaties.

Aanwinsten biologiecollectie:

In totaal werden 1.539 monsters met in totaal 2.979 exemplaren aan de entomologische alcoholcollectie toegevoegd. De meeste monsters kwamen uit Nederland (975), de overige kwamen uit Frankrijk (275), Duitsland (187), Slowakije (66), Turkije (30), België, Italië en Spanje (elk 2). Het grootste deel waren voucher specimens behorend bij samenwerkingsprojecten.

Vorbereiding 3D print Bèr

Voor de nieuwe Mosasaurus Experience, die in 2024 gerealiseerd zal worden in de kapel van het museum, scanden onze collega's van Naturalis in Leiden de 368 botten van Mosasaurus Bèr.

Aan de hand van deze scans wordt het skelet van Bèr 3D geprint in Naturalis. Het volledige 3D geprinte skelet van Bèr zal uiteindelijk het center piece worden van de Mosasaurus Experience.

368 botten van Bèr ingescand.

3.1.2 Ontsluiting en digitalisering

Maastricht Science Programme (MSP) werkt al nauw samen met het Natuurhistorisch Museum Maastricht in een convenant. Vanuit deze samenwerking werd onderzoek en onderwijs verricht op basis van de natuurwetenschappelijke studiecollections (geologie, paleontologie, herbarium) van het museum. Er was veel potentieel en daardoor behoefte aan opschaling voor het verder ontsluiten van de collectie voor wetenschap, onderwijs en het brede publiek. Deze opschaling beperkte zich niet tot het standaardcurriculum, maar omvatte in januari en juni ook projectperiodes waarin studenten in groepsverband praktijkonderzoek verrichtten en specimen-based onderzoek deden, en semesterlang bachelor thesis-onderzoek dat studenten gedurende het hele jaar uitvoerden.

Binnen deze verschillende modules was gebruik van verschillende faciliteiten van Centre Céramique denkbaar; van de college-ruimte in het souterrain en de voorgestelde ruimte voor studenten, projecten, makers en experimenteren (maker-space) op de derde verdieping tot gebruik van de studiecollections op de vierde verdieping en interactie met publiek in de context van actueel onderzoek en collectie-inventarisatie. Hierover zijn gesprekken gevoerd met prof. dr. Leon Claessens en dr. Roy Erkens. Vrijwilligers hebben diverse Krijtcollecties (onder andere Kuypers, Nillesen [deels], Schins en Sipman) onder handen genomen en ingevoerd; de volgende stap behelsde de determinatie van de betreffende stukken en de invoering in de database.

Nieuwe aanwinsten paleo-collecties

- Overdracht Blom-collectie door Martin Blom (Berg en Terblijt).
- Overdracht fossielen door Prof. Stephen K. Donovan.
- Overdracht fossielen door Roel van der Meer (23 december).

Nieuwe taxa*

- Pagurus hazenorum Wallaard, Fraaije, Van Bakel, Nance, Lindholm & Jagt, 2023.
- Paguristes timoni Wallaard, Fraaije, Van Bakel, Nance, Lindholm & Jagt, 2023.
- Litorepagurus wissantensis Fraaije, Van Bakel, Jagt, Wallaard & De Coninck, 2023.
- Palaeosynaxes montserratiae Fraaije, Van Bakel, Jagt, Krobicki, Ossó, Palero & Wallaard, 2023.
- Tanidromites maerteni Fraaije, Van Bakel, Guinot & Jagt, 2023.
- Dardanus cyprioticus Wallaard, Fraaije, Van Bakel, Jagt & Müller, 2023.
- Dardanus plevrotos Wallaard, Fraaije, Van Bakel, Jagt & Müller, 2023.
- Petrolisthes mitseroensis Wallaard, Fraaije, Van Bakel, Jagt & Müller, 2023 (dit zijn nieuw geïdentificeerde groepen organismen).

Externe bezoeken:

Paleontologie:

- 14 augustus naar Goldfuss Museum (Bonn); type-exemplaren van A. Goldfuss gefotografeerd, holotype Necrocarinus senonensis uitgeleend en 'quick scan' van Vogel Collectie Irnich.
- 8 augustus naar Teylers Museum – Krijtfossielen gedetermineerd en deels uitgeleend (met Tom van der Linden).

Biologie:

- 7 maart NLBIF-relatiedag, Naturalis, Leiden.
- 16-18 juni jaarlijkse bijeenkomst AK-Diptera, Brakel (NRW), Duitsland.
- 7 oktober ARISE/BGE-dag, Naturalis, Leiden;
- 15 december 35e Entomologen dag Nederlandse Entomologische Vereniging, Reehorst, Ede.

Samenwerkingsprojecten biologie:

- Prešovská univerzita, Prešov, Slowakije – Fauna stadsnatuur (Jozef Oboňa) – Determinatie diverse groepen van insecten; publicatie in voorbereiding.
- Laboratoire de Biologie des Ligneux et des Grandes Cultures, Université d'Orléans, Orléans, Frankrijk – Fauna van eikenboomkruinen (Aurélien Sallé, Anastasia Paupe) – Determinatie diverse groepen van insecten; publicatie in voorbereiding.
- Taxon Expeditions, Leiden – Stadsnatuurprojecten Geuzenbos, Amsterdam, en Natuurtuin, Zoetermeer (Menno Schilthuizen) – Determinatie diverse groepen van insecten; rapporten gepubliceerd.
- Noordhollands Duinreservaat – Insectenfauna (Sandra Lamberts, Arnold Wijker) – Determinatie Diptera.
- Stadstuinen – Insectenfauna (Dick Belgers, Jochem Kühnen) – Determinatie Diptera; diverse publicaties in voorbereiding.

Samenwerkingsprojecten paleontologie:

- Nederlandse Kring van Vertebratenpaleo RWTH (universiteit Aken) studenten met prof. Joost van Dongen in huis voor lezing, rondleiding en opdrachten/evaluatie (16 januari).
- ontologen (NKVP) – lezingen aan de universiteit Maastricht en ENCI groevebezoek (26 mei).
- Utrecht (RGD/TNO, Nico Janssen) – boring Oploo bekeken en deels geïnventariseerd (15 augustus).
- Studenten van Universiteit Maastricht, onder leiding van Jesse Hennekam, cursus in Natuurhistorisch Museum Maastricht (11 september).
- Dunya Handor; bachelor thesis (september-december 2023) over materiaal mosa's en schildpadden coll. De Heer. Formele presentatie bij Universiteit Maastricht op 11 december.
- Ben Gruwier (Vrije Universiteit Brussel), voor collecties Henkeput en Belvédère (langdurige bruikleen, uithuisplaatsing) (10 oktober).
- Schrijven/afmaken hoofdstuk 'Late Cretaceous' voor Geology of the Netherlands (met H. van Lochem en Geert-Jan Vis) [verschijnt 2024].

3.2 Maastricht Museum

Met het begin dit jaar geopende Maastricht Museum willen we expliciet invulling geven aan één van de vier hoofdoelstellingen: verborgen verhalen van Maastricht vertellen. Maastricht Museum is voor, van en over Maastricht. Hier tonen we de verborgen verhalen van deze bijzondere stad. De verhalen vertellen we zowel in het Nederlands als in het Engels. In 2023 zijn stappen ondernomen om voor de gehele semi-permanente opstelling in het Maastricht Museum een audiotour te voorzien, ook in het Maastrichts. Realisatie van deze audiotour zal plaatsvinden in 2024. We zien het Maastrichts als een variant van het Limburgs en willen daarmee deze (streek-) taal meer zichtbaarheid geven. In november 2022 riep het Comité van Deskundigen van de Raad van Europa van het Europees Handvest voor regionale en Europese talen de Nederlandse regering namelijk op om het onderwijs van de Limburgse cultuur en geschiedenis op scholen mogelijk te maken, evenals het onderwijs in de taal.

Op 23 juni 2023 werd de eerste wisseltentoonstelling gerealiseerd in Maastricht Museum ter ere van het 350-jarig jubileum van de verovering van de stad Maastricht door de Franse koning Lodewijk XIV: *Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverde de stad* (23 juni 2023 tot 31 maart 2024).

Naast deze wisseltentoonstelling maakten we ook een start met de doorontwikkeling van het Maastricht Museum. Dit hield in:

- Herinrichting museale zaal (uitbreiding semipermanente opstelling en dus uitbreiding van de tijdlijn als de wisseltentoonstelling ten einde loopt).
- Herinrichting Sphinx-vitrine (keramiek).
- Toevoeging onderwerpen WO I en II.
- Toevoeging Europees Verdrag van Maastricht in samenwerking met Studio Europa Maastricht.
- Voorbereiding eerste try-out expo in Annex in samenwerking met Zuyd, naar aanleiding van idee Frank Steijns: Sound of Maastricht. Behoud van immaterieel erfgoed (geluid van carillon en klokken).
- Voorbereiding Heiligdomsvaart expo + publicatie 2025 (in samenwerking met Schatkamer Sint Servaas, schatkamer O.L.V.-basiliek, Bonnefantenmuseum).

- Ontwikkeling Cross Culture Timeline (CCT) Romeins & EU.
- Aanvraag Museumregistratie.
- Maand van de geschiedenis: *Langs de kades en over de rails*, in stijl van Maastricht Museum met boekje (Nederlands en Engels) in de binnenvitrine op de begane grond.
- Zicht op Maastricht verwerken in CCT.
- Audiotour (in samenwerking met Gus Mausen) voor de gehele semipermanente opstelling ontwikkelen. In fase 1 wordt een Nederlandse en Engelse versie voorzien daarna andere talen, waaronder Maastrichts.

Externe bezoeken

Om inspiratie op te doen voor het Maastricht Museum werden bezoeken afgelegd waarbij niet alleen de collectie presentatie onze aandacht had maar ook de publieksparticipatie – hoe maken we het publiek mede-curator in het museum? De volgende musea werden bezocht met een team collega's (wisselende samenstelling):

- Allard Pierson Museum, Amsterdam
- Aquarium-Muséum de Liège, Luik
- Bonnefantenmuseum, Maastricht
- CODA, Apeldoorn
- Couven Museum Aachen
- Grand Curtius, Luik
- Landesmuseum, Bonn
- LocHal, Tilburg;
- Museum Klok & Peel, Asten
- Oermuseum, Boxtel
- Schunck, Heerlen
- Van Abbemuseum Eindhoven
- Explore Maastricht (ontvangen)
- Rotterdams museum (ontvangen)
- Hendrik Conscience Bibliotheek, Antwerpen
- Museum Plantin-Moretus, Antwerpen.

3.2.1 Collectiebeheer

Centre Céramique beheert een aantal grote erfgoedcollecties en zette deze collecties dan ook in om de verborgen verhalen van Maastricht te vertellen en te visualiseren:

- De gemeentelijke archeologiecollectie (GDBM).
- De voormalige archeologiecollectie van Bonnefantenmuseum, waaronder objecten in beheer namens het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG).
- Munten- en penningencollectie Bonnefantenmuseum.
- De aardewerkcollectie Sphinx en Société Céramique.
- De keramiekcollectie Mosa (collectie Van Buren).
- Koperen drukplaten van de keramiekkabrieken.
- Mallen van de keramiekkabrieken.
- Japanse prenten (collectie Van Reek).
- Schoolplaten van het aanschouwingsonderwijs.
- Natuurwetenschappelijke instrumenten.

Werkzaamheden op het gebied van collectiebeheer behelsden:

- Bruikleen- en collectieverkeer.
- Collectiemanagement en ondersteuning bij tentoonstellingen en presentaties.
- Passieve conservering van de collecties (klimaat, licht en pestmanagement).
- Veiligheidszorg en calamiteiten.
- Depotbeheer op diverse externe locaties.

Vanwege de vele werkzaamheden die het museum omvat, zowel richting publiek als achter de schermen wat betreft collectiebeheer, maakten we in 2023 een begin met het werven van een junior en een senior collectiebeheerder. Deze vacatures zetten we begin 2024 uit.

Tevens voegden we vier nieuwe vrijwilligers aan het team. Werkzaamheden die zij verrichtten, behelsden onder andere:

- Digitaliseren van de collectie GDBM.
- Digitaliseren collectie munten en penningen.
- Standplaatscontrole en wijzingen.

De gemeentelijke archeologiecollectie (GDBM)

In 2023 pasten we onze primaire collectieprocedures aan op basis van de vernieuwde internationaal toegepaste standaard voor collectiemanagement Spectrum (NL 5.0). Een commissie van gemeentelijke depothouders, waaronder Maastricht, stelde in 2023 een model voor archeologische aanleveringen op. Het model is vanaf 2024 beschikbaar voor alle gemeentelijke depots.

Het GDBM abonneerde zich in 2023 via lidmaatschap op de standaard voor digitale uitwisseling in de Archeologie (SIKB0102). Naast de archeologisch depotbeheerder en de senior collectiebeheer waren in 2023 drie vrijwilligers maximaal zestien uur per week betrokken bij het beheer en de digitalisering van de collectie Archeologie Maastricht.

In 2023 werd een nieuwe ontvochtiger toegevoegd aan het metaaldepot en zijn opdrachten uitgezet om het klimaatsysteem in de depotruimtes aan te passen aan de nieuwe situatie na de verbouwing. In 2023 deden zich geen calamiteiten voor. Bij de jaarlijkse controle op ongedierte werd er geen ongedierte aangetroffen.

Erfgoed bibliotheekcollecties

Van het huidige bezit van de stadsbibliotheek (ruim 500.000 titels, waarvan circa 100.000 opgesteld) kunnen we 20% tot 30% als cultureel erfgoed beschouwen. Hetzij vanwege de intrinsieke waarde (oude en bijzondere drukken, bibliofiele uitgaven et cetera.), hetzij als onderdeel van een van de vele bijzondere deelcollecties. Als zodanig is de stadsbibliotheek van Maastricht één van de oudste nog zelfstandige, niet in een grotere (universiteits-) bibliotheek opgegangene historische stadsbibliotheken van ons land.

Limburg-collectie

Vanaf het midden van de 19e eeuw fungeert de stadsbibliotheek Maastricht, tot 2018 mede in opdracht en op kosten van de provincie Limburg, als 'Bibliotheca Limburgensis'.

Wij verzamelden in principe alle publicaties op alle vakgebieden over de provincie Limburg, in de meeste gevallen in dubbelure (één bestemd voor uitleen en één als bewaarexemplaar).

De collectie bevat tevens een zeer omvangrijk bestand Limburgse kranten (vanaf 1799; deels raadpleegbaar via delpher.nl) en tijdschriften. De monografieën en tijdschriften van de Limburg-collectie werden dieper ontsloten dan andere collectieonderdelen.

Bibliotheek Koninklijk Limburgs

Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

De bibliotheek van het KLGOG is sinds 1919 in bruikleen bij Stadsbibliotheek Maastricht. De bibliotheek omvat circa 8.000 titels vanaf 1500, en circa 450 tijdschriften, voornamelijk (in)direct betrekking hebbend op Limburg.

Stadscollectie/oud bezit

Het (restant van) de oude stadscollectie (tot de Franse tijd) bevat als typische magistraatsbibliotheek vooral veel oude juridica, pamfletten en ordonnanties (waaronder de serie gedrukte Maastrichtse raadsverdragen). Onder het oude bezit zijn bovendien veel boeken te identificeren die uit andere voornamelijk Nederlands en Belgisch Limburgse bibliotheken afkomstig zijn, met name 15^e tot 18^e eeuwse kloosterbibliotheeken. De stadsbibliotheek bezit ruim honderd incunabelen en enkele handschriften in langdurende bruikleen van het Bisdom Roermond.

Collectieverkeer

Gemeentelijk depot voor bodemvondsten van Maastricht

Het gemeentelijk depot voor bodemvondsten van Maastricht (GDBM) bevindt zich in Centre Céramique. De collectie archeologie Maastricht groeit jaarlijks. Binnen twee jaar na voltooiing van elke archeologische opgraving in de gemeente werd zowel het vondstmateriaal alsook de daarbij horende opgravingsdocumentatie aangeleverd bij het archeologisch depot van de eigenaar (Gemeente Maastricht). Dit is geregeld via de Erfgoedwet. De depothouder is verantwoordelijk voor het verantwoord opslaan van vondsten, monsters en documentatie en dient protocol 4010 depotbeheer van de vigerende Kwaliteitsnorm Archeologie (KNA) toe te passen bij het beheer.

In 2023 is onderzoeksdocumentatie en -materiaal (totaal 64 dozen) van de volgende archeologische projecten toegevoegd aan het GDBM:

Bovendien zijn er nog verschillende deelcollecties:

- Collectie Loyens (1687)
- Collectie Stas (1876)
- Collectie Van den Bergh (1890)
- Collectie Franquinet (1904)
- Collectie Schols (1904)

Bruiklenen

In 2023 vroegen de volgende musea bruiklenen aan die werden goedgekeurd:

- G859 Kasteel Hoensbroek
- G860 Limburgs Museum Venlo
- G862 Limburgs Museum Venlo
- G863 Museum Vlaardingen
- G864 Tiendschuur Tegelen
- G865 Archeologisch Museum Stein
- G866 Museum Jan Cunen Oss
- G867 Hermitage Amsterdam
- G870 Couvenmuseum Aachen
- G871 Visit Maastricht
- G872 Voorbereiding Vicusgroep
- G873 Rijksmuseum Oudheden Leiden
- G874 Bonnefantenumuseum Maastricht

Keramiekcollectie

Depot 0 is in september 2023 beschikbaar gesteld voor het Gemeentelijke Archief. Om deze reden verplaatsten we de volledige keramiekcollectie Sphinx, Société Céramique en Mosa naar depot 2.

Externe locaties

- In 2023 is expositiemateriaal uit de depotruimtes van Centre Céramique overgebracht naar het depot bij Watermolen 11. Tevens werd de daar verouderde inventaris van expositie- en bureaumaterialen gedeeltelijk afgestoten. Er ontstond hierdoor extra opslagruimte voor collecties.
- De volledige collectie van architect Jo Coenen brachten we onder in het depot aan Watermolen 11.

3.2.2 Ontsluiting en digitalisering

- In 2023 maakten we een keus voor de geschikte opvolging voor het collectie registratiesysteem Adlib. In 2024 brengen we alle gedigitaliseerde collecties onder in Atlantis, behalve de collectie GDBM. De collectie GDBM gaat over naar Axiell om een geschikte oplossing te vinden voor de implementatie van de archeologische pakbon.
- Digitalisering LGOG-collectie munten & penningen: deze collectie is volledig beschreven, maar niet gefotografeerd. In 2022 begonnen twee vrijwilligers met het fotograferen en controleren van de gegevens, dit liep door in 2023.
- Sinds de opstart van het Maastricht Museum is het aantal aanbiedingen van schenkingen aanzienlijk gestegen. Een klein gedeelte (9) is geaccepteerd aangezien we alleen hiaten opvullen in onze collectie. Na binnenkomst beschrijven en fotograferen we alle schenkingen in overleg met de schenker.
- We hebben in 2023 niets uit de collectie afgestoten.
- Objecten geselecteerd voor presentaties, zowel intern als extern, werden gefotografeerd. Bij bruiklenen zijn het standaard-objectfoto's, voor interne presentaties bewerkten we de foto's in Photoshop voor eventuele publicaties.

We hielpen partners om verborgen verhalen te ontdekken.

Onderzoek

Begeleiden van studenten en onderzoekers. Veelal leverden we informatie digitaal aan, maar ook onderzoek op locatie was uiteraard mogelijk. De volgende onderwerpen zijn in 2023 door partners onderzocht:

- De dodecaeder
- Noodmunten geslagen in Maastricht
- Romeins vlakglas
- Frankisch glas
- Paardenmassagraf uit Borgharen
- Bronsdepots uit de prehistorie
- Romeinse villa's in Limburg
- Frankische graven gevonden aan de Boschstraat.

Aanvullende werkzaamheden

- De realisatie van het semi-permanente onderdeel van Maastricht Museum aan de hand van de eigen collecties, zowel inhoudelijk als praktisch.
- Ondersteuning bij de realisatie van de tentoonstelling 1673 in Maastricht Museum.
- De volledige realisatie van de tentoonstelling *Essen Wie Der Kaiser Von China*, in Couvenmuseum Aachen (12-8-2023 t/m 12-11-2023). Inclusief het maken van een catalogus.
- Opstart ArcheoHotspot bij het Maastricht Museum: de voorbereiding, selectie van het materiaal en de begeleiding van de drie nieuwe vrijwilligers.
- De aanvraag voor de Museumregistratie waarbij we 18 dossiers opstelden en indien- den aan de hand van de Museumnorm.

4 Programmering & Innovatie

Centre Céramique heeft een passie voor het delen van kennis en het bevorderen van culturele uitwisselingen. Jaarlijks organiseren wij samen met onze bewoners en andere partijen 250 evenementen en activiteiten verspreid over onze 3 locaties. Geprogrammeerde activiteiten sluiten aan bij één of meer van de volgende thema's: verhalen over de geschiedenis van Maastricht, bijdrage aan cultuurparticipatie, taal en cultuur in Maastricht (leesbevordering) of onderwijs en onderzoek.

Het jaar 2023 stond voor de organisatie in het teken van groei en ontwikkeling. De komst van het Maastricht Museum, de verplaatsing van Coffeelovers naar de stadshal en het terras op Plein 1992 van Centre Céramique waren voor programmering belangrijke mijlpalen. De hal heeft een uitnodigende werking op bezoekers. Daarnaast biedt de hal ruimte voor grootschalige evenementen (tot 800 bezoekers).

Programmering vanuit hoofddoelstellingen

Cruciaal is de samenhang en afstemming tussen de programmering vanuit de hoofddoelstellingen en de verschillende doelgroepen. Er zijn verschillende locaties die meer in samenhang kunnen worden bekeken. Zo zagen we de innovatieprojecten op de derde verdieping van Centre Céramique als een kraamkamer en broedplaats voor bijvoorbeeld tentoonstellingen in Maastricht Museum en het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Het dialoogplein op de begane grond richtten we in als een laagdrempelige ontmoetingsplek waar het Leescafé, het Werkcentrum Zuid-Limburg en Maastricht Doet worden verbonden met de programmering van bibliotheek, musea en de projecten die we in de wijken gaan organiseren. Dit betrof ook samenwerkingen en presentaties met partners uit de stad,

zoals Museumnacht Maastricht, Festival Jong en INKOM. Tevens haakten we in op landelijke thema's, zoals de Boekenweek, de Kinderboekenweek, de Week van de Poëzie, het Weekend van de Wetenschap en de Maand van de Geschiedenis. Vaak vonden deze strategische evenementen plaats in samenwerking met partners in stad en regio.

Leesbevordering

In de discussie over de maatschappelijke opgave van de bibliotheek is leesbevordering een hot item. Er was sprake van een twee-sporenbeleid. Het was enerzijds van belang zoveel mogelijk aan te sluiten bij programma's en het curriculum op scholen en leesboeken daar toegankelijk te maken. Anderzijds had het meerwaarde om schoolkinderen (en daarmee ook hun ouders) vertrouwd te maken met onze bieblocaties. Inzetten op bezoek-programma's van scholen bleef een grote kans en stimulans voor de leesbevordering. Dat gold ook voor het aanbieden van programma's die het leesplezier ondersteunen, zoals schrijvers-bezoeken, boekpresentaties, lezingen en leesclubs (bijvoorbeeld VLAM). Daarnaast bleven laaggeletterdheid en meedoen in de digitale samenleving speerpunten in het bibliotheekbeleid. Opgenomen in de programmering ten behoeve van leesbevordering en bestrijding van laaggeletterdheid was het aanbieden van een Taalcafé en workshops voor laaggeletterde volwassenen. Voor kinderen (diverse leeftijdsgroepen) was er één keer per maand een educatieve middag met focus op leesbevordering en -plezier. Tot slot waren er op vaste momenten voorleesuurtsjes in het Nederlands, Engels en Spaans en verkenden we mogelijkheden tot uitbreiding naar andere talen.

4.1 Educatie

Via cultuureducatie kwamen kinderen, jongeren en hun ouders in aanraking met kunst en cultuur, ook zij die van huis uit zo'n stap niet zo snel zetten. Binnen Centre Céramique waren er in 2023 vier teams die activiteiten voor onderwijsinstellingen organiseerden:

- De Bibliotheek Maastricht;
- Kaleidoscoop;
- Natuurhistorisch Museum Maastricht;
- Maastricht Museum (geen team, maar diverse medewerkers die deze werkzaamheden naast hun reguliere werk doen).

Deels was dit kant-en-klaar aanbod, deels aanbod op maat. De teams organiseerden elk hun eigen programma. Ze functioneren min of meer los van elkaar: ze bedienen dezelfde doelgroep, maar de activiteiten zijn verschillend. Zo verschillend dat dit door de onderwijsinstellingen mogelijk zelfs als logisch wordt ervaren: wie op zoek is naar een literaire activiteit, legt contact met de bieb. Vanuit de bedrijfsvoering is deze manier van werken echter niet optimaal, aangezien de activiteiten elkaar raken en in overleg en kennisoverdracht gaat veel tijd en energie zitten. Op educatiegebied valt winst te behalen door samen te werken zonder de eigen identiteit te verliezen. In 2023 maakten we een eerste analyse van wat nodig is om de activiteiten van verschillende teams dichter bij elkaar te brengen. In 2024 verkennen we deze route verder.

4.1.1 Bibliotheek Maastricht

Bibliotheek Maastricht bood een uitgebreide dienstverlening voor het primair onderwijs met onder meer:

De Bibliotheek op school

De dienstverlening naar het basisonderwijs in de uitgebreide vorm van de Bibliotheek op School (dBos) boden we in 2023 aan 8 scholen aan. Kindcentrum De Geluksvogel stopte met de uitgebreide dBos en kreeg een mini-dBos met ingang van het nieuwe schooljaar. Vier scholen maakten daarnaast kenbaar in het nieuwe schooljaar te willen starten met een bibliotheek op school. Voor deze scholen kregen we na aanvraag een toekenning van impuls gelden via de Impulsregeling Masterplan basisvaardigheden vanuit het ministerie van OCW.

Menukaart Leesbevordering primair onderwijs

We presenteerden aan alle basisscholen een productcatalogus met producten en activiteiten gericht op het bevorderen van leesplezier en ontwikkelen van mediavaardigheden. Voor de start van het schooljaar maakten de scholen hun keuzes kenbaar; er werden 20 producten afgenomen.

Project 'Rijke Schooldag'

Bibliotheek Maastricht is deelnemer aan het nieuwe programma Rijke Schooldag, met extra subsidie vanuit de gemeente. Met een speciaal tussen- of naschools programma rondom boeken, (voor)lezen en taal worden kinderen extra ondersteund. Er doen acht basisscholen mee aan dit programma.

Ook waren er activiteiten voor voortgezet onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en mbo zoals:

- Begeleide bibliotheekbezoeken door leerlingen van NOVO College, CSN en het VISTA college;
- Leerlingen van de brugklassen van VMBO Maastricht, Bernard Lievegoed College en het Sint-Maartenscollege kwamen op bezoek om het spel 'Boekenroef' te spelen;
- Leerlingen van de bovenbouw van het Bonnefanten College en Bernard Lievegoed College volgden workshops op het gebied van informatievaardigheden;
- De brugklassen van het Sint-Maartenscollege deden mee met Read2Me, de nationale voorleeswedstrijd georganiseerd door Stichting Lezen, waar meer dan 65 bibliotheken aan meededen.

Meer informatie over het aanbod van Bibliotheek Maastricht is te vinden in hoofdstuk 1.

4.1.2 Kaleidoscoop

Kaleidoscoop bood in 2023 een breed aanbod op het gebied van kunst, cultuur, erfgoed en mediakunst dat makkelijk in lesprogramma's te integreren is. Alle aanbieders zijn professionals, die vaak ook als musicus, acteur, danser of beeldend kunstenaar werken. Vanuit hun passie voor het vak begeleiden ze kinderen en volwassenen met het ontwikkelen van hun eigen kunstzinnige creatieve vermogens.

Kaleidoscoop Primair Onderwijs

Kunstcarroussel

Op 31 maart 2023 vond de jaarlijkse Kunstcarroussel op hoofdlocatie Muziekgieterij plaats, de inspiratiemiddag voor (vak)leerkrachten uit het basisonderwijs, icc'ers directeuren, Pabo-studenten en (culturele) collegapartners. In totaal meldde 65 mensen zich aan om twee workshops te volgen. Ze konden kiezen uit onder andere Spelen in een band (Muziekgieterij), Onzichtbare Collectie (Marres), Komt dat Zi(ng)en! (Opera Zuid), Green Screen, Gele Graafmachine (SALLY), Film-lab (Lumière Cinema), en Draak (docent van Het Laagland). De bezoekers waardeerden de diversiteit en verschillende disciplines tijdens deze bijeenkomst.

Kaleidoscoop Voortgezet Onderwijs

Voortgezet onderwijs & culturele veld ontmoeten elkaar

Op 21 november was de netwerk/inspiratiemiddag voor contacten voortgezet onderwijs en het culturele veld. De 32 aanwezigen werden getraceerd op 5 verschillende pitches van Lumière Cinema, Toneelgroep Maastricht, Marres, Muziekgieterij en FASHIONCLASH. We mochten naast Porta Mosana College, Bernard Lievegoed College en VMBO Maastricht ook Terra Nigraschool op deze netwerkmiddag ontvangen. Allen gaven aan hoe fijn het was dat we de juiste partijen bij elkaar brachten.

Rondje Cultuur

Ook in 2023 werd Kaleidoscoop gevraagd om een Rondje Cultuur te organiseren: op 7, 8 en 10 maart voor 197 vmbo tl/havo/vwo-leerlingen van Bernard Lievegoed College, op 11 en 13 april voor 85 leerlingen uit leerjaar 2 van VMBO Maastricht en op 22 en 29 november 2023 voor 100 leerlingen van Porta Mosana College. Een korte kennismaking – van 45 minuten per aanbieder – met het culturele aanbod in de stad, op de fiets langs drie verschillende locaties van culturele partners. Een project dat door deze scholen enorm werd gewaardeerd en daarom elk jaar weer terugkeert in de schoolagenda.

Cultuuraanbod

Buiten het Rondje Cultuur doorliepen het Sophianum, het Voortgezet Speciaal Onderwijs Campus Special Needs (VSO CSN), het Terra Nigra College, VMBO Maastricht en het Novo College (het voortgezet onderwijs voor anderstaligen) in 2023 verschillend cultuuraanbod. Zo vond er bij het Sophianum een reeks theaterlessen plaats die aansloten bij het vak Taal&Cultuur, waarbij er een link tussen diverse talen, landen en culturen werd gelegd. Het VSO CSN koos er in 2023 voor om wekelijkse dans, muziek en beeldende kunst lessen in te vullen voor de diverse doelgroepen met specifieke onderwijsbehoeften die zich binnen de school bevonden. Het project Kunst met Code, een workshopreeks gegeven door studenten van de opleiding Communication and Multimedia Design, vond zowel in het primair onderwijs als in het voortgezet onderwijs plaats. De studenten gaven workshops bij praktijkschool Terra Nigra, VMBO Maastricht en Novo College.

Kaleidoscoop in de vrije tijd

In 2023 vonden er diverse activiteiten plaats in de vrije tijd, speciaal voor en door jeugd & jongeren. Zo zorgde Kaleidoscoop er samen met Maastricht Sport voor dat er op diverse data en op verschillende locaties in Maastricht tijdens de mei-, zomer-, herfst- en kerstvakantie culturele en sportieve workshops te volgen waren tijdens de Experiences. Daarin maakten 634 kinderen en jongeren in de leeftijd van 6-14 jaar gratis kennis met bekende en onbekende vormen van sport en kunsteducatie.

Voor de alleenstaande minderjarige vreemdelingen (Amv) uit het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) stelden we een gespecialiseerd aanbod op naar aanleiding van de behoeften die de jongeren zelf hebben. Zo gingen deze jongeren op een plek die voor hen veilig voelt, de Vrijhaven in de Heeg of op de eigen COA-locatie, in een kleine setting aan de slag met onder andere muziekproductie en -improvisatie, afro dance, tie-dye, bucketdrums, skateboards, schilderen, songwriting en graffiti. Aangezien deze doelgroep wisselend in samenstelling was lag de focus op eenmalige activiteiten. In totaal namen 221 jongeren deel.

Naast het feit dat de Amv'ers van het COA regelmatig op bezoek waren in de Vrijhaven in De Heeg, vonden er in De Heeg ook wekelijks op woensdagen workshops plaats in samenwerking met Cultuurmakers Maastricht en Stadsnomade. Kaleidoscoop verzorgde voor 14 woensdagen een uiteenlopend aanbod waaraan 450 kinderen en jongeren deelnamen. Het aanbod bestond in 2023 uit jongleren, beeldende kunst, breakdance, toneel, media-kunst, moderne dans en timmeren.

Kaleidoscoop mocht in 2023 ook 2 grotere evenementen organiseren en ondersteunen. Tijdens Museumnacht Maastricht op vrijdag 14 april zorgde Kaleidoscoop ervoor dat 30 jongeren (zangers, dansers, musici, spoken word artists en beeldende kunstenaars) performances mochten verzorgen bij Boekhandel Dominicanen, Bonnefantenmuseum, Fotomuseum aan het Vrijthof en The Social Hub Maastricht. Daarnaast maakten we via andere jongerenorganisaties als @ease en In2Your-Place (onderdeel van Levanto) mogelijk dat twintig jongeren Museumnacht Maastricht konden bezoeken.

Waar we vorig jaar tijdens Museumnacht Maastricht konden ondersteunen en culturele instellingen met getalenteerde jongeren in contact brachten, organiseerden we op zaterdagavond 1 juli zelf TUNE IN, the Talent Stage in samenwerking met Natuurhistorisch Museum Maastricht. Een event waarbij 7 jongeren de kans kregen om een optreden te geven op een unieke locatie, namelijk in het Natuurhistorisch Museum Maastricht zelf.

Voor jongeren die op zoek zijn naar een plek om op te treden voor een jongerenpubliek, bleek TUNE IN, the Talent Stage een hele goede opzet. Naast de diverse optredens waren er ook mogelijkheden om workshops en speedtours te volgen, een plaktattoo te laten zetten en pizza te eten.

Met een bereik van ongeveer 1.800 jongeren binnen 55 laagdrempelige activiteiten die plaatsvonden in hun vrije tijd was 2023 een succesvol jaar voor Kaleidoscoop.

Zie hoofdstuk 2.1. voor meer informatie over Kaleidoscoop.

4.1.3 Musea

In het Natuurhistorisch Museum Maastricht boden we in 2023 een groot en divers educatieaanbod, grotendeels bestaande uit onderwijsgroepen uit het primair onderwijs (58), voortgezet onderwijs (21) en beroepsonderwijs (12). 18 groepen bezochten ons voor een kinderfeestje.

We boden activiteiten als een mergelpracticum, het lesprogramma Schip? Schap? Schelp! waarbij kinderen ontdekken welke dieren er in schelpenhuisjes wonen, een interactieve museumtour, het lesprogramma Wat eten dieren? en het lesprogramma Uilenbraakballen uitpluizen. Ook boden we voor groep 1-8 van het primair onderwijs en klas 1-6 van het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs (mbo, hbo, universiteit) lessen op maat. Kinderen konden zelfstandig aan de slag met werkbladen in het museum (wonderplanten wandelroute, Mini Mosae Quiz). Daarnaast boden we losse speel- en leer-elementen aan zoals de Fossielen Zandbak.

Maastricht Underground

In 2023 maakten we met Maastricht Underground een start om scholen de mogelijkheid te bieden een combispakket te boeken bij zowel Maastricht Underground als Natuurhistorisch Museum Maastricht. Veel scholen doen dit al, los van elkaar. We willen met dit lespakket de informatie en de verbinding tussen onze beide instellingen die een onderdeel vertellen van het verborgen verleden van Maastricht beter faciliteren.

Nieuwe producten

In 2023 ontwikkelden we diverse nieuwe producten. Twee onderdelen van het nieuwe pakket zijn de implementatie van onderwaterpaspoorten als beloning voor de Wonderkasten Wandelroute (speurtocht door het museum) en het ontwikkelen van uitleenbare werkkisten (voor bijv. spreekbeurten).

De illustraties van de onderwaterpaspoorten zijn ontwikkeld door vormgeefster Laura Somers tijdens het project Ber's BFF. Het paspoort kost € 1 en na het afronden van de speurtocht mogen de deelnemers hun favoriete dier uitzoeken, dat zijn eigen paspoort heeft met leuke beknopte feitjes. In de eerste maand werden meer dan 120 exemplaren verkocht.

De uitleenbare werkkisten voor scholen en/of individuele leerlingen werden vernieuwd. In de werkkisten zitten materialen, informatie en opdrachten waarmee kinderen (tussen 4-12) zelf aan de slag kunnen. We vernieuwden de werkkisten in samenwerking met Leren Doe Je Samen (LDJS).

LDJS verbindt een gedreven groep van educatief ontwikkelaars uit 12 musea. Samen organiseren zij trainingen, bijeenkomsten en intervisiemomenten en hebben zij een sterk gezamenlijk doel: kinderen verwonderen, enthousiast en nieuwsgierig maken naar de rijkdom van de natuur. Leren doe je samen is ontstaan uit een intensief tweejarig project, mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Mondriaanfonds.

In samenwerking met Kaleidoscoop verweefden we 4 lessen die in basisschool lespakketten zitten: Lang lang geleden, Duik in de Maastrichter natuurhistorie, Beestachtig bezoek en Wat eten dieren?. In samenwerking met de Wiekentschool Maastricht en de IMC Wiekentschool hebben we de afspraak dat zij beiden twee keer per jaar een les mogen volgen in het museum zelf of dat we een les geven op een van deze scholen. Wiekentschool is een aanvulling op wat er in het reguliere onderwijs gebeurt. Daar ontdekken tieners (10-15 jaar) in een niet-schoolse en informele omgeving hun eigen talenten en vaardigheden. In samenwerking met diverse AZC's gaven we gratis lessen vanuit eigen aanbod. Deze lessen zijn bedoeld om de verbinding met Maastricht en omgeving te vergroten voor kinderen, jongeren én hun ouders. Ook de Nederlandse taal en de onderlinge connectie probeerden we te stimuleren. Daarnaast verwezen we naar plekken in Maastricht die een connectie hebben met het Natuurhistorisch Museum Maastricht, zoals de ENCI-groeve.

INKOM

In samenwerking met de INKOM Maastricht gaven we twee keer per INKOM een gratis les. Op deze manier verbonden we mogelijk met nieuwe vrijwilligers, geïnteresseerde studenten, stagiaires aan ons, maar ook aan Maastricht.

Het Maastricht Museum is onderdeel van de Gemeente Maastricht en dat bepaalt onze identiteit. De verbondenheid met de stad, de geschiedenis en de kennisinstellingen zijn dan ook van belang en waar mogelijk wilden we die meerwaarde benadrukken. Samenwerking met lokale partners, onderzoekers/specialisten (als gastconservatoren of auteurs) en op het gebied van conservering en restauratie bepaalde die Maastrichtse verbondenheid in hoge mate.

Samenwerkingspartners op het gebied van onderwijs, onderzoek en publieksparticipatie waren:

- Universiteit Maastricht (Faculty of Arts and Social Sciences (FASoS) en Maastricht Science Programm);
- Fontys Sittard (opleiding docent geschiedenis)
- Zuyd Hogeschool (Communicatie & Media Design)
- Draden van ons Slavernij verleden: in de periode 2024-2026 realiseert stichting Villa Maecenatis in iedere provincie van Nederland een monumentaal, verhalend wandkleed. Hierin wordt de provinciale geschiedenis in relatie tot het slavernijverleden op artistieke wijze verbeeld. Lokaal historisch onderzoek levert hiervoor steeds de bouwstenen. In 2023 is gestart met een eerste bijeenkomst van mogelijke samenwerkingspartners. Centre Céramique wil zich graag inzetten als locatie waar het wandkleed wordt geproduceerd in samenwerking met publiek (participatie)
- Stichting ArcheoHotspots
- FASHIONCLASH.

4.1.4 Maastricht Science Programma

Maastricht Science Programme (MSP) werkt al nauw samen met het Natuurhistorisch Museum Maastricht in een convenant. Vanuit deze samenwerking vindt onderzoek en onderwijs plaats naar de natuurwetenschappelijke studiecollecties (geologie, paleontologie, herbarium) van het museum. Er is veel potentieel en daardoor behoefte aan opschaling voor het verder ontsluiten van de collectie voor wetenschap, onderwijs en het brede publiek. Deze opschaling beperkte zich niet tot het standaardcurriculum, maar omvatte in januari en juni ook projectperiodes waarin studenten in groepsverband praktijkonderzoek verrichtten en specimen-based onderzoek deden.

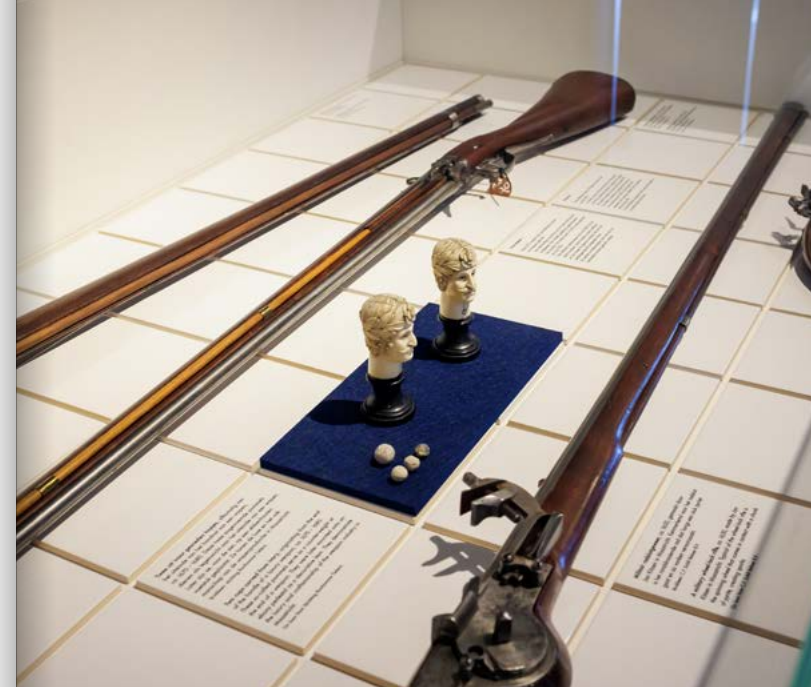
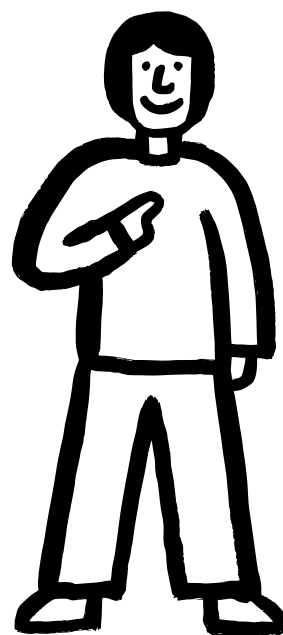
Ook deden studenten gedurende het hele jaar semesterlang bachelor thesisonderzoek. Binnen deze verschillende modules is gebruik van verschillende faciliteiten in Centre Céramique denkbaar; van collegiumruimte in het souterrain en de voorgestelde ruimte voor studenten, projecten, makers en experimenteren (maker-space) op de derde verdieping tot gebruik van de studiecollectie op de vierde verdieping en interactie met publiek in de context van actueel onderzoek en collectie-inventarisatie. Hierover zijn gesprekken gevoerd met prof. dr. Leon Claessens en dr. Roy Erkens van Universiteit Maastricht

Vanuit MSP is in 2023 ook samengewerkt op het gebied van onderzoek en onderwijs en dan specifiek op het gebied van archeologie in Centre Céramique ten behoeve van de opstelling van archeologische objecten in Maastricht Museum onder begeleiding van Kyle Jazwa.

Studenten en onderzoekers

Een speerpunt in 2023 bleef de doelgroep studenten en onderzoekers. Hoe kunnen we deze doelgroep die we al in huis hebben programmatisch beter betrekken en bedienen? Hierbij legden we de link met de plannen voor de vierde verdieping, waar we onderwijs en onderzoek willen concentreren en mogelijkheden tot samenwerkingen met partners zoals Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool willen verkennen. Daarnaast maakten we in het souterrain van Centre Céramique een nieuwe multifunctionele ruimte (met 40 stoelen) die elke ochtend beschikbaar is voor onderwijsdoeleinden. Verder zijn er diverse groepsruimtes (10-12 personen) beschikbaar voor werkgroepen (onder andere jeugdatelier en boardroom).

Zie hoofdstuk 3.1 en 3.2 voor meer informatie over Maastricht Museum en Natuurhistorisch Museum Maastricht.

4.2 Tentoonstellingen

In 2023 organiseerden we in Maastricht Museum en Centre Céramique zes tentoonstellingen die in totaal rond de 22.000 bezoekers trokken.

Maastricht Museum

Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverde de stad

Van 23 juni 2023 tot en met 31 maart 2024 was in Maastricht Museum de eerste wisseltentoonstelling ter ere van het 350-jarig jubileum van de verovering van de stad Maastricht door de Franse koning Lodewijk XIV te zien. Het jaar 1673 is een belangrijk jaar in de Maastrichtse stadsgeschiedenis, met de inname van de stad door de legers van Zonnekoning Lodewijk XIV, die zelf bij de belegering van de stad aanwezig was. De snelle en glorieuze inname van Maastricht bracht een militair-strategische ommekeer teweeg die de Zonnekoning niet had voorzien. Het verslag van de verwoestende aanval wordt, zowel in de publicatie als in de tentoonstelling, in de context geplaatst door de verhalen van drie personen die met de slag verbonden zijn: Willem Norwood, een hoge Staatse officier, de wereldberoemde muskietier d'Artagnan en de avontuurlijke cartograaf John Scott. De unieke vondst van een meertalige kaart (in bruikleen van de collectie van de Universiteitsbibliotheek Leiden) waarop het beleg van vestingstad Maastricht in detail wordt weer gegeven, biedt een nieuwe kijk op deze belangrijke militaire gebeurtenis.

Aanvankelijk zou de tentoonstelling lopen tot en met de eerste week van 2024, maar wegens succes schoof de sluitingsdatum door naar 31 maart 2024. We werkten intensief samen met professionele en particuliere bruikleengevers uit de regio (waaronder Camille Oostwegel) om dit verborgen verhaal vanuit een bijzonder perspectief te kunnen vertellen.

Binnen de tentoonstelling werd een vitrine gereserveerd voor erfgoedpartners die actief zijn in Maastricht om zo de onderlinge samenwerking maar ook doorverwijzing kracht bij te zetten. Het betreft de volgende erfgoedpartners: Bonhomme Thielens, Vereniging Historische Artillerie Maastricht, Vesting Museum Maastricht, Stichting Menno van Coehoorn, Stichting Veldeke Mestreech en Historisch Centrum Limburg.

Het bij de wisseltentoonstelling behorende boek werd gepubliceerd in samenwerking met Suzanne Bogman en uitgeverij Waanders. Het boek was niet alleen te koop in (lokale) boekhandels, maar ook in de museumshop van Maastricht Museum en die van het Limburgs Museum te Venlo. De auteurs zijn Luc Panhuysen, Astrid Smeets, Wim Hupperetz, Marianne Lubrecht en Jos Notermans.

Centre Céramique

Een groot deel van de derde verdieping van Centre Céramique, waar voorheen boekenkasten en erfgoedvitrines stonden, transformeerde naar een plek voor experiment, waar maken en maakprocessen centraal staan. De samenhang tussen de diverse organisatieonderdelen van Centre Céramique vormde hierbij een rode draad. We zien de innovatieprojecten op de derde verdieping van Centre Céramique als een kraamkamer en broedplaats voor bijvoorbeeld tentoonstellingen in Maastricht Museum en het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Portretten van Hier | 1955-1966 van fotograaf Frans Grummer

Tot en met 16 april was de tentoonstelling *Portretten van Hier | 1955-1966* te zien. In deze fototentoonstelling stonden portretten van mensen uit Maastricht en omstreken centraal. Bij de expositie verscheen een boek met daarin de vierduizend portretten van fotograaf Frans Grummer. Schrijver/columnist Ad van Iterson vertelde over de jaren '50 en '60 in Maastricht en Jacques Caris, de bekende

uitbater van meerdere horecazaken in de Koestraat in die tijd, draaide muziek uit die periode. Deze tentoonstelling sloot aan bij de doelstelling verborgen verhalen van Maastricht vertellen.

De foto's werden na de tentoonstelling gedoneerd aan het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL). Dit is een studie- en documentatiecentrum voor de geschiedenis van Nederlands Limburg dat wetenschappelijk onderzoek doet en een grote bibliotheek en archieven beheert. SHCL gaat onderzoek doen naar de mensen achter deze foto's en het verdere verloop van hun levens, gebruik makend van oral history en in samenwerking met Centre Céramique. Bezoekers werd gevraagd om een formulier in te vullen indien zij meer achtergrondinformatie hadden over een van de geportretteerde mensen. Zij werden geïnterviewd en ook deze verhalen werden overgenomen door het SHCL.

Daarnaast plaatsten we hun adressen in een kaartviewer op een kaarten uit 1949 en 2023 waardoor onder andere de groei van de stad Maastricht inzichtelijk wordt.

FASHIONCLASH

Pop-Up Atelier

Van 14 april tot en met 27 mei 2023 was op de derde verdieping van Centre Céramique het Pop-Up Atelier te zien in samenwerking met FASHIONCLASH. FASHIONCLASH is een interdisciplinair ontwikkelingsplatform voor mode en modecultuur. Het bereikt een veelal jonge doelgroep en focust zich op interdisciplinaire projecten, waarbij mode wordt gekoppeld aan bijvoorbeeld erfgoed en educatie. Daarmee past het uitstekend bij het DNA van Centre Céramique.

Tijdens Museumnacht Maastricht vond de aftrap van het Pop-Up Atelier plaats, een eerste uiting van de nieuwe, structurele samenwerking tussen Centre Céramique en FASHIONCLASH. Het Pop-Up Atelier was een tijdelijke werkplaats waar verschillende activiteiten rondom mode werden georganiseerd, zoals workshops waarin kon worden meegewerkt aan de ontwikkeling van het campagnebeeld voor het FASHIONCLASH Festival 2023. Ook konden bezoekers op dezelfde verdieping de expositie van het participatieproject MOVING PORTRAITS bekijken; zeven korte films gemaakt door jonge cultuurmakers.

In het atelier stond de uitdaging om tweedehands kleding te transformeren tot nieuwe stukken centraal. Deelnemers kwamen er via allerlei wegen terecht; een jongerencoach van welzijnsorganisatie Trajekt bezocht het project met een groep jeugdige deelnemers, studente Zoé Berteloot van het Maastricht Institute of Arts gebruikte het atelier om er haar afstudeerproject over de kracht van mode en zelfexpressie af te ronden en internationale textielontwerpers werkten er tijdens een residentieweek.

Het Pop-Up Atelier was een initiatief van FASHIONCLASH en Centre Céramique, vanuit het participatieprogramma Fashion Makes Sense. In samenwerking met Code 043, RD4, Dress for Success en Clothing Loop, en werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie.

MOVING PORTRAITS was een initiatief van FASHIONCLASH vanuit het participatieprogramma Fashion Makes Sense. Het werd mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Cultuurparticipatie, Gemeente Maastricht, Prins Bernhard Cultuurfonds – Lentefonds & Joes Meester Fonds en VSB Fonds.

Tentoonstelling Vieren!

De tentoonstelling *Vieren!* liep van 15 juli tot en met 15 oktober 2023. Het was de Zuid-Limburgse en zesde editie in een serie van twaalf tentoonstellingen van de Mix Nederland, een initiatief van stichting Beeldmix samen met het Centre Céramique, NS en ProRail. Hierbij vormen historische fotocollecties de inspiratiebron voor hedendaagse fotografen. De tentoonstelling presenteerde fotografie van Koen Lenarts (1926-2009) & Roger Cremers (1972). Het meeste werk van Lenarts komt uit Midden- en Zuid-Limburg, waar hij de folklore van deze streken in het midden van de jaren vijftig vastlegde. Veel van die beelden zijn weliswaar gedateerd, maar in zekere zin nog steeds actueel. Zijn foto's van het Oud Limburgs Schuttersfeest, de processies, de stoet tijdens Palmvasen en het plaatsen van de mei-den laten zien dat er weinig is veranderd. De gebruiken zijn er nog steeds, zij het in een nieuw jasje. Lenarts' werk geeft een tijdsbeeld van werkende, drinkende en vierende Limburgers. Het werk van Roger Cremers laat een meer actueel tijdsbeeld zien. Door de beelden van beide fotografen te combineren werden verleden en heden aan elkaar verbonden.

Het project werd ondersteund door het Mondriaan Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds en de Provincie Limburg. Naast de tentoonstelling in Centre Céramique waren er gelijktijdig werken van de fotografen te zien in de hal van NS-station Maastricht.

Tentoonstelling van werken vervaardigd in het Pop-Up Atelier

In de aanloop naar het FASHIONCLASH Festival werkte modestudente Indi Kemper (Hogeschool voor de Kunsten Utrecht) aan de vormgeving van een tentoonstelling op dezelfde plek waar eerder het Pop-Up Atelier stond. Met haar achtergrond in theater, scenografie en kunst was het vormgeven van een expositieruimte een nieuwe uitdaging die ze graag aanging. De tentoonstelling was te zien van 1 tot en met 26 november 2023 en werd opgebouwd rondom de werken die vervaardigd waren in het Pop-Up Atelier. Deelnemers aan de vele workshops werkten hoofdzakelijk met restanten van kleding en textiel en konden al hun creativiteit inzetten in het creëren van outfits; een kledingstuk waar ze van droomden, een outfit die hun alter ego zou dragen – van een galajurk tot streetwear of een kunstzinnig object.

Tijdens het weekend van het FASHIONCLASH Festival van 17 tot met 19 november werd heel Centre Céramique ingezet om de programmering onder te brengen.

Zo waren er films te zien, werden er workshops georganiseerd, voorstellingen opgevoerd en werd van het souterrain tot en met de derde verdieping The Hooooooooodie Project tentoongesteld, een hoodie met mouwen van meer dan driehonderd meter lang, met persoonlijke verhalen van ruim vierhonderd deelnemers in de leeftijd van zeven tot zeventig jaar. Tientallen deelnemers werkten tijdens het festival aan het verder verlengen van de mouwen met gerecyclede stoffen, waarmee het record werd gevestigd van de langste hoodie ter wereld. Met dank aan Fonds voor Cultuurparticipatie, Gemeente Maastricht, Provincie Limburg en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Tentoonstelling Schone Lucht? Akkoord!

Op 16 december 2023 opende een groep enthousiaste kinderen van de Maastrichtse kinderraad de tentoonstelling *Schone Lucht? Akkoord!* in samenwerking met CNME Maastricht. De tentoonstelling werd speciaal ontwikkeld voor jongeren van 9 tot 14 jaar, maar richtte zich op iedereen met een interesse in luchtkwaliteit en het belang van schone lucht voor mens en natuur. Er waren objecten te zien van kunstenaars die luchtverontreiniging via hun werk onder de aandacht brengen, zoals een ring gemaakt van smog, een servies met glazuur van fijnstof en inkt samengesteld uit roet.

De tentoonstelling moedigde bezoekers aan om na te denken over hoe zij kunnen helpen om de lucht schoon te maken en hoe ze kunnen zorgen voor een gezondere wereld. Ze konden hun kennis testen met een quiz, mochten stickers plakken bij vragen en konden zelf hun eigen 'Schone Lucht Akkoord' bedenken. Ook hing er een fijnstofmeter op het balkon op de derde verdieping die live liet zien hoe schoon de lucht op dat moment was.

De tentoonstelling werd mede mogelijk gemaakt door het Schone Lucht Akkoord (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) en Gemeente Maastricht.

In de binnenvitrine in de stadshal van Centre Céramique waren de volgende mini-exposities te zien:

Portretten van ons!

Veertig leerlingen van VMBO Maastricht bezochten de tentoonstelling *Portretten van Hier | 1955-1966* van Frans Grummer in Centre Céramique. Samen bekeken ze portretten die stammen uit een tijd dat er nog geen mobiele telefoons en selfies bestonden, een periode toen het maken van foto's nog bijzonder was. Onder leiding van fotograaf Nico Bastens en de Vrije Academie Maastricht maakten de leerlingen van 14 tot en met 30 april portretten van elkaar. Een selectie van deze foto's was rond Museumnacht op 14 april 2023 te zien in de vitrine in de hal van Centre Céramique.

Enkele weken later gingen studenten Illustratie van het Maastricht Institute of Arts aan de slag in de tentoonstelling. In het kader van een studieopdracht maakten zij aquarelschetsen van de tentoongestelde portretten. Ook deze aquarellen werden rond Museumnacht Maastricht tentoongesteld in de hal van Centre Céramique.

Dit portrettenproject was een samenwerking tussen Kaleidoscoop, Centre Céramique, de Vrije Academie Maastricht en Zuyd Hogeschool. Met dank aan Saïd ten Brinke en Marlies de Jong.

De wijde wereld in

Van 28 januari tot en met 31 maart hingen in de jeugdbibliotheek van Centre Céramique tien prachtige illustraties uit het prentenboek *De wijde wereld in* dat kunstschilder en illustrator Pallieter Hutschemakers samen met schrijver Jacques Vriens maakte. Het is een Zuid-Limburgs verhaal over twee jonge dassen die stiekem hun hol verlaten en de wijde wereld in trekken. Het verhaal was ook in de bibliotheek te beluisteren; Jacques Vriens sprak het zelf in. De presentatie van het boek werd door Hutschemakers en Vriens afgesloten met een tekenworkshop voor kinderen en een mini-lezing voor de volwassenen. Beide activiteiten waren drukbezocht.

50 jaar Roze in de klas

Tot en met 9 april was de mini-expo *50 jaar Roze in de klas* te zien. Kort na de Tweede Wereldoorlog werd het COC Nederland opgericht, een belangenorganisatie voor de Nederlandse queer community. In 1970 volgde Limburg met een eigen COC-afdeling, om hier te werken aan de acceptatie van homo's en lesbiennes. De werkgroep Voorlichting richtte zich op het actief bestrijden van discriminatie. Met voorlichting zouden stereotypes en vooroordelen over homoseksualiteit worden bestreden. De mini-expo gaf een kijkje in hoe het COC Limburg meehielp met het voeren van deze strijd. De educatieve rol van COC Limburg is voor hen als organisatie altijd belangrijk geweest. Iets waar zij zich nu overigens evenveel mee bezighouden als in de jaren '70. De mini-expo kwam tot stand in samenwerking met het Sociaal Historisch Centrum Limburg en COC Limburg en onderstreepte het belang van voorlichten sinds 1970.

Edgar Allan Poe in de Lage Landen

Van 2 mei tot en met 9 juli was in Centre Céramique een verzameling bijzondere uitgaven van werken van schrijver en dichter Edgar Allan Poe te zien. Dat gebeurde onder de noemer *Edgar Allan Poe in de Lage Landen*. De collectie is eigendom van de Maastrichtse verzamelaar en auteur Jean-Paul Colin. Zijn doel was achterhalen in hoeverre het werk van deze in 1849 overleden Amerikaanse auteur is doorgedrongen tot het Nederlandse taalgebied.

Illustratie uit het prentenboek 'De wijde wereld in!'

Monnikenwerk 1.0 door Huib Jans

Van 11 juli tot en met 1 oktober waren de rijk geïllustreerde pagina's uit het dagboek met opmerkelijke gebeurtenissen van illustrator Huib Jans te bekijken in de vitrine in de hal van Centre Céramique.

De vrije tijd en zoektocht naar zingeving die de strenge covidlockdown met zich meebracht waren aanleiding voor de Maastrichtse Huib Jans, gepensioneerd illustrator en cartoonist voor onder andere Dagblad De Limburger, om een dagboek bij te houden in zijn eveneens gepensioneerde kantooragenda. Dat teksten begeleid worden met veel tekeningen spreekt voor zich.

"Geen persoonlijke ervaringen, maar vermeldenswaardige gebeurtenissen die zich in heden en verleden op die specifieke datum hebben voorgedaan", lichte Huib Jans toe. "Het criterium dat ik voor de selectie heb gehanteerd, is dat ik op een of andere manier affiniteit moet hebben met het onderwerp. Door een brede interesse is dat ook terug te zien in mijn dagboek. In willekeurige volgorde zijn dat kunst, geschiedenis, muziek, literatuur en humor. Kortom, die onderwerpen die een bibliotheekabonnement noodzakelijk maken."

In deze mini-expo was een selectie van het wekelijks overzicht uit deze periode te zien. Medio augustus werden de pagina's gekeerd. Dit gaf een nieuwe kijk op deze persoonlijke kroniek van de samenleving.

Langs de kades en over de rails

Van 3 oktober tot en met 8 november konden bezoekers van Centre Céramique ontdekken hoe Maastrichtenaren hun stad via kanalen en rails wisten te verbinden met België, Duitsland en Nederland en zo de weg naar vooruitgang vonden. Een reis naar de bruisende 19e eeuw toen Maastricht als industriestad bloeide. Om de stadsgrenzen te doorbreken en de stad te laten groeien, moesten de Maastrichtenaren innovatief zijn. Plannen voor kanalen en spoorwegen werden uitgedacht, maar in Den Haag was daar weinig animo voor. Vastberaden Maastrichtse industriëlen kwamen toen met eigen geld bijeen om hun stad te verbinden met andere steden, waarbij ze de stations en havens elk zo dicht mogelijk bij hun éigen fabrieken wilden hebben. In de mini-expo werd duidelijk welke impact deze megaprojecten uit het verleden hebben gehad op de stad van nu. Bij de expo was een brochure te verkrijgen met daarop een kaart van Maastricht met herkenningpunten over het onderwerp. Deze werd in een oplage van 500 gedrukt in het Engels en Nederlands en uitgegeven.

Noeste arbeid en romantiek

Vanaf 10 november 2023 was een greep uit de fotocollectie van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) te zien. Op initiatief van en in samenwerking met het Sociaal Historisch Centrum Limburg (SHCL) kwam deze mini-expo tot stand. De 24 foto's met korte begeleidende teksten vormden een tastbare herinnering aan het boerenleven in Limburg van 1935 tot 1965, de tijd voor de grote mechanisatie in de landbouw. Foto's van melken, oogsten, rooien, dorsen, bakken, wassen, mangelen en strijken visualiseerden de noeste arbeid uit vervlogen jaren met een vleugje romantiek. De fotocollectie van de LLTB is in 2013 overgedragen aan SHCL. De gehele collectie omvat circa 3.000 foto's, negatieven en dia's. Een groot deel van de foto's is inmiddels gedigitaliseerd en beschreven en is te zien op de website van het SHCL en via archieven.nl. Samenstelling van deze mini-expo was in handen van Peter de Vreede, voormalig archivaris van De Limburger en Andrea Peeters, senior-archivaris SHCL.

Natuurhistorisch Museum Maastricht

Wonderchicken & Co. – Verborgen juweeltjes

In het Natuurhistorisch Museum Maastricht was tot en met 28 mei 2023 de expositie *Wonderchicken & Co. – Verborgen juweeltjes* in samenwerking met de University of Cambridge te zien. Fossielen van vogels, oftewel vliegende dino's, zijn erg zeldzaam in de kalkstenen van de Sint-Pietersberg en omgeving. Toch vonden Nederlandse amateurpaleontologen er twee bij Eben Emael. Zij schonken ze aan het museum. In december keerden de fossielen terug van hun reis naar Engeland voor een CT-scan. De expositie trok veel internationale bezoekers vanwege de wetenschappelijk impact van deze ontdekking die werd gepubliceerd in het gerenommeerde blad Nature.

S.N.A.P. Kindercolleges

4.3 Activiteiten en evenementen

In 2023 werden alle terugkerende evenementen zoals Museumnacht Maastricht en Festival MAAS! met succes georganiseerd. Activiteiten werden zoveel mogelijk verbonden aan een van de publieksmerken de Bibliotheek Maastricht, Cultuurmakers Maastricht, Maastricht Museum en Natuurhistorisch Museum Maastricht.

4.3.1 Een greep uit het aanbod aan activiteiten en evenementen van Centre Céramique in 2023:

S.N.A.P. Kindercolleges

Met het wegvallen van de Museum Jeugd Universiteit namen we het heft zelf in handen en startten we met een eerste reeks museumcolleges. Om de verbinding tussen het Natuurhistorisch Museum Maastricht en Maastricht Museum te versterken werd besloten om op beide locaties twee colleges te geven. Gemiddeld waren er per college 10 deelnemers, waarvan ongeveer de helft alle colleges bijwoonde. De colleges waren specifiek gericht op kinderen vanaf 7 jaar tot en met 11 jaar.

Zeefdrukken tijdens Museumnacht Maastricht

Dialect

Veldeke Kring Mestreech organiseerde op 21 mei wederom Het Groot Maastrichts Dictee in Centre Céramique. De tekst was van Phil Dumoulin en had als thema Het Leesplenkske. Ook trad het Maastrichts Salon Orkest onder leiding van André Rieu op.

Op 12 november presenteerde Veldeke Kring Mestreech het boek *Mien ierste wäördsjes* in de Bibliotheek Maastricht. De kinderburgemeester ontving het eerste exemplaar. Op 10 december organiseerde Veldeke Kring Maastricht een kinderspeurtocht in kerstsfeer. De kinderen vertrokken vanuit Centre Céramique en de tocht eindigde met een smakelijke verrassing en cadeautjes van de Kerstman.

André Rieu tijdens het 'Dictee Dansant'

Museumnacht Maastricht 2023

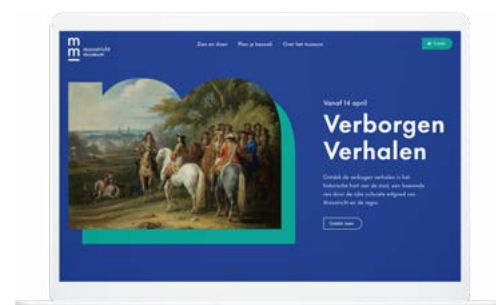
Het thema voor Centre Céramique was 'Living Lab'. We openden deze avond het Maastricht Museum, dat nog volop in ontwikkeling was, vandaar het thema. De experts waren aanwezig in de expo en gaven de bezoekers extra informatie over de objecten. Verder was FASHIONCLASH in huis met een participatieproject op de derde verdieping en namen de studenten van Zuyd Hogeschool de museale zaal over met een eigen tentoonstelling. Verder bruiste het gebouw met muziek van diverse artiesten. Centre Céramique ontving zo'n 1.500 Museumnacht-bezoekers.

Tijdens Museumnacht Maastricht in het Natuurhistorisch Museum Maastricht stonden activiteiten voornamelijk in het teken van 'verborgen juwelen'; de recente ontdekking van prehistorische vogeltjes en het Krijt werd zo extra belicht. De preparateurs waren aan het werk, John Jagt gaf rondleidingen en bezoekers konden een mergelpracticum doen. Er bezochten die nacht zo'n 300 bezoekers het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Opening
Maastricht Museum

Nieuwe website
Maastricht Museum

Sneak preview openingsevent Maastricht Museum

Op 14 april lanceerden we Maastricht Museum als onderdeel van de Museumnacht Maastricht. Dit was de start van de gratis pilotfase (tot 24 juni 2023). 's Ochtends was er een perspreview met een selecte groep genodigden, in de aanwezigheid van wethouder Frans Bastiaens, hoofdconservator Astrid Smeets, architect Jo Coenen, ontwerper Joep Esseling, vertegenwoordigers van Veldeke Krink Mestreech en het LGOG. Daarnaast presenteerden wij de huisstijl en nieuwe website van Maastricht Museum.

Hoewel nog volop in ontwikkeling wilden we deze genodigden toch als eerste een sneak preview geven om een indruk te krijgen van het nieuwe museum. De infrastructuur was gereed en een groot deel was ook al ingericht. Het was voor het eerst dat een aparte presentatie over de prehistorie in Maastricht en Limburg te zien was, met als belangrijk onderdeel de opgravingsvondsten van Maastricht-Vogelzang (mogelijk gemaakt dankzij Provincie Limburg).

Tijdens Museumnacht Maastricht mocht ook het grote publiek op een ludieke manier een kijkje nemen. We wilden graag in gesprek gaan met het publiek om de verhalen van Maastricht actief op te halen. Het moest een levend platform worden voor Maastrichtse verhalen en collecties.

Feestelijke opening eerste wisselexpo in Maastricht Museum:

Maastricht 1673 - De Zonnekoning veroverde de stad.

Genodigden opening

Op 23 juni vond in de middag voor circa 140 speciaal genodigden een besloten opening van de eerste wisseltentoonstelling van Maastricht Museum plaats in de Museale zaal. Na de ontvangst sprak directeur Wim Hupperetz en aansluitend werd een korte film getoond met diverse personages uit de tentoonstelling. Er was een korte lezing door Camille Oostwegel naar aanleiding van zijn in bruikleen gegeven schilderij. Ook was er een kort muzikaal intermezzo onder leiding van stadsbeiaardier en -componist Frank Steijns. Hij speelde vanuit het carillon een speciale compositie in samenspel met vier koperblazers. Vervolgens was er een lezing door hoofdconservator Astrid Smeets omtrent de tentoonstelling 1673 en werd het woord gegeven aan wethouder Frans Bastiaens. Hij overhandigde de publicatie *Maastricht 1673 - de Zonnekoning veroverde de stad* aan Kurt de Belder, directeur Universiteitsbibliotheek Leiden. Daarna was er de mogelijkheid voor iedereen om een rondleiding met de makers van de tentoonstelling te maken. De opening werd feestelijk afgesloten met een borrel.

Publieksopening

In de avond organiseerden we een mooie openingsavond voor het brede publiek (234 aanwezigen). Zo mocht iedereen gratis naar de tentoonstelling komen kijken. Er waren meerdere rondleidingen met tussendoor een mooi concert van De Mastreechter Staar.

Festival MAAS!

Van 7 tot en met 10 september vond de 2^e editie van Festival MAAS! plaats, de opening van het culturele seizoen. We hadden als instelling de mogelijkheid 'op locatie' (in dit geval: buiten het Sphinxkwartier) iets 'mobiel' te programmeren. Op 9 september gaf Sjoerd Aarts een rondleiding aan een groep van tien deelnemers in de Sphinxpassage. Het Natuurhistorisch Museum Maastricht bood een extra gratis waterbeestjessafari aan met het startpunt op het Sphinxkwartier. 13 Deelnemers namen deel.

Lezing Langs de kades en over de rails

Op 22 oktober gaf conservator bijzondere collecties en historicus Joes Minis een lezing over het onderwerp voor zeventig bezoekers.

Magisch Maastricht

We namen tijdens Magisch Maastricht met diverse activiteiten deel aan de Adventskalender van Centrum Management Maastricht die met een afgestemd cultuurprogramma met name het doordeweeks verblijfstoerisme wilde stimuleren. Als extraatje organiseerde Centre Céramique een stadswandeling onder leiding van Joes Minis.

Repetitiehuis en concerten van Koninklijke Zangvereniging Mastreechter Staar

In 2023 hadden we een aantal samenwerkingen met de Mastreechter Staar die twee keer per week in Centre Céramique repeteerden. Op 14 september was de Clinic van De Staar: Verborgenen zangtalenten gezocht (ledenwervingsactie), op 29 oktober een optreden van Vriendenkoor Echt onder leiding van de dirigent van De Staar voor circa 150 bezoekers en op 21 december het preview kerstconcert van De Staar in de stadshal voor circa 250 bezoekers.

Stembureau locatie Centre Céramique:

Centre Céramique was op 15 maart stemlocatie voor de verkiezingen Provinciale Staten van Limburg en het Waterschap. Op 22 november was de stadshal weer de plek voor de Tweede Kamerverkiezingen. Onze stemplek was toegankelijk voor bezoekers met een visuele beperking.

Lezingen en rondleidingen:

In het eerste kwartaal van 2023 schitterde Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) met drie inspirerende lezingen. De thema's omvatten de val van de Sovjet-Unie, de Zonnekoning en Peter de Grote in Maastricht. Als aanvulling bood de expo *Maastricht 1673 - De Zonnekoning veroverde de stad* een historisch panorama.

Historicus Luc Panhuysen nam het publiek mee naar 1673 en onthulde hoe Koning Lodewijk XIV Maastricht belegerde. Jeroen van der Werf belichtte Vauban's strategische genialiteit, terwijl Jos Notermans de gebeurtenissen voorafgaand aan de capitulatie van Maastricht in begrijpelijke taal deelde. Deze lezingen werden geïnitieerd door Stichting Maastricht Vestingstad.

Zomerrondleidingen door de expo over de Zonnekoning brachten de geschiedenis tot leven; van intriges tot dubbelspionnen. De Nederlandstalige en Engelstalige rondleidingen ontrafelden de mysteries van 1673, van de Zonnekoning's bezoek tot de betekenisvolle figuren van cartografen en musketiers. Maastricht Museum opende de deuren als een levende tijdmachine, waarin verhalen van eer, roem en enkele domme acties werden verteld door verschillende historici.

Partnerbijeenkomsten:

- Een keer per twee maanden organiseerde de Diabetesvereniging Nederland samen met zorgverleners van het Maastricht UMC+ een regulier Diabetescafé in Centre Céramique voor mensen met diabetes en belangstellenden. Zij boden de mogelijkheid om korte presentaties te volgen, ervaringen uit te wisselen en vragen te stellen in een gezellige sfeer. Er waren altijd deskundigen die vragen beantwoordden, het onderwerp was telkens wisselend. Er waren altijd zo'n veertig aanwezigen.
- Buurtnetwerk Céramique hield in 2023 diverse lezingen en bijeenkomsten in Centre Céramique.
- Ondernemend Wyck bezocht in januari de tentoonstelling *Portretten van Hier | 1955-1966* van Frans Grummer.
- Op 11 februari was het jaarlijkse prinsenfototentoonstelling van Dagblad De Limburger.
- Op 5 juni vond in Centre Céramique de vrijwilligersdag Heuvellandbibliotheken plaats.
- Burgemeester Annemarie Penn-te Strake nam op 28 juni afscheid in Centre Céramique.
- Op 24 september organiseerden we voor de excursies van Studium Generale een Nederlandse en Engelstalige rondleiding. Tijdens deze rondleiding vertelde directeur Wim Hupperetz over de totstandkoming van het museum, de collecties en hun achtergronden, de toekomstplannen en nam hij de deelnemers mee langs de belangrijkste thema's uit de geschiedenis van de stad.
- Er waren diverse bijeenkomsten en events vanuit Werkcentrum Zuid-Limburg gericht op beroeps- en studiekeuzes, scholing, loopbaan, mobiliteit en werk. Zoals de Inspiratietour Arbeidsmarktregio op 25 september en de banenmarkt met skillsbus op 9 en 23 oktober.
- Op 4 oktober verzorgden we in Maastricht Museum een rondleiding als programma-onderdeel voor het jaarlijkse congres van EFFORTS Europe.
- Op 14 oktober gaven we een Franstalige rondleiding door de tentoonstelling *Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverde de stad* aan het Comité d'Artagnan in de aanwezigheid van Véronique Thieux Louit burgemeester van Lupiac. Dit dorp in het zuiden van Frankrijk herbergt het D'Artagnanmuseum.
- Op 4 november vond het Jong Talent van Internationaal Festival Vocallis plaats. Het pianoconcert werd gegeven door Polliana Perkhamenko (10 jaar), gevlucht uit Oekraïne. Zij gaat nu in Zuid-Limburg naar school en volgt pianolessen bij verschillende leraren. Nina Torunski (9 jaar) speelde viool. Op zevenjarige leeftijd werd de violiste al aangenomen in de Junior Class van het Conservatorium Maastricht. Afgelopen zomer werd ze verkozen om het slotconcert te verzorgen van de prestigieuze Internationale Masterclass Łańcut in Polen.
- Op 28 en 29 november en op 12 en 13 december was de stadshal het kerstkaartenverkooppunt van UNICEF.
- Op 8 december bracht Les Copains de Maastricht, een vriendennetwerk van cultuurliefhebbers een bezoek aan Centre Céramique.
- Op 9 december gaf hoofdconservator Astrid Smeets een rondleiding door de tentoonstelling *Maastricht 1673 – De Zonnekoning veroverde de stad* ter afsluiting van een vierdaagse LGOG-reis waarbij deelnemers in de voetsporen traden van Lodewijk XIV, zijn vestingbouwer Vauban en d'Artagnan door dezelfde route af te leggen die zij in 1673 vanuit Parijs via Lille naar Maastricht aflegden.
- Op 28 december waren we een van de locaties van Lichtfestival LUX van Via Belgica. Via Belgica organiseerde het lichtfestival in de gemeentes: Valkenburg, Kerkrade, Maastricht, Voerendaal, Simpelveld, Meerssen en Heerlen. Tijdens het festival riepen zij acht Romeinse inwoners uit het heuvellandschap tot leven door middel van kunstmatige intelligentie. Elk personage vertelde een deel van het Romeinse verleden, om samen hét verhaal van Romeins Zuid-Limburg te presenteren. Binnen elke gemeente werden de 8 presentaties op één avond getoond. Daarnaast konden bezoekers genieten van activiteiten van ondernemers en verenigingen uit Maastricht, zoals VLAM Literair Genootschap, Dansschool Reality, Maastricht Museum, Romeinse re-enactors en meer.

4.3.2 Een greep uit het aanbod van activiteiten en evenementen van Bibliotheek Maastricht in 2023

Jeugd

MAAK!

MAAK! is de maandelijks terugkerende kinderactiviteit met een divers en creatief programma, verzorgd door de kunstdocenten Nicole Mulkens en Marlies de Jong. Dezelfde docenten, maar steeds een ander onderwerp en natuurlijk een boek en/of het Maastricht Museum in de hoofdrol.

MAAK! richt zich met de activiteiten op kinderen van gemiddeld zes jaar. MAAK! startte in het laatste kwartaal van 2022 en is in 2023 bestendigd en omarmd door het publiek. Het was maandelijks volgeboekt.

De Nationale Voorleeswedstrijd

Voorlezen is niet alleen belangrijk, maar vooral ook erg leuk. Jaarlijks doet bijna vijftig procent van de basisscholen mee aan de Nationale Voorleeswedstrijd. De wedstrijd wordt door Stichting Lezen in samenwerking met de bibliotheken uitgevoerd en wordt financieel mogelijk gemaakt door Stichting Lezen. Op 25 januari organiseerde Bibliotheek Maastricht de kwartfinale waar dertien basisscholen uit Maastricht meededen met hun schoolkampioenen. De wedstrijd is uitgegroeid tot de op één na grootste leescampagne (na de Kinderboekenweek) voor het basisonderwijs in Nederland (groep 7 en 8).

Opening mini-expo De wijde wereld in!

In de jeugdbibliotheek was de mini-expo *De wijde wereld in!* te zien van kunstschilder en illustrator Pallieter Hutschemakers en schrijver Jacques Vriens. Vriens en Hutschemakers presenteerden het bijbehorende boek en openden de mini-expo met twee activiteiten: een tekenworkshop voor kinderen en een mini-lezing voor volwassenen. Beide activiteiten waren druk bezocht. Op 1 februari bezocht MBS De Poort de mini-expo met de groepen 1, 2 en 3.

Voorleesuurtsjes

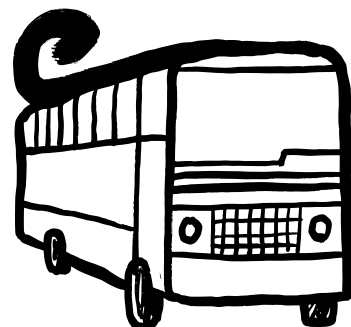
Verschillende teams van voorleesvrijwilligers verzorgen maandelijks voorleesuurtsjes in het Nederlands, Spaans en Engels in de jeugdbibliotheek. De vrijwilligers verzorgen ook voorleesuurtsjes Nederlands in Speelpan Oost en Speelpan West in samenwerking met Trajekt. Op deze manier is er elke week in Maastricht een voorleesuurtsje. Ongeveer 250 kinderen en net zoveel ouders/verzorgers genieten jaarlijks van mooie verhalen. De voorlezers volgden in 2023 een workshop, gehouden door Jetze Jansma, over Spelen met prentenboeken.

Kinderboekenweek

Tijdens de Kinderboekenweek van 4 oktober tot en met 15 oktober 2023 stond het thema 'Bij mij thuis' centraal. In de bibliotheek was er van alles te beleven. De Kinderboekenweek was dit jaar gekoppeld aan Het Weekend van de Wetenschap, met als thema: Hoe werkt het bij mij thuis?

Maastricht was een hotspot, omdat meerdere organisaties binnen loopafstand meededen: Bibliotheek Maastricht en Maastricht Museum, Universiteit Maastricht en Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Tijdens de Kinderboekenweek brachten illustrator Esther van den Brink en auteur Tijs van Marle een bezoek aan Bibliotheek Maastricht. MBS De Poort was hierbij aanwezig met groep 5/6 en Basisschool Anne Frank kwam met groep 5. Er waren rondleidingen: 'Hoe werkt het in de bibliotheek?', een Boekenquiz en kinderen konden proefjes doen. Verteltheater Nooitgedacht speelde de voorstelling Groei. MAAK! stond in het teken van Bij mij thuis en auteur Lynne Jorritsma verzorgde het Engeltalig voorleesuurtsje rondom haar boek: Froggy Cat.

Volwassenen

Boekenweek 2023

In het kader van de Boekenweek 2023 werkten we samen met diverse culturele partners om op eigen wijze invulling te geven aan het actuele thema 'Ik ben alles'. Het programma bood een veelzijdige ode aan dit Boekenweek-thema, met activiteiten als een animatiefilm geïnspireerd op de verhalen van Murakami, de theatrale vertolking van Jihad van Liefde door Mohamed El Bachiri, en een poëzie- en verhalenwandeling met Markante Mannen als rode draad. Naast bekende auteurs zoals Lize Spit en Jaap Robben lag de nadruk niet alleen op boeken, maar ook op diverse vertelvormen. Het evenement liep van 11 tot en met 19 maart.

Living Library:

Op 19 maart organiseerde Bibliotheek Maastricht een Living Library in Centre Céramique. Hier konden bezoekers in gesprek gaan met 'levende boeken'; mensen met bijzondere levenservaringen zoals laaggeletterdheid, huiselijk geweld, een groot gezin, non-binary en transgender identiteiten. In totaal vonden er 74 openhartige gesprekken plaats, waarbij bezoekers de kans kregen om vooroordelen te toetsen en begrip te vergroten.

(Lokaal) schrijftalent

In Centre Céramique werden boeiende dialogen gevoerd met lokaal schrijftalent. Historicus Joes Minis leidde op 7 mei een gesprek met auteur Armand Houben en Maastrichtenaar Lou Wijngaard over het onthullende boek *Lou: om een lang verhaal kort te maken*. Op 20 augustus gaf schrijfster Maria Philipens een lezing. Tijdens haar lezing over *Kamer en Suite* nam ze haar publiek mee op een literaire reis, waarbij ze niet alleen voorlas, maar ook in gesprek ging over haar werk en creatieve proces.

Bibliotheek Maastricht stimuleerde lokaal schrijftalent met een spannende schrijfwedstrijd in het kader van de Gouden Strop Thrillertour. Met Centre Céramique als verplicht decor daagde de wedstrijd schrijvers uit om hun talent te tonen. De respons was indrukwekkend met 49 inzendingen.

Leesclubs

De samenwerking met literaire leesclubs VLAM en Maria Kleijnen werd in 2023 voortgezet. VLAM lanceerde maandelijks Letters bij de Lunch, en Maria Kleijnen's leesclub kwam om de zes weken bij elkaar. Beide activiteiten waren toegankelijk voor het publiek.

Leesbevordering en leesplezier voor volwassenen

Gedurende de hele maand november werden leden en bezoekers beloond met het jaarlijkse cadeau: de pocketuitgave van *Sonny Boy* van Annejet van der Zijl.

Op vrijdag 22 september kregen Nederlandse thrillerauteurs John Kuipers, Charles den Tex en Ingrid Oonincx het podium bij de Bibliotheek Maastricht en Stichting NBD Biblion Gouden Strop. Deze bijzondere avond, georganiseerd omdat Bibliotheek Maastricht de Gouden Strop Thrillertour had gewonnen, omvatte niet alleen de presentaties van de auteurs, maar ook de spannende Thrillerquiz en de uitreiking van de allereerste Dupin Award. Dit alles werd mogelijk gemaakt dankzij de nauwe samenwerking met thrillerauteur Jean-Paul Colin.

Schrijfwerkplaats voor Nieuwkomers

Vanaf 12 september organiseerde Bibliotheek Maastricht een schrijfcursus voor nieuwkomers, gericht op artistieke ontwikkeling in het Nederlands. Het resultaat werd gepresenteerd in een bundel op 17 december. Deze cursus werd ontwikkeld door de Wintertuin en in samenwerking met Cubiss in Limburg gepresenteerd.

Poëzie met Stichting Dichter in Beeld

Dichter Maud Vanhauwaert won de Leo Herberghs Poëzieprijs 2023 die op zondag 8 oktober werd uitgereikt in Centre Céramique. Het was het derde jaar op rij dat deze prijs werd toegekend in onze locatie.

Podcastcursus

Op 28 oktober lanceerde Bibliotheek Maastricht de cursus *Leer je eigen podcast maken!*. De cursus was een succes en krijgt een vervolg in 2024.

4.3.3 Een greep uit het aanbod van activiteiten en evenementen van Cultuurmakers Maastricht 2023

Première Documentaire *Uit Eigen Beweging*

Op 28 januari 2023 vond de première van de documentaire *Uit eigen beweging* plaats in Lumière Cinema. Aansluitend was er een infomarkt en een netwerkbordel voor de amateurkunstverenigingen in Maastricht. Wethouder Frans Bastiaens was hierbij aanwezig en verzorgde de openingsspeech. De documentaire zoemt in op de informeel georganiseerde amateurkunsten van Maastricht. Marc Stevens voerde deze opdracht uit met gelden die de afdeling Economie en Cultuur van de Gemeente Maastricht vrijmaakte. Ook landelijk zien we een toenemende interesse voor het informeel georganiseerde veld. Cultuurmakers Maastricht loopt met deze documentaire vooruit op de troepen. Onze cultuurcoach Amateurkunsten ondersteunde de documentairemaker bij het verbinden met de informeel georganiseerde groepen.

Samen met de kunstschole organiseerden we tal van activiteiten.

4.3.4. Een greep uit de gezamenlijke activiteiten van de onderwijscollectieven en Centre Céramique in 2023

Sinds september 2022 geven vier onderwijscollectieven kunstonderwijs op de locaties van Centre Céramique. KUMA Muziekschool Maastricht verzorgde muziekles in het souterrain en De Vrije Academie Maastricht, Theaterschool de Zuiderlingen en Dansatelier Maastricht gaven beeldende vorming, theater en dansonderwijs in het Kumulus-gebouw aan de Herbenusstraat. Om de kunstschole van start te kunnen laten gaan reserveerde Centre Céramique een activiteitenbudget voor de gezamenlijke programmering tussen de organisatie en de kunstschole.

Een beknopt overzicht van de activiteiten in 2023:

- In samenwerking met KUMA Muziekschool werden er diverse concerten georganiseerd, waaronder een buitenconcert op Plein 1992 bij de opening van het culturele seizoen. Ook werden er kerst-, sinterklaas- en zomerconcerten op touw gezet.
- Theaterschool De Zuiderlingen nam het initiatief voor de Zuidfluencers, een theatrale verbinding tussen jongeren en de stad. Hierbij kregen jongeren de mogelijkheid tot zelfontplooiing en het waarmaken van ambities door middel van theatrale opdrachten onder begeleiding van een docent van De Zuiderlingen. In het kader van het project bezochten de Zuidfluencers het Maastricht Museum en het depot van Centre Céramique en maakten zij vlogs over de bezoeken voor sociale media.
- De Vrije Academie Maastricht organiseerde een Finissage Festival, waar de werken van cursisten tentoon werden gesteld. Van keramiek tot mode en van schilderkunst tot fotografie; alle disciplines van de kunstschole waren vertegenwoordigd.
- Samen met Dansatelier Maastricht werd een reeks activiteiten georganiseerd, waaronder CODE DANS, een dansvoorstelling rondom ballet, jazz, moderne dans en hiphop. Ook werden er, in samenwerking met de Bibliotheek Maastricht en Theaterschool De Zuiderlingen, dans- en theaterworkshops georganiseerd.

4.3.5 Een greep uit het aanbod activiteiten en evenementen van Natuurhistorisch Museum Maastricht in 2023

Ongelofelijke Dinodagen

De Ongelofelijke Dinodagen zijn gericht op de jongste bezoekers (vanaf vier jaar) van het museum. Deelnemers krijgen een korte museumles of we lezen een boekje over de natuur of de prehistorie. Vervolgens gaan ze aan de slag met een (creatieve) activiteit, bijvoorbeeld het maken van een placemat, een zelf geïllustreerde boekentas, dierenmasker, en nemen deel aan een quiz en het mergelpracticum. Jonge deelnemers komen op een speelse manier in aanraking met de collectie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Per activiteit was er plek voor ongeveer vijftien deelnemers. De activiteit zat meestal ver van tevoren vol. De doelstelling was om een dergelijke activiteit minimaal één keer in de maand in te plannen.

Excursies

Niet alleen probeerden we bezoekers het museum binnen te halen, we namen hen ook mee naar buiten. Enkele keren per jaar organiseren we een waterbeestjessafari gericht op kinderen vanaf 7 jaar en hun ouders. Ze gaan op biologie-excursie onder leiding van bioloog Paul Beuk naar het bassin en leren over het leven op en onder het water. Paleontoloog John Jagt nam bezoekers mee op fossielenwandeling en wees hen op de talrijke fossielen die zichtbaar zijn in Maastricht. Ook kregen bezoekers de unieke kans om een groeve te bezoeken die normaliter alleen open is voor de Nederlandse Geologische Vereniging en gingen hier op zoek naar fossielen. De wandeling is geschikt voor kinderen vanaf zeven jaar, maar ook voor volwassenen. Beide excursies zijn geschikt voor 10 tot 15 deelnemers en werden goed bezocht. Omdat het seizoensgebonden activiteiten zijn gingen ze alleen door bij geschikt weer.

Dinomiddag Natuurhistorisch Museum Maastricht

Museumnacht Maastricht 2023

Zie activiteiten Centre Ceramique pagina 59.

Familiedag

Op 25 augustus was het museum één dag gratis toegankelijk om zo ook gezinnen met een kleine beurs de mogelijkheid te geven om ons te bezoeken. Deze dag was Mad Science aanwezig met een doorlopende workshop met een show en kon men in de tuin met John Jagt op zoek naar fossielen. Deze dag zijn er ongeveer vijfhonderd bezoekers geweest.

S.N.A.P. Kindercolleges

Om de verbinding tussen het Natuurhistorisch Museum Maastricht en Maastricht Museum te versterken werd besloten op beide locaties 2 colleges te geven. Gemiddeld waren er per college 10 deelnemers, waarvan ongeveer de helft alle colleges bijwoonde. De colleges waren specifiek gericht op kinderen van 7 tot en met 11 jaar.

Samenwerkingen

In 2023 hadden we enkele samenwerkingen met Maastricht Sport in het teken van cultuur en beweging. In overleg stelde Maastricht Sport een actief programma open en waren wij als museum verantwoordelijk voor de culturele onderdelen. We verwelkomden 125 deelnemers tussen de 7 en 16 jaar.

Tune-in Talent hield een open avond in het museum waarop jonge muzikanten hun talent konden tonen aan het publiek. Er waren zo'n 70 bezoekers. De Museumwinkel gaf een demonstratie taxidermie en de Douane liet zien wat wel en niet mee terug het land in mag als je op vakantie gaat, en wat er gebeurt als je verboden middelen bij je hebt.

Nieuwe website
Centre Céramique

4.4 Marketing & Communicatie

Marketing & Communicatie werkte vanuit vier publieksmerken: Bibliotheek Maastricht, Cultuurmakers Maastricht, Natuurhistorisch Museum Maastricht en Maastricht Museum. De naam Kumulus verdween als (publieks)merk, wat ruimte maakte voor de merken van de cursusaanbieders op het gebied van theater, beeldende kunst, dans en muziek. De locatie aan de Herbenusstraat is slechts facilitator en wordt ook ingezet voor de programmering van het Theater aan het Vrijthof.

Centre Céramique werd in 2023 niet meer als publieksmerk, maar als locatiemerk en organisatie naam ingezet. Dat betekent dat we spreken over de Bibliotheek Maastricht of Maastricht Museum in Centre Céramique. Ook het Werkcentrum Zuid-Limburg, Maastricht Doet, KUMA Muziekschool en Coffeelovers hebben hun domicilie in Centre Céramique. In de toekomst komen er mogelijk nog andere merken bij die zich hier vestigen. Omdat Centre Céramique als locatie een relatie heeft met bezoekers zal er nog steeds communicatie plaatsvinden met het merk Centre Céramique als afzender.

In 2023 zetten we de eerste stappen om meer datagedreven te werken. Dat deden we onder meer door vijf minuten per week te spenderen aan het doorlopen van onze online bereikcijfers. We geloven dat culturele organisaties die datagedreven communiceren een grotere kans hebben om in de toekomst succesvol te zijn en te blijven.

4.4.1 Centre Céramique

In 2023 werden vervolgstappen ondernomen om de merken opnieuw te positioneren:

- Centre Céramique als locatie die verschillende bewoners in huis heeft, waaronder Bibliotheek Maastricht, Maastricht Museum, KUMA Muziekschool Maastricht, Werkcentrum Zuid-Limburg.
- Centre Céramique als organisatie.
- Bibliotheek Maastricht (voorheen Bibliotheek Centre Céramique).
- Maastricht Museum (voorheen Erfgoed Centre Céramique).

Locatie

Centre Céramique leeft. Het is een bruisende locatie in de stad die door de komst van de koffiebar van Coffeelovers in de hal en het terras op Plein 1992 een uitnodigende werking heeft op het publiek. Ook studenten weten het gebouw goed te vinden om te studeren. Elke plek in het gebouw wordt gebruikt. Met de komst van het Maastricht Museum medio april trekt Centre Céramique ook een nieuw publiek. In 2023 werd de locatie door 344.877 bezoekers bezocht.

In het kader van een heldere profilering werden Centre Céramique en Bibliotheek Maastricht stapsgewijs ontvlochten en opnieuw gepositioneerd. Maastricht Museum is een nieuw merk met een eigen profilering. In 2023 vonden de marketing en communicatie-uitingen van de Bibliotheek Maastricht nog gedeeltelijk plaats onder de merknaam Centre Céramique.

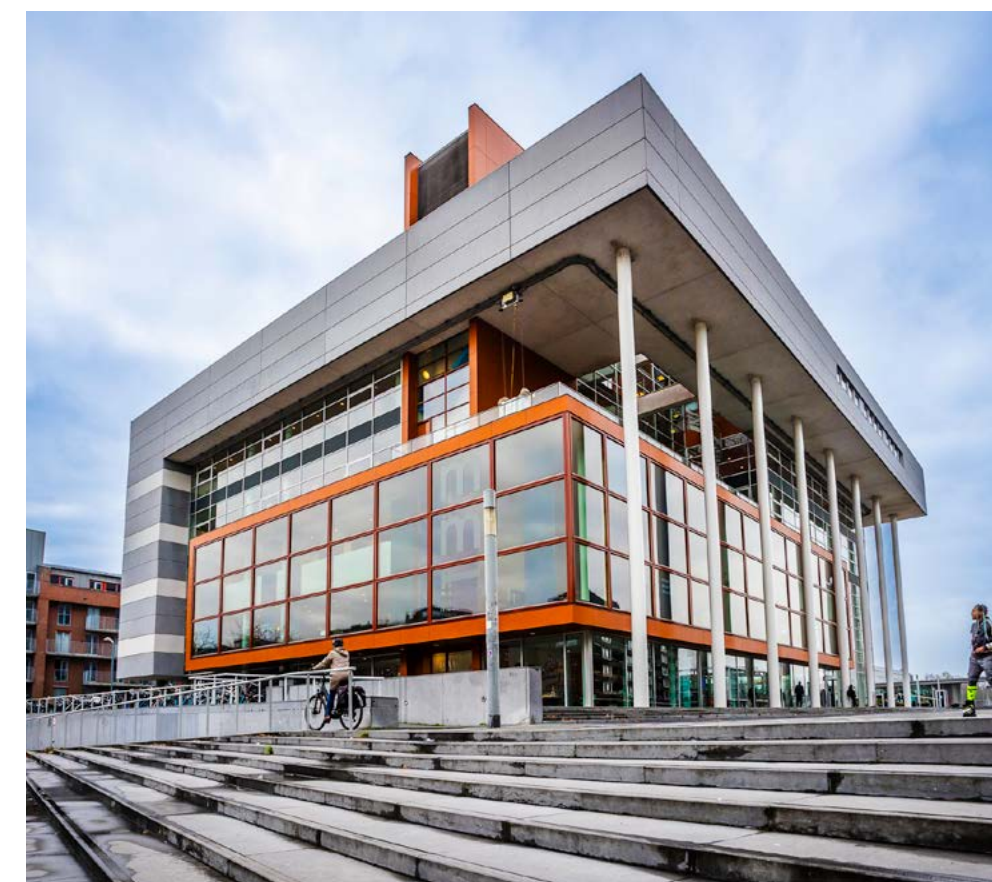
Centre Céramique kreeg in december 2023 een nieuwe website, passend binnen de nieuwe merkenstrategie (locatie en organisatie). De 'oude' website in 2023 minder bezocht; 672.916 ten opzichte van 613.475 in 2022, een daling van 8%. Dit is te verklaren doordat het Maastricht Museum medio april werd geopend, waardoor er ook websitebezoekers rechtstreeks naar de website van Maastricht Museum

gingen in plaats van die van Centre Céramique. Op 18 december werd de bibliotheeksite losgekoppeld van centreceramique.nl en kreeg ook de bibliotheek een eigen website (bibliotheek-maastricht.nl), weliswaar nog binnen de oude structuur. In 2024 wordt de website van Bibliotheek Maastricht vernieuwd en de website van Centre Céramique uitgebreid met een Engelse taalversie.

De e-mailnieuwsbrief van Centre Céramique (1.837 abonnees) met daarin aandacht voor alle activiteiten die plaatsvinden in het gebouw of een relatie hebben met de speerpunten van de organisatie verscheen in 2023 maandelijks. Op social media groeit het publiek steeds meer (Facebook 5.719 volgers, Instagram 1.850 volgers, LinkedIn 1.123 volgers) en wordt het groeiende programma (circa 1.074 activiteiten) van Centre Céramique gecommuniceerd.

Google-advertenties van Centre Céramique werden in 2023 meer dan 142.890 keer getoond en er werd 22.700 keer op de advertenties geklikt om de website te bezoeken; een stijging van 89% ten opzichte van 2022. Het hele jaar werden er elke maand minimaal 750 extra websitebezoekers per maand gegenereerd. In oktober was er een flinke piek met maar liefst 4.797 klikken. Belangrijkste aanjager was de campagne rondom de Kinderboekenweek.

We stonden 141 keer in de spotlights van de media.

Bibliotheek Maastricht en Maastricht Museum hadden in 2023 een doorlopende samenwerking met Maastricht Marketing, de partij die de online agenda Week In Week Uit overnam. Daarnaast werden diverse (regionale) uitagenda's ingezet. En om families met kinderen te attenderen op onze locatie en activiteiten werden onder meer Kidsproof en de Kinderkrant Jong043 ingezet.

In het gebouw Centre Céramique zetten we narrowcasting (communicatie via beeldschermen) in om bezoekers te attenderen op tentoonstellingen, activiteiten en diensten (zoals het Informatiepunt Digitale Overheid).

Bezoekers gaven aan behoefte te hebben aan een flyer met daarin de highlights op het gebied van tentoonstellingen en evenementen. In november werd daarom een tweemaandelijks activiteitenflyer gelanceerd. De flyer werd verspreid op de locatie Centre Céramique in een oplage van 1.000 stuks. De uitgave is een groot succes.

Organisatie

Als gebouw is Centre Céramique de thuisbasis van diverse organisaties in hartje Maastricht. Maar naast locatie is Centre Céramique óók een organisatie(onderdeel) van de Gemeente Maastricht. Onder dit organisatieonderdeel vallen vijf merken: Bibliotheek Maastricht, Cultuurmakers Maastricht, Kaleidoscoop, Maastricht Museum en Natuurhistorisch Museum Maastricht en drie locaties: Centre Céramique (Avenue Céramique), Kumulus (Herbenusstraat), Natuurhistorisch Museum Maastricht (De Bosquetplein). Communicatie over de organisatie Centre Céramique vond hoofdzakelijk plaats via de website van Centre Céramique.

4.4.2 Bibliotheek Maastricht

De marketing- en communicatie-uitingen voor de bibliotheek verbonden we expliciet aan de hoofddoelstellingen: bevorderen van leesvaardigheid, bestrijden van laaggeletterdheid en stimuleren van mediawijsheid. Rondom een aantal events en diensten/services zijn grote campagnes ontwikkeld, zoals Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), Boekenweek, Schrijfwedstrijd, Thrilleravond in samenwerking met de Gouden Strop, Kinderboekenweek en de VoorleesExpress. Bij deze campagnes is de nieuwe huisstijl van het landelijke merk van de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) doorgevoerd. Verder was er pers aandacht voor de toekenning van de SPUK-gelden voor de investering in wijkbibliotheken. Ook is de samenwerking met het sociaal domein versterkt.

Eind 2023 werd de website van Bibliotheek Maastricht losgekoppeld van de nieuwe website van Centre Céramique. Basisinformatie zoals catalogus, abonnementen en services/diensten zijn te vinden op bibliotheek-maastricht.nl. We maakten een start met de nieuwe bibliotheeksite in de WAAS. De planning is dat deze in 2024 wordt afgerond in de nieuwe online huisstijl van VOB, die per april 2024 gelanceerd wordt.

De agenda-items en het nieuws van Bibliotheek Maastricht blijven ook te raadplegen via de website van Centre Céramique om een breed publiek te bereiken.

In onze marketing en communicatie was er speciale aandacht voor onze 32.087 leden (2022: 30.438 leden), onder meer via een nieuwsbrief aan jeugdleden die 18 jaar werden (maandelijks terugkerende mailing).

De tweemaandelijks activiteitenflyer is een groot succes.

4.4.3 Maastricht Museum

Maastricht Museum is het nieuwe museale merk dat in 2023 werd gepositioneerd. Het is expliciet verbonden aan de doelstelling vertellen van de verborgen verhalen van Maastricht. Medio april ging het museum open tijdens de MuseumnachtMaastricht en tot medio juni was het museum gratis te bezoeken. Bezoekers werden uitgenodigd om kennis te maken en te delen wat voor hen relevante en belangrijke momenten zijn in de geschiedenis. Doelgroepen zijn (dag-)toeristen, lokale inwoners, scholen (primair en voortgezet onderwijs). Maar ook de mogelijkheden om de (inter)nationale studentenpopulatie te bereiken wordt onderzocht met ondersteuning van masterstudenten Arts and Heritage.

Voor de branding van het Maastricht Museum werden de volgende middelen ontwikkeld en/of ingericht: een site (NL/EN) (12.684 bezoekers, 19.277 bezoeken) gekoppeld aan een ticketingsysteem, een e-mailnieuwsbrief (leden: 344), social media als: Instagram (221 volgers), LinkedIn (378 volgers), Facebook (284 volgers) en een basisfolder. Voor het bereiken van toeristen is er een nauwe samenwerking met Maastricht Marketing.

Medio juni is de tentoonstelling *Maastricht 1673 – de Zonnekoning veroverde de stad* geopend (duur tot en met 31 maart 2024). Rondom deze tentoonstelling en het bijbehorende boek werd een marketingcampagne ontwikkeld bestaande uit: advertenties in VIA en Dagblad de Limburger (ook online), social media, driehoeksborden en pers. We genereerden regionale en landelijke publiciteit, onder meer via NPO Radio 5. Het boek dat bij de tentoonstelling werd gepubliceerd in samenwerking met Suzanne Bogman en uitgeverij Waanders is zo goed als uitverkocht.

In het najaar ontwikkelden we een verzamelalbum over de verborgen verhalen van Maastricht in samenwerking met PLUS. Het verhaal is geschreven door Joes Minis, conservator bijzondere collecties en Limburgensia, en voorzien van foto's uit de collectie van Historisch Centrum Limburg en Centre Céramique. Vanaf 10 december waren het album en de stickers verkrijgbaar in alle vijf de PLUS supermarkten

in Maastricht. Het album telt 150 historische afbeeldingen en geeft een schat aan informatie die de ontwikkelingen van Maastricht door de jaren heen weergeven. Er zijn 24.000 (gratis) albums en 550.000 stickersets in omloop gebracht. In Maastricht is een grote bedrijvigheid ontstaan in het ruilen van de plaatjes. Maastrichtenaren kwamen zo op laagdrempelige manier in contact met de geschiedenis van de stad. De ontwikkeling en productie was in handen van Local Loyalty Group uit Breda. Het is de eerste keer dat een dergelijke actie in Maastricht plaatsvond. De actie genereerde veel publiciteit.

In oktober ging de ArcheoHotspot Maastricht van start in het Maastricht Museum. Het is de vierentwintigste hotspot van Nederland en de enige in Limburg. In 2024 volgt de officiële opening. Via de communicatiemiddelen van het Maastricht Museum, Centre Céramique, de landelijke site van ArcheoHotspots en de lokale UIT-agenda's communiceerden we het programma en nieuwe vondsten.

4.4.4 Cultuurmakers Maastricht

Cultuurmakers Maastricht is als publieksmerk verbonden aan de hoofddoelstelling bevorderen van burger- en cultuurparticipatie. Cultuurmakers Maastricht staat voor externe activiteiten en projecten op het gebied van cultuurparticipatie, cultuureducatie en burgerparticipatie. Via gerichte projecten richtte Cultuurmakers Maastricht zich telkens op doelgroepen in de wijken en buurten van Maastricht. Denk hierbij aan laaggeletterden, eenzame mensen, mensen met een beperking, mensen met een bi-culturele achtergrond en mensen met een smalle beurs. Cultuurmakers Maastricht vormde de verbinding tussen de locaties, sociaal maatschappelijke organisaties, culturele organisaties, makers en de wijken. Omdat het hier niet ging om een fysieke locatie die een relatie aangaat met doelgroepen, maar om een fluïde, verbindende, soms ad hoc of projectachtige vorm, is er een andere benadering nodig dan bij de andere publieksmerken.

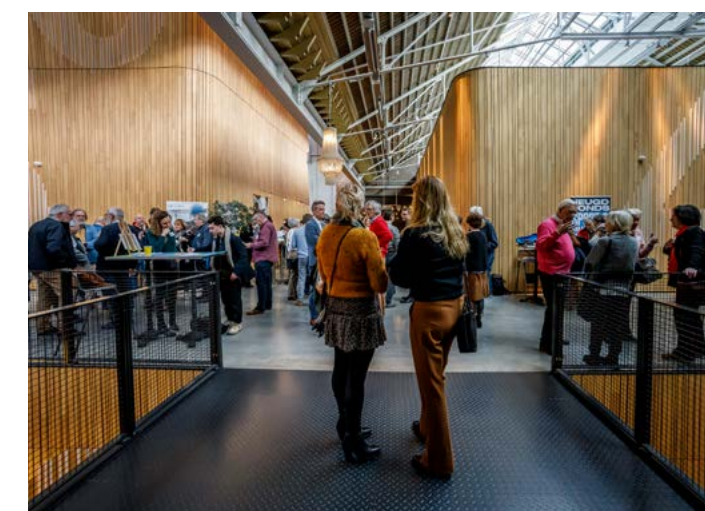
Voor Cultuurmakers Maastricht werd een jaarplan Marketing en Communicatie gemaakt. Een groot gedeelte daarvan konden we realiseren. Samen met het team werd een nieuwe visie/missie geformuleerd aan de hand van een aantal SWOT-analysesessies. We maakten een begin met het verbeteren van de website door middel van een interactieve stadsplattegrond en er werden afspraken gemaakt met het team om met een communicatieplanning te werken om zo online berichten beter te verdelen en continuïteit erin te brengen. Drie studenten van Zuyd Hogeschool/Vormgeving – Visuele communicatie gingen in het vierde kwartaal aan de slag met het maken van reportages van vier geselecteerde projecten (jongeren, ouderen, wijken en amateurkunsten), er vonden kennismakingsgesprekken plaats met diverse partners om de afspraken rondom marketing- en communicatieuitwisseling beter te verankeren en we droegen bij aan diverse presentaties, bijvoorbeeld aan de première van een nieuwe reeks documentaires voor het amateurkunstenveld.

Helaas werd de zichtbaarheids campagne nog een keer *on hold* gezet omdat het team niet voldoende op sterkte was om breed

naar buiten te kunnen treden. In het laatste kwartaal van 2023 vulden we maar liefst vier nieuwe functies in. Een gevolg van het feit dat er meer financiële middelen vrijkwamen (regelingen van de Rijksoverheid zoals SPUK en GALA-gelden) die extra werk opleverden en dus meer capaciteit van de coaches vroegen.

We werkten ook aan het ontwikkelen van meer corporate middelen om de zichtbaarheid te vergroten zoals een mobiel loket, gadgets en uitleg-animaties om de boodschap waarom Cultuurmakers Maastricht er is en hoe we werken laagdrempeliger te maken. Ook werd er een redactioneel stuk gepubliceerd in een bijlage van Dagblad De Limburger om ook B2B-partners het bestaan van Cultuurmakers Maastricht te attenderen. De zichtbaarheid bij B2B-partners kan in de toekomst verder worden uitgebouwd. Binnen Gemeente Maastricht werd meegedaan aan het concept Werkproeverij; we organiseerden een ronde tafel sessie waaraan collega's van andere organisatieonderdelen konden deelnemen om zo meer te weten te komen over de bezigheden van Cultuurmakers Maastricht en om een brug te slaan intern die moet leiden tot

meer samenwerking met het sociaal domein. Tot slot werd er een begin gemaakt met het werken met een social media dashboard (Coosto). Team Cultuurmakers Maastricht is hierin pilotteam. In 2024 wordt hiermee gestart en het ligt in de lijn der verwachting dat ook andere teams ermee gaan werken. Team Marketing & Communicatie is hierbij in de lead. Een marketing- en communicatiemedewerker nam deel aan een kennisdelingsessie Diversiteit & Inclusie van de Nederlandse Museumvereniging waarin tips werden gegeven hoe je hierin je communicatie rekening mee houdt.

De social mediakanalen groeiden als volgt: Facebook 736 volgers (+ 116), Instagram 939 volgers (+ 121), LinkedIn 539 volgers (+ 121). De website ontving in totaal 4.236 bezoeken (+ 1.147 ten opzichte van 2022). Helaas is dit cijfer niet helemaal compleet omdat er door een technische storing niet gemeten werd tussen 1 april en 14 juni.

4.4.5 Natuurhistorisch Museum Maastricht

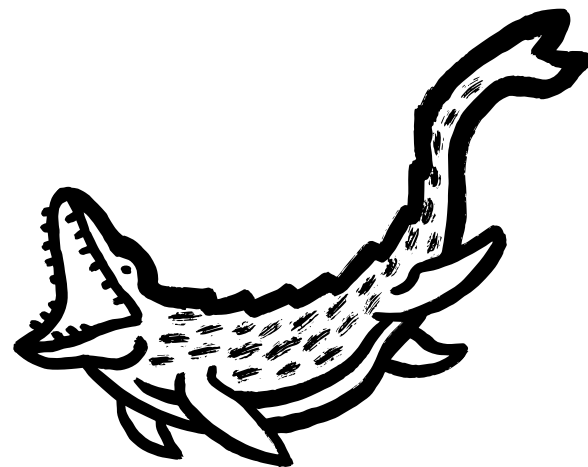
Het Natuurhistorisch Museum Maastricht is het publieksmerk dat gekoppeld is aan de hoofddoelstelling uitdragen van het verhaal van het Krijt en biodiversiteit. Het gaat over ontdekken en verwondering in een wereld vol natuurschatten. Het Krijt, de Mosasaurus en het Maastrichtien zijn belangrijke thema's voor het museum. De biodiversiteit van (Zuid-) Limburg en onze natuurlijke leefomgeving is het andere grote thema. Doelgroepen zijn gezinnen met jonge kinderen, grootouders met kleinkinderen, toeristen (ruim 20% uit het buitenland) en scholen.

In 2023 werd het museum relatief beter bezocht dan het voorgaande jaar (32.918 in 2023 tegenover 28.834 in 2022). Deze stijging van ruim 4.000 bezoekers is opvallend want er was geen nieuwe expositie om extra bezoekers mee te trekken. Er lagen verschillende andere factoren aan ten grondslag, zoals zoals meer samenwerkingspartners, verbeterde online aanwezigheid, nieuwe (kinder)activiteiten en meer schoolbezoeken.

De highlights qua evenementondersteuning en marketing/communicatie-activiteiten waren Museumnacht maastricht, Week van de Biologie, jongerenevent Boost Your Talent (in samenwerking met Kaleidoscoop), Familiedag en de S.N.A.P.-colleges (in samenwerking met Maastricht Museum). Onze deelname aan Museumnacht Maastricht in april 2023 was weer een succes; er was een continue stroom van bezoekers die actief deelnamen aan de activiteiten die we organiseerden. We liften mee op de centraal georganiseerde marketing-communicatie van Stichting Museumnacht, maar zetten ook in op onze eigen communicatiekanalen. In de Week van de Biologie zetten we de bijenpopulatie centraal waardoor ook het thema biodiversiteit en klimaatverandering tot uiting kwam via onze communicatie. Er was een doorlopende samenwerking met Maastricht Marketing en Week In Week Uit. Om families met kinderen te attenderen op onze locatie en activiteiten werden onder meer Kidsproof, de Kinderkrant Jong043, UitTipsLimburg, het maandblad Voilà, het Duitse Familiemagazine KingKalli en diverse (regionale) uitagenda's ingezet. Maar ook benaderden we sociaal maatschappelijke organisaties zoals Quiet Community, Voedselbank en Kleine Beurs Limburg om hen te attenderen op onze activiteiten met specifieke aandacht voor de gratis toegankelijke Familiedag.

De e-mailnieuwsbrief van het Natuurhistorisch Museum Maastricht (1.232 abonnees) werd maandelijks op een vaste datum uitgegeven. Dit leverde een groei op van ongeveer zeventig abonnees. Op onze social media-kanalen bouwden we inmiddels een vast publiek op, waarmee steeds meer interactie ontstaat.

Die lijn is nog steeds stijgend. Facebook 2.632 volgers (+ 136), Instagram 1.424 volgers (+ 238). De website werd opgefrist qua uiterlijk, tekstueel aangepast en gebruiksvriendelijker gemaakt. Betaalde campagnes via social mediakanalen bleven ook in 2023 achterwege vanwege personele onderbezetting. Voor de herkenbaarheid op social media, narrowcasting en website bouwden we de huisstijl verder uit met skins in eenduidig font en hoofdkleur mergelgeel met steunkleuren bij de activiteiten en nieuwsitems.

Aan de set corporate middelen voegden we een activiteitenposter toe waarop het aanbod per kwartaal wordt gecommuniceerd. Ook namen we narrowcasting weer in gebruik en fristen de publieksfolder op (nieuwe teksten en nieuwe lay-out + beeldmateriaal). We ontwierpen t-shirts en veiligheidshesjes voor de medewerkers die de activiteiten begeleiden zodat ze herkenbaar zijn. Voor de introductie van de S.N.A.P.-colleges werd een eigen beeldmerk ontwikkeld dat zowel voor Maastricht Museum als voor Natuurhistorisch Museum Maastricht herkenbaar is. De beeldbank werd aangevuld met nieuw corporate foto- en videomateriaal.

Google-advertenties van het Natuurhistorisch Museum Maastricht werden in 2023 meer dan 113.390 keer getoond en er werd 14.806 keer op de advertenties geklikt om de website te bezoeken; een daling van 42% ten opzichte van 2022. Wel werden er het hele jaar minimaal 750 extra bezoekers per maand gegenereerd. In januari, februari en september waren er flinke pieken in het aantal klikken (meer dan 1.500 klikken). Als idee voor de toekomst bespraken we de actie om de Engelse website uit te breiden zodat we hier met de campagnes ook meer op in kunnen zitten. Het aantal websitebezoeken bleef stabiel met 82.706.

Op paleontologisch vlak werkten we vanaf het eerste kwartaal mee aan de organisatie van twee internationale congressen die in het najaar van 2024 bij ons in huis plaatsvinden; Mosasaur Meeting en Maastrichtian 175.

Ook namen we deel aan de voorbereidingen van het project Triceratops on Tour van Naturalis Biodiversity Centre en aan de plannen rondom de komst van een 13 meter lang 3D geprint skelet van mosasauriër Bèr (schenking van Naturalis). Dit skelet krijgt een eigen plek in ons museum. Er werden ook twee interviewfilms gemaakt; eentje met bachelorstudent Dunya Handor en een met promovendus Dylan Bastiaens. In november werkten we mee aan de (eu)regionale press release van een onderzoek naar slijtageplekken op mosasaurustanden waaraan ook onze paleontoloog meewerkte. Verspreid over het jaar waren er diverse binnen- en buitenlandse media die het museum wisten te vinden. Dat waren o.a. NRC Handelsblad, De Nieuws B.V. (BNN VARA) en LI over de Krijtvogeltjes. TV5 (Frankrijk) maakte filmopnames voor de documentaire *The odyssey of birds* (uitzending 1 juni 2024) en ARD/Bayerischer Rundfunk met een aflevering uit de serie *Die Welt der Saurier* waaraan naast John Jagt ook Lars Barten meewerkte. Het programma *Vroege Vogels* (VPRO) kwam tweemaal over de vloer (onderwerpen Stelkervaren uit Tegelen en onderzoeksresultaten Mosa's waren kieskeurige eters i.s.m. onderzoeker Femke Holwerda). Tot slot was het nieuws over de schedel van mosasaurus hoffmanni die in Parijs ligt aanleiding voor de (inter)nationale pers om zowel directeur Wim Hupperetz als John Jagt te interviewen.

Onze bioloog was regelmatig te zien in de lokale pers met weetjes over insecten (dit keer over de muggenexplosie, tips m.b.t. steekmuggen en vliegen in huis) klimaatveranderingen met het thema Gevolgen opwarming voor overwinterende insecten bij LI Vandaag. Onze bioloog werd tevens geïnterviewd voor de rubriek Insectenactivisten t.b.v. het magazine *Down to Earth* van Milieudefensie (juni 2023).

We werkten voor het eerst met een marketing- en communicatiejaarplan, dat werd afgestemd met onze inhoudsdeskundigen. Op één na (Maastrichtse musea kennismakings- en kennisdelingsessie) behaalden we de gestelde doelen.

Kaleidoscoop is adviseur, intermediair en organisator.

4.4.6 Kaleidoscoop Maastricht

Kaleidoscoop is het expertisecentrum cultuureducatie en functioneert als adviseur, intermediair en organisator. De cultuureducatie op scholen of in samenwerking met culturele instellingen voor kinderen en jongeren waar Kaleidoscoop zich op richt, is gekoppeld aan de hoofddoelstelling burger- en cultuurparticipatie uit het meerjarenplan van Centre Céramique.

In maart 2023 organiseerden we weer een fysieke Kunstcarroussel in de Muziekgieterij en Lumière Cinema, waarbij binnen de verschillende disciplines diverse workshops gevolgd konden worden door docenten, icc-ers en andere deelnemers. De Kunstcarroussel werd ervaren als een fijne bijeenkomst waarbij expertise en ervaringen werden gedeeld.

In juli organiseerden we een jaar-afsluitingsbijeenkomst voor kunstvak-docenten met een bezoek aan het Maastricht Museum. In september organiseerden we de opstart-bijeenkomst met een workshop van Toneelgroep Maastricht.

Tijdens de vakantieperiodes vonden er diverse activiteiten plaats in samenwerking met Maastricht Sport (Summerexperience, herfst- en kerstactiviteiten) en het Natuurhistorisch Museum Maastricht (TUNE IN en the Talent Stage).

Een netwerk/inspiratiebijeenkomst voor het voortgezet onderwijs en culturele veld vond 21 november plaats bij Lumière, waar pitches werden verzorgd door Lumière, Marres, Toneelgroep Maastricht, Muziekgieterij en FASHIONCLASH.

Daarnaast organiseerden we in november Rondje Cultuur voor het Porta Mosana College waarbij de leerlingen op één dag Theater aan het Vrijthof, Philzuid en Bonnefantenmuseum bezochten om een impressie te krijgen.

Online bereikten we onze doelgroepen middels social mediakanalen, die we naast Facebook (Kaleidoscoop 700 volgers, Boost your Talent 419 volgers) uitbreidden met Instagram (150 volgers) en LinkedIn Kaleidoscoop Cultuureducatie (362 volgers). Daar deelden wij met name foto's van diverse activiteiten, bijeenkomsten en workshops omtrent cultuureducatie.

kaleidoscoop.net werd aangepast en gebruiksvriendelijker gemaakt, het totaalaanbod voor het Toon je Talent-programma en het los te boeken cultuur (etalage)aanbod is overzichtelijk vormgegeven en makkelijker vindbaar. De website en het logo van de Kunstketel zijn vernieuwd en kregen een frisse uitstraling.

4.4.7 Vrijwilligerscommunicatie

Centre Céramique telt maar liefst 80 vrijwilligers. Een enthousiaste groep mensen die zich nauw verbonden voelt met onze diverse organisatie-onderdelen. Het merendeel werkt voor Bibliotheek Maastricht, voor het Natuurhistorisch Museum Maastricht en sinds april 2023 ook voor Maastricht Museum. Maar ze zijn ook actief in de bibliotheekservicepunten, bij Boek aan huis en bij de activiteiten die met laaggeletterdheid te maken hebben zoals het Taalcafé. Bij het Natuurhistorisch Museum Maastricht werkten vrijwilligers mee aan het onderhouden, archiveren en determineren/beschrijven van de collectiestukken en het onderhoud van in de museumtuin. Omdat het school-bezoek bij het Natuurhistorisch Museum Maastricht was toegenomen wierven we nieuwe vrijwilligers om mee te helpen met de begeleiding van schoolklassen in de educatieve programma's.

Om de hele groep te verbinden en om ook onze eigen collega's te laten weten waar onze vrijwilligers mee bezig zijn maakten we twee e-mailnieuwsbrieven.

Onder leiding van de medewerker vrijwilligers, stagiaires en ZZP'ers vindt er minimaal tweemaal per jaar een redactie-overleg plaats waarin we zoeken naar diversiteit in de onderwerpen, maar waarin ook participatie van de vrijwilligers zelf aan bod komt. Dat de nieuwsbrieven met veel plezier gelezen worden was stevast een terugkerende opmerking van de ontvangers.

Speciale communicatie-aandacht was er voor vrijwilliger Allard Van Viersen die een belangrijke Belgische onderscheiding mocht ontvangen voor zijn werk als Trilobietkenner.

4.4.8 Interne communicatie

Interne communicatie verliep via het gemeentelijke intranet Stella: een interactief platform waarop niet alleen alle medewerkers op een laagdrempelige wijze toegang tot alle organisatieonderdelen hebben en alle corporate informatie kunnen vinden, maar ook kunnen reageren op elkaars berichten. Daarnaast is Stella een plek van eigen groepen (principe van Facebook-groepen) waarin het betreffende organisatieonderdeel eigen info kon delen. Centre Céramique heeft een groep voor eigen medewerkers van Centre Céramique en voor collega's vanuit de gemeente die met ons organisatieonderdeel te maken hebben. Daarnaast maken we bij belangrijke mededelingen gebruik van een interne mailinglijst. Met de komst van vijf teams zijn de kolommen van onze organisatie beter georganiseerd. Onderdeel van de nieuwe organisatiestructuur is ook het creëren van staffuncties die de communicatie tussen de teams in de breedte verbeteren.

Vrijwilligersdag

5 Zakelijke dienstverlening

Klantenservice is het visitekaartje van de organisatie en verantwoordelijk voor alle eerstelijns klantcommunicatie in front- en backoffice op de drie publiekslocaties Centre Céramique, Natuurhistorisch Museum Maastricht en Kumulus. Een groot deel van de klantenservicemedewerkers werkte locatie-overstijgend.

Facilitair heeft binnen de organisatie een ondersteunende functie die breed inzetbaar is en bestaat uit diverse dienstverlenende taken op het gebied van gebouwen-onderhoud en beheer en facilitaire ondersteuning van onze organisatie en onze interne klanten.

5.1 Klantenservice

De klantenservicemedewerkers zetten zich dagelijks in voor de dienstverlening aan bezoekers en klanten van Centre Céramique, Bibliotheek Maastricht, Maastricht Museum, Natuurhistorisch Museum Maastricht en Kumulus.

Iedereen die de locaties bezocht, belde, mailde of benaderde via social media kwam in eerste instantie in contact met de klantenservice. Een groot deel van de klantvragen handelde de klantenservice direct af. Specialistische vragen werden doorgezet naar de betreffende afdeling waarbij klantenservice de terugkoppeling naar de klant bewaakte. Ter illustratie: in 2023 handelde klantenservice ruim 10.000 inkomende mails af.

De medewerkers klantenservice namen op basis van belangstelling en expertise deel aan taakgroepen. Elke taakgroep werkte continu aan verbetering van de dienstverlening en de werkprocessen, hield collega's hiervan op de hoogte en legde de werk-processen vast in een handboek zodat iedereen in het cluster beschikte over up-to-date informatie.

Het jaar 2023 stond voor de organisatie in het teken van groei en ontwikkeling. De komst van het Maastricht Museum, de herinrichting van Centre Céramique, de verruiming van de openingstijden, meer sociaal-maatschappelijk aanbod met partners in de Bibliotheek Maastricht, de groei van educatieve bezoeken in het Natuurhistorisch Museum Maastricht, de verhuur van lesruimtes in Centre Céramique en Kumulus en een bruisend aanbod van activiteiten in de hele organisatie hadden ook impact op de klantenservice. De formatie werd uitgebreid en nieuwe collega's werden ingewerkt. Een compleet nieuw museum, toename van het aanbod aan diensten en meer samenwerkingspartners in huis maakte het noodzakelijk dat de nodige nieuwe werkprocessen werden ontwikkeld, gedeeld en geborgd.

Musea

In het Maastricht Museum en het Natuurhistorisch Museum Maastricht verzorgt klantenservice onder andere de ontvangst en ticketverkoop, verkoop in en beheer van de museumshops en het beheer van de administratie van (educatieve) groepsbezoeken.

Maastricht Museum

De komst van het Maastricht Museum in Centre Céramique was ook voor klantenservice het hoogtepunt van 2023. Bij de implementatie van het museum leverde klantenservice een stevige bijdrage aan de inrichting van een nieuw kassasysteem en een webshop met online ticketverkoop. Dit was een lang gekoesterde wens in het streven naar professionalisering, meer gebruikersgemak en ruimere betaalmogelijkheden voor bezoekers. In samenwerkingsverband werden bezoekersvoorwaarden, een privacy statement en FAQ's opgesteld. Voor de museumshop werd een compleet nieuw assortiment samengesteld. De interne ontwikkeling verliep echter sneller dan de levering van het meubilair voor de nieuwe shop en ticketbalie. Dat werd niet beschouwd als een probleem, maar als mogelijkheid om op kleinere schaal alvast ervaring op te doen.

Op 5 april 2023 werd een pop-up shop met tijdelijke ticketbalie gelanceerd bij de bestaande balie in de stadshal van Centre Céramique. Het winkelmeubilair bestond uit gerecyclede expovitrines en boekenrekken. Klantenservice ging na een stoomcursus over het nieuwe kassa- en ticketsysteem en de inhoud van het Maastricht Museum aan de slag. Alle nieuwe werkprocessen werden vastgelegd in een handboek. Pionieren, elkaar helpen bij de nieuwe ontwikkelingen en gedeelde trots over het nieuwe aanbod versterkende samenwerking en collegialiteit in het cluster. In augustus kwam het nieuwe meubilair en was Maastricht Museum Shop geboren. Het assortiment is groeiende, net als het Maastricht Museum. Klantenservice had verder een belangrijke rol in het signaleren van klantreacties en verbeterpunten bij de opstart van het museum. Er is nog finetuning en ontwikkeling nodig, maar de implementatie verliep in het algemeen positief. In 2023 mocht klantenservice 6.257 museum-bezoekers enthousiasmeren voor de verborgen verhalen van Maastricht.

Natuurhistorisch Museum Maastricht

In het Natuurhistorisch Museum Maastricht verwelkomde klantenservice 32.918 bezoekers. Ruim 4.000 meer dan in 2022, waarbij we vooral een toename in het gebruik van de Museumkaart constateerden.

De educatieve groepsbezoeken aan het Natuurhistorisch Museum Maastricht bleven ook in 2023 populair. Klantenservice verzorgt de administratie rondom groepsbezoeken en paste in het kader van continue verbetering het werkproces hiervoor aan in afstemming met het cluster Educatie.

We ontwikkelden een nieuwe informatiefolder voor het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Op aangeven van klantenservice werd in de folder geen informatie opgenomen die aan verandering onderhevig kan zijn, zoals entreprijzen en openingstijden. In plaats daarvan namen we in de folder een QR-code op die naar de museumwebsite. Op die manier blijft de folder langer actueel en hopen we papierverspilling tegen te gaan.

De taakgroep Natuurhistorisch Museum Shop saneerde het assortiment van de shop. Er werd meer gefocust op duurzaamheid, passend aanbod voor alle doelgroepen, realistische marges en sneller kunnen inspelen op de markt. De taakgroep werkte met een jaarplan en betrok de collectiespecialisten bij de samenstelling van het assortiment. De bezoekers reageerden enthousiast op het vernieuwde aanbod in de shop. Met name de mosasaurustand viel goed in de smaak als herinnering aan een museumbezoek. Om extra aandacht te genereren voor het nieuwe assortiment werd dit uitgelicht in de e-mailnieuwsbrieven. De voorraadregistratie werd aangescherpt in samenwerking met het bedrijfsbureau. De ruimte van de shop is beperkt, daarom zetten we in op klein maar fijn.

Bibliotheek Maastricht

In Bibliotheek Maastricht verzorgt klantenservice de ontvangst en doorverwijzing, de abonnementservice, toezicht op het leenverkeer, assistentie bij de zelfservice en een groot deel van de front-office informatievoorziening. Klanten met complexe vragen leidde klantenservice afhankelijk van de vraag door naar een kennisspecialist via de maatwerkservice of naar een spreekuur van een van de sociaal-maatschappelijke partners in Centre Céramique. De toename van de vraag naar sociaal-maatschappelijke ondersteuning en het aantal partners op de locatie betekende voor klantenservice nog meer dan voorheen doorvragen om de klant gericht te kunnen doorverwijzen naar passend aanbod.

De bibliotheek werd goed bezocht. Met name de jeugdafdeling was in trek. Het aantal bibliotheekleden vertoonde een stijgende lijn. In 2023 schreef de klantenservice 3.702 nieuwe bibliotheekleden in. Het representatief houden van de jeugdafdeling blijft een uitdaging.

De bibliotheek bood ook studiefaciliteiten en publiekswerkplekken die voorzien zijn van een pc. Hier signaleerde klantenservice een toename van de behoefte aan werkplekken zonder pc-voorziening. Steeds meer bezoekers nemen hun eigen device mee. Op aangeven van klantenservice is het gebruik van de publieks-pc's gedurende een periode in 2023 gemeten. Dit bevestigde de indruk dat het gebruik van deze voorziening sterk was teruggelopen. Hierop zijn een aantal publiekswerkplekken gesaneerd en vrijgemaakt voor bezoekers die hun eigen device gebruiken. Met name tijdens examenperiodes van universiteit en hogeschool was het dringen voor een zit-/studieplek. Op dergelijke momenten lukte het niet altijd om alle bezoekers een prettig verblijf te bieden. Dit signaal is opgepakt, de mogelijkheid voor uitbreiding van rustige zit- en leesplekken wordt onderzocht.

**We schreven
3.702 nieuwe
bibliotheekleden in.**

Bij de betaalde printfaciliteit werd geregeld om ondersteuning gevraagd. Op verzoek van klantenservice is de printer van de 3^e etage verplaatst naar een plek bij de servicebalie op de 2^e etage. Hierdoor zijn zowel het betaalstation als persoonlijke ondersteuning dicht in de buurt van de printer. Prettiger voor de klant en efficiënter werken voor klantenservice. Ook is er een infozuil verplaatst naar de 2^e etage omdat op deze verdieping de klantbehoefte het grootst bleek.

Een aantal verbeterlagen bij de abonnementservice die in 2022 was ingezet liep in 2023 door, zoals het digitaliseren van de bestaande machtigingskaarten. Deze taak vorderde gestaag en werd op rustigere momenten opgepakt.

Activiteiten en verhuur

Het organisatiebrede activiteitenaanbod groeide. De klantenservice verwerkte voor het gros van deze activiteiten de aanmeldingen. Het afstemmingsoverleg met alle betrokkenen in de organisatie bleef noodzakelijk om de programmering in goede banen te leiden.

Bij de verhuur van lesruimtes voor kunstonderwijs was een duidelijke toename te zien van het gebruik van de muziekpas. Met deze 'strippenkaart' kunnen muziekbeoefenaars tegen een aantrekkelijk tarief een ruimte huren in Centre Céramique om zelfstandig te repeteren. Klantenservice verkocht de muziekpas en handelde reserveringen voor oefenruimtes af. In Kumulus ontving klantenservice de cursisten van diverse collectieven voor kunstonderwijs en deelnemers aan trainingen van de Gemeente Maastricht.

5.2 Facilitair

Facilitair heeft binnen de organisatie een ondersteunende functie die breed is en bestaat uit diverse dienstverlenende taken die onder te verdelen zijn in:

- Onderhoud van gebouwen, waarbij de afdeling Vastgoed van de Gemeente Maastricht de rol als verhuurder heeft en Centre Céramique als huurder optreedt.
- Toepassen van meerjarenonderhoudsplan (MJOP).
- (Kleine) interne verbouwingen en herinrichtingsvraagstukken zoals de komst van het Maastricht Museum.
- Ondersteunen van interne klanten, waaronder evenementen, bouwen van tentoonstellingen en horeca.

Het team Facilitair beheert de volgende locaties:

- **Centre Céramique**
Avenue Ceramique 50
- **Natuurhistorisch Museum Maastricht**
De Bosquetplein 7
- **Kumulus**
Herbenustraat 89
- **Watermolen**
Watermolen 11
- **Bibliotheekservicepunt Heer**
Concordiastraat 1
- **Bibliotheekservicepunt Malpertuis**
Sproetepad 20

Het organisatiebrede
activiteitenaanbod
groeide in 2023.

6 Development

Development is een nieuwe verzamelterm voor activiteiten binnen culturele instellingen die tot doel hebben het verdienvermogen en de eigen inkomsten van de instelling te verbeteren. Voor Centre Céramique omvat dit diverse domeinen: (culturele) fondsenwerving, sponsoring (veelal vanuit partnerships), mecenaat en geefcultuur en het verwerven van eigen inkomsten via winkel, entree en verhuur van ruimtes (ook via strategische partnerships).

Development is een middel om te komen tot een betere financieringsmix. Het komt voor een belangrijk deel ook voort uit het neo-liberale denken, waarbij cultureel ondernemerschap van culturele instellingen wordt verwacht. Hierbij moet worden opgemerkt dat echt liberaal ondernemerschap niet plaatsvindt in de culturele instelling die vanuit non-profit-doelstellingen worden gesubsidieerd. Cultureel ondernemerschap veronderstelt risicodragende investeringen en dat is binnen door overheden en cultuurfondsen gefinancierde instellingen niet mogelijk dan wel wenselijk.

6.1 Verhuur

Wat betreft de verhuur van ruimtes biedt Centre Céramique een unieke locatie aan Avenue Céramique – in het hart van de stad, waar creativiteit – cultuur en gemeenschap samenkamen. We hebben alle faciliteiten in huis en zijn dankzij de centrale ligging uitstekend bereikbaar voor publiek. Daarnaast biedt de locatie Kumulus verschillende ruimtes met vele mogelijkheden.

Locatie Kumulus

Kumulus trok in 2023 115.747 bezoekers. Deze locatie beschikt onder meer over een theaterzaal met 125 zitplaatsen, een sfeervolle foyer, ateliers, dans- en theaterstudio's die onder meer gehuurd werden door de onderwijscollectieven

Theaterschool De Zuiderlingen (1.337 uur) Dansatelier Maastricht (1.662 uur) en Vrije Academie Maastricht (1.461 uur). Zij verzorgden op laagdrempelige manier lessen kunstonderwijs binnen de disciplines theater, dans en beeldende kunst. Daarnaast was het voor andere aanbieders van kunstonderwijs mogelijk om repetitie-, les- en voorstellingsruimtes te huren op de beide locaties. Zij namen in totaal 1.526 uur af.

Ook was er kantoorruimte en een vergaderruimte te huur. Dat zorgde ervoor dat we naast aan de onderwijscollectieven verhuurden we ruimten aan: Learn@maastricht voor aanbod trainingen/workshops voor ambtenaren van de Gemeente Maastricht (129 trainingen), Jazz Maastricht (kantoorruimte, programmering in theaterzaal en foyer) en Theater aan het Vrijthof (programmering in theaterzaal en foyer). In 2023 verhuurden we de theaterzaal/foyer 67 keer (11 verhuringen aan Theater aan het Vrijthof, 11 aan Jazz Maastricht en 45 aan andere huurders), 1 keer de vergaderruimte. Zuyd Hogeschool nam medio 2023 contact op met verhuur. Vanwege verbouw en relocatie was er behoefte aan ateliers (zoals die Kumulus west) en muziekl lokalen (zoals die in het souterrain van Centre Céramique). Dit leek te gaan om dagelijkse verhuur op basis van het lesrooster aan het begin van het seizoen 2023-2024. Uiteindelijk werd het incidentele verhuur omdat de hogeschool nog voldoende eigen capaciteit heeft.

Locatie Centre Céramique

De muziekl lokalen in het souterrain van Centre Céramique werden onder meer gehuurd door KUMA Muziekschool Maastricht (5.412 uur). In het souterrain van Centre Céramique bevindt zich daarnaast een multifunctionele zaal. Deze ruimte verhuurden we in 2023 twee keer per week aan de Mastreechter Staar (in totaal 80 verhuringen in 2023) en twee keer per week voor repetities van de bigband en het seniorenkoor van KUMA Muziekschool.

Daarnaast waren er 21 muzieklokalen en een jeugdatelier te huur. In 2023 maakte het nieuwe team Zakelijke Dienstverlening een eerste aanzet voor verbetering van de verhuurzaken. In 2023 gaven we hoge prioriteit aan het onderzoeken en aanschaffen van één centraal plannings-systeem voor de diverse bedrijfsonderdelen dat we in 2024 hopen te implementeren.

Ruimteplanning

De ruimteplanning in de gebouwen Centre Céramique, Natuurhistorisch Museum Maastricht en Kumulus betrof in grote lijnen:

- Verhuur van leslokalen aan docenten (culturele lessen) of avondgroepen.
- Evenementen (commerciële verhuur).
- Maatschappelijke activiteiten.
- Eigen evenementen waarvoor relaties zich konden opgeven (bijvoorbeeld rondleidingen, boekpresentaties en kinderactiviteiten).
- Permanent aanbod op aanvraag, zoals educatieve activiteiten of kinderfeestjes.
- Projecten in de wijken (waarbij ook ruimtes in Centre Céramique konden worden gebruikt).
- Interne activiteiten als vergaderingen of presentaties.

- Voor de ruimteplanning zetten we allerlei software in:**
- De reserveringsmodule van TOPdesk (voor het reserveren van ruimtes op hoofdlijnen).
 - Outlook-agenda (gedeelde agenda per locatie van het team Klantenservice waarin alles handmatig geplaatst wordt).
 - Excel (voor offertes, detailoverzichten van activiteiten met status en andere gegevens, en voor rapportages).
 - Word en Outlook (voor bevestigingen aan huurders, en voor interne communicatie over de behoeften voor een evenement).
 - Bart CMS (aanvraagformulier voor huurders op de site van Kumulus, dat bij verhuur terechtkwam).

De reserveringsmodule van TOPdesk heeft alle kenmerken van een facilitair systeem, gemaakt voor de interne werking van een organisatie en niet voor de interactie met externe relaties en huurders. Daardoor kan Centre Céramique er onvoldoende mee uit de voeten. Het gevolg hiervan is dat de informatie over de activiteiten in en van Centre Céramique, Kumulus en het Natuurhistorisch Museum Maastricht versnipperd was. Dit kostte veel tijd en energie en ging ten koste van het werkplezier van de medewerkers én de service aan bezoekers. In 2024 geven we hoge prioriteit aan het onderzoeken en aanschaffen van één centraal planningsysteem voor de diverse bedrijfs-onderdelen.

6.2 Subsidies en fondsen

Cultuurmakers Maastricht ontving in 2023 € 100.000 van de Gemeente Maastricht voor het meerjarenplan Cultuurparticipatie Voor het programma ‘Together We Belong 2021-2024’ met uitloop naar 2025, ontving Cultuurmakers Maastricht € 151.600 van het Fonds voor Cultuurparticipatie (de tweede schijf van 40% na goedkeuring van het tussentijds verslag). Daarnaast ontving Cultuurmakers Maastricht € 10.000 van de Provincie Limburg voor het project We Live here, Who cares?, een onderdeel van Together we Belong. Naast het lopende meerjarenplan werd ten behoeve van de doelgroep jongeren en mensen die met energie-armoede te maken hebben, respectievelijk € 145.000 en € 5.228 geacquireerd via de Gemeente Maastricht. Vanuit de GALA-regeling konden we rekenen op € 40.000 aan middelen. De eigen inbreng van Centre Céramique in 2023 bedroeg € 454.856. Vanuit 2022 hevelde we € 128.983 aan middelen over. In 2023 werd € 383.224 aan middelen overgeheveld naar 2024. Voorzien wordt dat we alles conform plan besteden in 2024, met uitloop tot zomer 2025. De amateurkunsten konden rekenen op € 58.872 gemeentelijke gelden.

In 2023 ontving Kaleidoscoop diverse subsidies. Het programma ‘Toon je Talent Maastricht-Heuvelland’ is een programma dat wordt gefinancierd door het Fonds voor Cultuurparticipatie, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht en onderwijsinstellingen. De projectperiode is van 1 januari 2021 t/m 1 juli 2025 en het toegekende bedrag is € 1.661.076. Middels het ‘Toon je Talent-programma’ krijgen kinderen de kans om hun verborgen talent te ontdekken en verder te ontwikkelen. Ze maken op een positieve manier kennis met muziek, dans, toneel, mediakunst, erfgoed en beeldende vorming.

Het programma ‘Boost your Talent’ stimuleerde jongeren om in vakantieperiodes culturele activiteiten te ondernemen en hun talenten te ontwikkelen. Hiervoor zijn Participatiegelden voor Jongerenparticipatie van de Gemeente Maastricht vrijgemaakt van € 49.452, waarvan een gedeelte besteed wordt aan personele inzet van de cultuurcoach die deze activiteiten mogelijk maakt.

Vanuit programmabegroting waren de volgende budgetten in boekjaar 2023 beschikbaar voor Kaleidoscoop:

Stedelijke projecten/ bemiddeling	€ 20.258
Samenscholing	€ 17.003
Verbinding PO-VO	€ 21.357
Combifunctie	€ 40.000
Kunstketel	€ 22.456
Erfgoed & media educatie	€ 5.005
Matching project E-Art	€ 18.413
Website en PR	€ 3.479

7 Financieel verslag

Exploitatie *1000	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Apparaatskosten	6.605	6.632	7.125
Energiekosten	1.048	330	736
Huisvestingskosten overig	890	819	656
Kunstscholen			47
Centre Céramique (expositie en programmering)	6	25	199
Bibliotheek	464	503	332
Cultuureducatie- en Participatie	724	723	560
Natuurhistorisch Museum Maastricht	169	184	88
Maastricht Museum	123	142	
Winkels	38	17	
Corona			11
Toevoeging Voorziening (frictiekosten Kumulus)			241
Kapitaallasten	338	349	324

Totaal uitgaven	10.405	9.724	10.320
Kunstscholen			448
Centre Ceramique (expositie en programmering)	3	0	26
Bibliotheekgelden	449	428	412
Cultuureducatie en -participatie	465	478	390
Natuurhistorisch Museum Maastricht	186	131	153
Maastricht Museum	16	30	
Winkels	42	18	
Verhuur- en Horecaopbrengsten	353	344	202
Corona			14
Vrijval Voorziening	107	0	

Totaal eigen inkomsten	1.621	1.429	1.644
Bijdrage Gemeente Maastricht	8.335	8.335	7.400
Totaal inkomsten	9.956	9.764	9.045
Toevoeging reserves	393	367	475
Onttrekking reserves	317	327	803
Jaarresultaat	-525	0	-947

Het te kort van € 525K is volledig te wijten aan explosief gestegen energietarieven in de afgelopen jaren.

7.1 Transitie Kumulus

De gemeenteraad van de Gemeente Maastricht stelde op 10 september 2020 een bezuiniging van € 1,2 miljoen vast voor Kumulus met de opdracht dit te realiseren over de periode 2021-2024. Tevens besloot de gemeenteraad dat de rol van Kumulus inzake educatie verandert van aanbieder van muziek/dans/theater en beeldend kunstonderwijs naar facilitator. Uiteindelijk besloot het college op 5 juli 2022 dat de reorganisatie per 1 september 2022 definitief werd.

Op grond van de CAO Gemeenten hadden de werknemers onder bepaalde voorwaarden aanspraak op een tweejarig Van werk naar werk-traject (VWNW-traject). Er was echter ook de mogelijkheid de uitkeringen af te kopen. Hiermee werd voor de docent de mogelijkheid gecreëerd om zijn vak als docent te kunnen blijven uitoefenen. Niet meer in dienstverband, maar als zelfstandige onder gebruikmaking van de benodigde faciliteiten die hij van de gemeente kon huren.

Van de 46 docenten in vaste dienst zijn er eind 2023 uiteindelijk nog 16 die begeleid worden in een Van werk naar werk-traject, dat per 1 september 2024 zal eindigen.

Per 1 september 2022 startten er vier collectieven van zelfstandige docenten met het geven van kunstonderwijs op locaties van Centre Céramique, die zich in 2023 verder ontwikkelden: KUMA Muziekschool Maastricht verzorgt muziekles. Vrije Academie Maastricht, Theaterschool de Zuiderlingen en Dansatelier Maastricht geven beeldende vorming, theater- en dansonderwijs in het Kumulusgebouw.

Om kunstdocenten te stimuleren om zich te verenigen in collectieven, en om deze collectieven te ondersteunen bij het ontplooiën van hun activiteiten is er een subsidieregeling Kunstscholen Maastricht 2022-2024. Het subsidieplafond voor de vier kunstdisciplines samen bedraagt voor seizoen 2022/2023 € 340.000, evenals voor seizoen 2023/2024. Centre Céramique verzorgt facilitering, onderhoud en verhuur van de lesruimtes.

8 Op weg naar verzelfstandiging

Centre Céramique is een onderdeel van de Gemeente Maastricht. In maart 2023 is door het Maastrichtse college van burgemeester en wethouders besloten dat Centre Céramique intern gaat verzelfstandigen en in de komende meerjarenperiode mogelijk doorkijkt naar externe verzelfstandiging. Daarmee bevindt Centre Céramique zich in een tussenfase, waarbij de gemeentelijke structuur organisatorisch leidend is, maar de directeur van Centre Céramique op onderdelen grotere zelfstandige bevoegdheden heeft. Dit betreft onder andere financiën, ICT en Marketing en Communicatie.

Als onderdeel van de Gemeente Maastricht onderschreef Centre Céramique de toepassing van de acht principes en de opvolging van de aanbevelingen zoals beschreven in de Governance Code Cultuur. Maastricht wil dé stad zijn om cultuur te maken, door professionals en amateurs, en dé stad om cultuur mee te maken, te beleven. De gemeente zette in op het zichtbaar en bereikbaar maken van cultuur voor iedereen en gaf makers de ruimte die zij nodig hadden.

Op 1 december 2022 werd de steunstichting Centre Céramique Maastricht – Bibliotheek & Museum opgericht. Deze stichting heeft ten doel het verlenen van materiële en immateriële steun aan Centre Céramique. De hoofdactiviteit van de stichting is behulpzaam zijn bij het verkrijgen van extra financiële steun voor het uitvoeren van door Centre Céramique voorgedragen projecten. Stichting Centre Céramique Maastricht – Bibliotheek & Museum heeft een bestuur met 5 bestuursleden die gezamenlijk bevoegd zijn. De uitvoerende taken liggen bij Centre Céramique met de algemeen directeur als eindverantwoordelijke. De steunstichting adviseert de directeur gevraagd en ongevraagd.

De stichting is bovendien zo ingericht dat zij, op het moment dat Centre Céramique extern verzelfstandigd wordt, de rol van bestuur of raad van toezicht op zich zou kunnen nemen. De Stichting heeft de ANBI-status, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en bezig met het verkrijgen van een eigen bankrekening. De bestuursleden zijn benoemd voor tenminste 4 jaar en zullen volgens een rooster van aftreden rouleren. De voorgedragen projecten moeten qua vorm en inhoud passen binnen bestaande nationale en internationale subsidiemogelijkheden. De stichting Centre Céramique zal als steunstichting zelf geen projecten gaan uitvoeren.

Het bestuur van de stichting bestaat uit Elke Pluijmen (voorzitter), Harry Salden (penningmeester), Cees van 't Veen (secretaris), Agnes Vugts (lid) en Stefan Vrancken (lid). De bestuursleden zijn gevraagd zitting te nemen om hun ervaring; mevrouw Pluijmen en mevrouw Vugts (kennis van erfgoed), de heer van 't Veen en de heer Vrancken (juridische expertise,) en de heer Salden (fiscale kennis). De bestuursleden zijn niet verbonden aan Centre Céramique en zijn onafhankelijk van de Gemeente Maastricht.

De basis voor het beleid van Centre Céramique werd verankerd in het meerjarenplan en meer in het bijzonder in de visie ('Maastricht kent en ervaart het plezier van cultuur') en de daarvan afgeleide missie ('Iedereen heeft toegang tot kennis en cultuur als bron van inspiratie, reflectie en plezier').

Fair Practice Code

Zolang Centre Céramique onderdeel is van de Gemeente Maastricht vallen alle eigen medewerkers per definitie onder de gemeentelijke CAO. Dat betekent dat ook bij de werving en aanstelling alle regels hieromtrent werden nageleefd. Ook de ZZP'ers vielen onder de gemeentelijke regelgeving. Daarmee waren de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden gewaarborgd. ZZP'ers voor projecten zullen ook volgens deze regelgeving worden geworven en aangesteld. Als zij direct voor onze organisatie werken krijgen vrijwilligers, een overeenkomst en een passende vrijwilligersvergoeding voor hun werkzaamheden.

In de komende jaren zal een mogelijke externe verzelfstandiging verder worden uitgewerkt. Het is de ambitie van Centre Céramique om ook na die verzelfstandiging een goede culturele werkgever te zijn. Daarom zullen alle codes en de Fair Practice Code in het bijzonder leidend zijn voor de uitwerking van het traject naar verzelfstandiging in de komende jaren. Dit zal terugkomen in alle beleidsstukken (plandocumenten en verslagen) die hiertoe worden opgesteld.

Code Diversiteit en Inclusie

Centre Céramique spande zich in om de Code Diversiteit en Inclusie op alle gebieden actief uit te dragen en na te leven. Alle medewerkers hadden een rol en alle facetten van de organisatie kwamen aan bod. We willen dat iedereen in de organisatie 'mee' is. In ons meerjarenplan is vastgelegd dat we willen werken aan de vijf principes van de code D&I:

1. We willen weten waar we staan ten aanzien van diversiteit en inclusie.
2. We integreren diversiteit en inclusie in onze visie.
3. We creëren draagvlak binnen onze organisatie voor het naleven van de code.
4. We stellen een plan van aanpak op, gericht op continue verbetering.
5. We monitoren en evalueren naleving van de code en leggen er verantwoording over af.

Om dat proces te blijven aanjagen, stelden we een medewerker D&I aan voor acht uur in de week. Haar taken zijn:

- Bewustwording en draagvlak creëren onder alle medewerkers.
- Medewerkers voorbereiden om deze code actief toe te passen in onze organisatie.
- Kijken waar de blinde vlekken zitten en daar op een positieve manier mee aan de slag gaan.
- Meehelpen met de implementatie van de vijf principes van de Code D&I.
- Bijeenkomsten (zeswekelijks) van de groep Ambassadeurs DIG organiseren en inhoudelijk vormgeven.

In september startten we met een groep Ambassadeurs DIG. Negen deelnemers vanuit de organisatie, uit alle lagen en van verschillende organisatieonderdelen.

Deze groep is in 2023 vier keer bij elkaar gekomen. Doel is om signalen vanuit de organisatie op te pakken en oplossingen te bedenken. Deze groep ging ook actief aan de slag met het implementeren van verbeterpunten binnen de 4 P's voor alle organisatieonderdelen van Centre Céramique. Naast de Ambassadeursbijeenkomsten, waren er ook werksessies DIG met verschillende teams. In deze werksessies werkten we aan draagvlak en bewustwording door middel van kennisoverdracht, filmpjes, gesprekken, voorbeelden en opdrachten. Met betrekking tot de 4 P's inventariseerden we wat er al gebeurde op het gebied van diversiteit. Hoe collega's diversiteit beleefden en welke vragen, wensen en ideeën er leefden. Waar we bij konden aansluiten en met wie we eventueel nog konden samenwerken.

Sessies:

- MT en teamleiders: bewustwording en strategie DIG.
- Directie en HR: diverser werven en selecteren.
- Team Cultuurmakers Maastricht: twee sessies om draagvlak en bewustwording te creëren.
- Team Marketing & Communicatie: bewustwording en aanpak (digitale) toegankelijkheid.
- Kennisdeling met de afdeling sociaal over aanpak diversiteit en polarisatie en de charter diversiteit van de Gemeente Maastricht.
- DIG Bijeenkomsten en deskundigheidsbevordering.
- Bezoek documentaire White balls on walls in Lumière Cinema.
- Deelname aan Congres D&I van Huis voor de Kunsten in Roermond.
- Bezoek Ketikoti herdenking in Bonnefantenmuseum.
- Deelname aan het congres D&I van de museumvereniging bij Van Abbemuseum in Eindhoven.
- Deelname aan de bijeenkomst D&I van Cubiss in Bibliotheek Venlo.

We werken vanuit de vier P's:

Personeel: De organisatie wil een afspiegeling zijn van de samenleving en houdt daar bij werving en selectie actief rekening mee. Sinds 2023 hebben we een diversiteitsstatement onder al onze vacatures staan:

"Centre Céramique wil divers zijn, net als de samenleving. Jouw talent is belangrijker dan je geslacht, gender (identiteit en -expressie), afkomst, leeftijd, geaardheid, handicap of chronische ziekte. Stel je kandidaat en doe mee! We onderschrijven de Code Diversiteit & Inclusie en streven ernaar om als organisatie een afspiegeling van haar publiek en daarmee de maatschappij te zijn. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een kandidaat die de diversiteit binnen ons team versterkt."

Partners: We zetten in op langdurige en nauwe samenwerking tussen partners met een diverse achtergrond. De specifieke doelgroepen die zij bereiken en de pluriforme artistieke werkvormen die zij met zich meebrengen, zorgen voor een netwerk aan meerstemmige projecten.

Publiek: We werken aan een veilige en uitnodigende plek waarbinnen iedereen zich thuis voelt, zowel bezoekers als personeel. We hebben extra aandacht voor de fysieke en digitale toegankelijkheid van onze gebouwen en websites.

Programma: We werken (vaak samen met verschillende groepen gebruikers) aan een programmering die ruimte maakt voor de verschillende perspectieven uit onze stad. We monitoren de ontwikkelingen met betrekking tot de 4 p's. We nemen hierbij de werkvloerscan en de beleidsscan van Code D&I als uitgangspunt.

We werken vanuit de vier P's:

- Personeel
- Partners
- Publiek
- Programma

Bijlagen

A. Personeel en organisatie

Er zijn 115 medewerkers en 80 vrijwilligers, ZZZP-ers en stagiaires bij de organisatie betrokken. Vrijwilligers van de Bibliotheek op School (dBos) werden door onze collega's aangestuurd, maar vielen onder de verantwoordelijkheid van betreffende basisscholen. Zij zijn niet daarom niet meegeteld.

Directie

- Wim Hupperetz, directeur
- Eric Dieteren, teammanager marketing en communicatie, klantenservice en partnership
- Corrien Derksen, teammanager programma en innovatie, collectie en informatie
- Martin Hendriks, teammanager zakelijke dienstverlening

Secretariaat

- Alex Lugger, secretaresse
- Francien Otermans, managementassistente

HR

- Hans van Gellekom, adviseur HR
- Annemie Hermans, medewerker vrijwilligers, stagiaires en freelancers

ICT

- Marc Quaaden, functioneel beheerder

Marketing en communicatie

- Maartje Janssen, senior marketing en communicatie
- Zelinda Meli, adviseur marketing en communicatie
- Frédérique Stille, adviseur marketing en communicatie
- Vincent Ronden, webredacteur
- Tonny Olthof, administratief medewerker marketing en communicatie
- Fransie Roggeveen, administratief medewerker marketing en communicatie

Klantenservice

- Chantal Verhagen, coördinator klantenservice
- Inez Stheins, senior klantenservice
- Julie Daems, medewerker klantenservice
- Margot Davis, medewerker klantenservice
- Emma Dols, medewerker klantenservice
- Joanita Bosma, medewerker klantenservice
- Helma Heuts, medewerker klantenservice
- Charlotte Kemner, medewerker klantenservice
- Erik Klok, medewerker klantenservice
- Koosje Kakisina, medewerker klantenservice
- Tonny Paulissen, medewerker klantenservice
- Marion Duchateau, medewerker klantenservice
- Huub Willems, medewerker klantenservice
- Alicja Corvers, medewerker klantenservice (vanaf 1 december 2023)
- Egbert von Unen, medewerker klantenservice (vanaf 1 november 2023)
- Eggy Biesmans, medewerker klantenservice (vanaf 1 september 2023)

Partnership

- Dan Yerna, senior accountmanagement

Programma en innovatie

- Eric Uijterwaal, projectleider
- Johan Strijckers, projectleider
- Valesca Gerritsen, coördinator evenementen
- Mirjam Mordang, medewerker programmering
- Chris Prevoo, medewerker programmering
- Kelly van der Velden, medewerker programmering
- Rick van der Linden, senior programma kunstonderwijs

Bibliotheek

- Rachaël Konings, coördinator bibliotheek
- Henry Frantzen, senior catalogusbeheer
- Robert Hecker, medewerker logistiek
- Martin Kerckhoffs, medewerker logistiek
- Tous Piette, medewerker logistiek
- Francine Erens, medewerker logistiek
- Hortense Wetsels, medewerker logistiek
- Brigit Kennes, medewerker ondersteuning logistiek
- Lilian Kreuwels, medewerker ondersteuning logistiek (tot 31 augustus 2023)
- Simonne Scheijvens, medewerker ondersteuning logistiek
- Marlies Yedema, medewerker ondersteuning logistiek
- Marion Sauer, administratief medewerker logistiek
- Marc Rodenburg, senior informatiespecialist
- Marion Cuijpers, informatiespecialist
- Brigitte Hackeng, informatiespecialist
- Bart Linssen, informatiespecialist
- Eric Voncken, informatiespecialist
- Thera Adriaans, medewerker partnership (tot 20 juli 2023)
- Miranda Vriezelaar, medewerker partnership
- Nathalie Tillie - senior consulent basisvaardigheden (vanaf 1 maart 2023)
- Rianne van Beek - medewerker bibliotheek netwerk (vanaf 15 maart 2023)
- Anneleen Vlayen – leesconsulent (vanaf 1 november 2023)

Musea

- Astrid Smeets, hoofdconservator
- Paul Beuk, conservator biologie
- John Jagt, conservator paleontologie
- Sjoerd Aarts, senior collectiebeheer
- Joes Minis, conservator bijzondere collecties
- Marianne Lubrecht, ondersteuning cultureel erfgoed
- Inge Davis, administratief medewerker behoud en beheer
- Jos Lardinoye, medewerker ondersteuning cultureel erfgoed
- Hélène Klein, medewerker educatie
- José Peeters, medewerker cultureel erfgoed (archeologisch depotbeheerder)

Cultuureducatie en -participatie

Team Kaleidoscoop

- Hellen Hurkens, senior cultuureducatie (tot 1 april 2023)
- Nikki Gulikers, medewerker cultuureducatie
- Fabienne de Heer, medewerker cultuureducatie
- Danee Klever, medewerker cultuureducatie
- Judith Pol, medewerker cultuureducatie
- Irene Beckers, administratief medewerker
- Miet Theysmans, medewerker cultuureducatie (vanaf 1 april)
- Linda Eversteijn, medewerker cultuureducatie (vanaf 1 november)

Team Cultuurmakers Maastricht

- Els Roobroeck, senior programmaregisseur
- Hellen Hurkens, Cultuurcoach en medewerker Diversiteit & Inclusie (vanaf 1 april 2023)
- Hendrik Simons, cultuurcoach
- Peter Knops, cultuurcoach
- Jetze Jansma, cultuurcoach
- Celesta Stienen, vakspecialist cultuurparticipatie
- Nicolle Cox, cultuurcoach (vanaf 1 oktober 2023)
- Remko von Berg, cultuurcoach (vanaf 1 november 2023)

Financiën

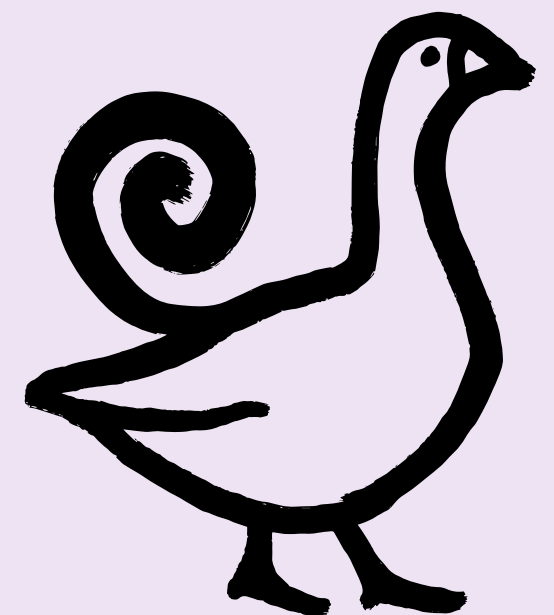
- Bulent Cuvalci, senior bedrijfsbureau
- Sonja Ouwens, medewerker bedrijfsbureau
- Yvonne Ummels, medewerker bedrijfsbureau

Facilitair en verhuur

- Maurice Dear, coördinator facilitair
- Mario Jaken, coördinator huisvesting
- André Feyt, medewerker techniek
- Lou in de Braekt, medewerker huisvesting (tot 21 december 2023)
- Stijn Hendrickx, medewerker huisvesting
- Peter Vanhex, medewerker huisvesting
- Roy Vertommen, medewerker huisvesting
- Sander Wijnen, medewerker huisvesting
- Arno Marijnen, assistent huismeester
- Petra Noten, administratief medewerker verhuur
- Frederique Olivers, administratief medewerker verhuur

Steunstichting Centre Ceramique - Bibliotheek en Museum

- Elke Pluijmen, voorzitter
- Harry Salden, penningmeester
- Cees van 't Veen, secretaris
- Agnes Vugts, lid
- Stefan Vrancken, lid

Vrijwilligers, ZZP-ers, stagiaires, werkervaringsplaatsen en participatieplekken

Vrijwilligers
In 2023 werden de volgende vrijwilligers ingezet:

Organisatie onderdeel	2023	Totaal 2022	Totaal 2023
Natuurhistorisch Museum Maastricht	• 11 vrijwilligers sciencelab • 1 vrijwilliger collectiebeheer (tuin/herbarium) → 0 • 1 vrijwilliger vlindercollectie • 3 vrijwilligers collectiebeheer divers • 1 vrijwilliger bijen • 1 vrijwilliger wetenschappelijk onderzoek • 2 vrijwilligers educatie → nieuw	16	19
Boek Aan huis Service	11 vrijwilligers	11	9
Bibliotheekservicepunten Heer en Malpertuis	15 vrijwilligers	15	15
Voorleesteams Nederlands, Engels en Spaans	8 vrijwilligers	7	8
DigiSterker / Klik & Tik / Computercusussen / Digicafé	5 vrijwilligers	3	5
Beheer cultureel erfgoed	4 vrijwilligers	2	4
ArcheoHotspot	2 vrijwilligers	0	2
Vorbereiden tentoonstelling Heiligdomsvaart Annex / MM	1 vrijwilliger	0	1
Begeleiding studenten m.b.t. cultureel erfgoed	1 vrijwilliger	1	1
Ondersteuning facilitaire dienst (huismeester)	2 vrijwilligers	1	2
Ondersteunende werkzaamheden jeugdbibliotheek	1 vrijwilliger -> 0	1	0
KunstActief (beheer opslaghal Watermolen)	4 vrijwilligers	4	4
Taalvrijwilligers (Taalcafé en Relim)	12 vrijwilligers	12	12
		73	82*

*Waarvan 4 mensen die op 2 of meer plekken worden ingezet

De uitbreiding van het aantal vrijwilligers komt onder andere door de ArcheoHotspot, een nieuw onderdeel van Centre Céramique, vernieuwing van het educatieve aanbod van het Natuurhistorisch Museum Maastricht en de uitbreiding van onze digitale ondersteuning aan inwoners van Maastricht.

Alle vrijwilligers hebben een vrijwilligersovereenkomst met de Gemeente Maastricht (met uitzondering van twee voorleesvrijwilligers die maar heel incidenteel worden ingezet) en de inzet varieert van 1 uur per maand tot 24 uur per week. Het verloop bij de vrijwilligers is zeer klein te noemen. Het bereiken van een bepaalde leeftijd is vaak reden om te stoppen. Onze vrijwilligers zijn zeer trouw en betrokken bij hun taken. Dit is mede te danken aan de goede begeleiding van de collega’s in vaste dienst en de band die er is binnen de vrijwilligersgroepen.

In 2023 werd het aantal vrijwilligers en de ureninzet uitgebreid (after-coronatijdperk) waardoor er afgerond € 45.000 werd vergoed (exclusief eindejaarsgeschenken, kosten jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst en abonnementen bibliotheek). Een aantal vrijwilligers is BHV-er en ontvangt de BHV-vergoeding van € 18,33 per maand. Alle vergoedingen vallen binnen het door de Belastingdienst vrijgestelde bedrag.

Op 18 december 2023 organiseerden we een vrijwilligersbijeenkomst. De vrijwilligers werden rondgeleid door het depot van Centre Céramique en het Maastricht Museum en namen een kijkje bij de ArcheoHotspot. Daarna werden ze getrakteerd op koffie en vlaai en ontvingen ze hun eindejaarsgeschenk als dankjewel voor hun inzet.

Sinds december 2021 brengen we twee keer per jaar een e-mailnieuwsbrief voor vrijwilligers uit met nieuws uit onze organisatie, interviews, evenementen en een filmpje van een van onze vrijwilligers. Op deze manier maken de vrijwilligers ook kennis met elkaars taken en onze organisatie.

In het najaar startten we met de werving van vrijwilligers voor de VoorleesExpress en nieuwe vrijwilligers voor de Bibliotheekservicepunten Heer en Malpertuis in verband met de uitbreiding van de openingstijden van deze vestigingen per februari 2024.

Bij de werving van nieuwe vrijwilligers werkten wij samen met:

- Maastricht Doet.
- Universiteit Maastricht.
- Re-integratiebureau Hallo Collega.

Ook vond er werving plaats via onze eigen website, social media en advertenties in VIA Maastricht.

Er zijn veel aanmeldingen van mensen die vrijwilligerswerk willen doen bij het Maastricht Museum. In verband met de opstart van het museum is nog niet helemaal uitgewerkt welke taken er door vrijwilligers kunnen worden gedaan. We houden contact met de aanmelders die op de wachtlijst staan, en zetten ze totdat er concrete taken zijn in op andere plekken. Denk bijvoorbeeld aan de expositie Triceratops on tour in de zomer van 2024.

ZZP’ers
In 2023 werden er gemiddeld 40 ZZP’ers ingezet als docent Kaleidoscoop. Het aantal fluctueert omdat er een redelijk groot verloop is, waardoor er veel mutaties zijn. Er is een kerngroep docenten die vaak al lang voor Kaleidoscoop werkt, maar daarnaast zijn er jonge docenten die voor kortere tijd worden ingezet.

In overleg met de juridische afdeling van de Gemeente Maastricht werd de raamovereenkomst aangepast naar aanleiding van wijzigingen in de wetgeving. Per 1 januari 2024 hanteren we de nieuwe overeenkomst.

De processen rondom de inzet van ZZP’ers en de administratieve afhandeling daarvan verliepen in 2023 veel beter dan de jaren ervoor, alhoewel het voor de medewerkers van Kaleidoscoop wel altijd lastig is om precies in te schatten welke docenten er in het nieuwe schooljaar worden ingezet. Een aantal mensen staat daarom on hold in het systeem.

Dit leverde met name rond de zomervakantie enige onduidelijkheid over op welke docenten moesten uitstromen. De overeenkomsten met de ZZP'ers worden elk jaar opnieuw gemaakt.

In de toekomst willen we ZZP'ers gaan inzetten voor de beide musea. De start met het maken van de conceptteksten voor de overeenkomsten is gemaakt. Verdere uitwerking volgt in 2024 in overleg met de juridische afdeling.

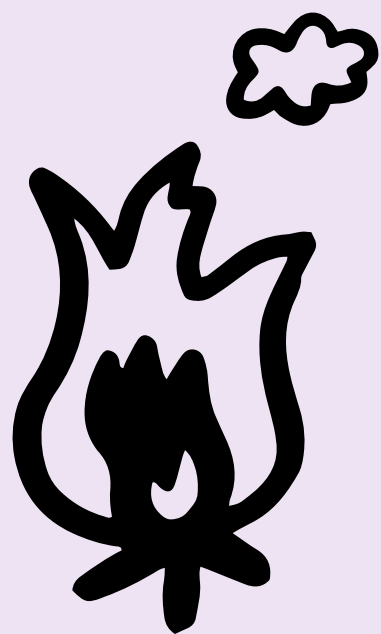
Stages, participatieplaatsen en werkervaringsplekken

In 2023 waren er 4 stagiaires op hbo-niveau en één stagiaire van Universiteit Maastricht. Deze werden ingezet in Centre Céramique met taken rondom het Maastricht Museum. Daarnaast was er één stagiaire op hbo-niveau bij Cultuurmakers Maastricht. De administratieve afwikkeling rondom stagiaires is helaas niet bij alle collega's goed gebeurd en is een aandachtspunt voor 2024.

In 2023 ontvingen we – na toetsing – de hernieuwde certificering als leerbedrijf voor mbo-stages van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). De beoordeling vindt vierjaarlijks plaats. Dit betekent dat wij studenten mogen blijven opleiden in de beroepspraktijk voor de kwalificatie Entree-assistent Dienstverlening, met name in de bibliotheek.

Er waren meer stage-aanvragen dan beschikbare plekken en het was duidelijk te merken dat onze organisatie op onderdelen onderbezet is, waardoor we minder stagiaires konden plaatsen dan vastgesteld in ons beleid.

In 2023 startten we samen met onze collega's in Mosae Forum een dialoog op om vraag en aanbod met betrekking tot stages centraal te koppelen op de website van Gemeente Maastricht (Stages en traineeships | Werken voor Maastricht) en het nieuwe gemeentelijke stagebureau. Daarmee verbonden zullen er ook gesprekken worden gevoerd over het door de overheid vastgestelde Stagepact voor het mbo. Dit betreft met name de stagevergoedingen.

B. Nevenfuncties medewerkers

Wim Hupperetz

- Bijzonder hoogleraar Musea, erfgoedcollecties en digitaal curatorschap, Universiteit van Amsterdam
- Bestuurslid Stichting Museumnacht Maastricht
- Bestuurslid Stichting Wagner de Wit
- Voorzitter Redactie Maaslandse Monografieën
- Reviewer Horizon Projecten
- Lid NWO Veni-commissie

Eric Dieteren

- Manager en artistiek leider Slagerij van Kampen

Martin Hendriks

- Freelance dirigent op vrijwilligersbasis

Annemie Hermans

- Dirigent, voorzitter en secretaris Mandoline-Orkest The Strings Stein
- Muzikaal leidster, voorzitter en secretaris Mandoline-Ensemble The Strings Stein
- Dirigent Mandoline-Vereniging Meers
- Voorzitter Federatie van Limburgse Mandoline-Verenigingen
- Voorzitter Stichting International Mandolin & Guitarmeedings
- Voorzitter Nederlands Verbond van Mandoline-Orkesten

Zelinda Meli

- Lid Ondernemingsraad Gemeente Maastricht

Vincent Ronden

- Mede-eigenaar Metasuite
- Eigenaar Vincent Ronden (kvk inschrijving onder eigen naam)

Inez Stheins

- Buitengewoon ambtenaar van de Burgerlijke Stand Gemeente Valkenburg aan de Geul

Rick van der Linden

- Bestuurslid bij Stichting Ateliers Maastricht
- Vormgever bij Atelier Rick van der Linden

Rachael Konings

- Sportinstructeur

Marc Rodenburg

- Detachering als directeur van de Heuvel-landbibliotheken
- Bestuurslid van kerkbestuur Parochiefederatie Heerlen-Noord (vrijwilliger)
- Bestuurslid van de Poolse vereniging Jedność (vrijwilliger)
- Presentator Worldfestival Parade Brunssum (vrijwilliger)

Bart Linssen

- Webmaster Heuvellandbibliotheken

Paul Beuk

- Groepscoördinator Diptera voor Fauna Europaea
- Coördinator online checklists van Diptera voor Nederland, Duitsland en Iran (diptera.info.nl; diptera-info.nl/german; diptera-info.nl/iran)
- (Mede)beheerder van Diptera.info, Sciomyzidae.info, Online-keys.net, Sciaroidea.info
- Lid van redactie Journal of Insect Biodiversity and Systematics (Tehran)
- Reviewer (incidenteel) voor een reeks van peer-reviewed, internationale vaktijdschriften
- External supervisor studenten (PhD) Department of Biology, Faculty of Sciences, Abdelmalek Essadi University, Tétouan, Marokko

Linda Eversteijn

- Zzp onderneming DichtbijKunst (slapend)

John Jagt

- Associate Editor Cretaceous Research (Elsevier, Amsterdam)
- Lid van editorial board/gastredacteur Netherlands Journal of Geosciences (Cambridge University Press, Cambridge)
- Lid van editorial board Acta Geologica Polonica (Warszawa)
- Lid van editorial board Geologos (Poznań)
- Lid van editorial board Boletín de la Sociedad Geológica Mexicana (Mexico City)
- Lid van editorial board Cainozoic Research (Leiden)
- Lid van diverse 'Working Groups Cretaceous stratigraphy' en 'Deutsche Subkommission für Kreidestratigraphie' (Berlin/Dresden)
- Guest lecturer (incidenteel) aan de universiteiten van Opole (Polen), Maastricht, Warszawa en Praha
- Reviewer (incidenteel) voor een reeks van peer-reviewed, internationale vaktijdschriften
- Lid (incidenteel) van external exam committees (PhD) in Amsterdam, Utrecht, Leuven, Kobenhavn en Lund

Joes Minis

- Secretaris Stichting Edmond Hustinx
- Bestuurslid Stichting Roots Unlimited
- Bestuurslid Stichting Museumbrouwerij Bosch

Marianne Lubrecht

- Redactielid Stichting Jaarboek Maastricht

Helène Klein

- Eigenaar en designer bij Studio Heey/House of Hey

Hellen Hurkens

- Lid van de adviescommissie bij het Fonds voor Cultuurparticipatie

Nikki Gulikers

- Muziekdocent bij Groenewald

Danee Klever

- Coördinator en Dansdocent Dansstudio Maastricht
- Coördinator Talentontwikkeling SCHUNCK Muziek & Dans

Judith Pol

- Artistiek leider van theaterschool De Zuiderlingen

Els Roobroeck

- Directeur-bestuurder stichting COVAR
- Lid Algemene Vergadering Walpurgis Muziektheater
- Gastdocent Toneelacademie Maastricht

Remko von Berg

- Energiecoach bij CNME (Centrum voor Natuur- en Milieueducatie)
- Ontwerper bij Ontwerpbureau Remkoo

Patrick Dreuning

- Fotograaf bij Patrick Dreuning Photography

Steunstichting Centre Céramique - Bilbiotheek en Museum

Elke Pluijmen

- Lid van advieswerkgroep Toerisme en Historie Gemeente Valkenburg aan de Geul

Harry Salden

- Lid raad van advies van de stichting Velorium

Cees van 't Veen

- Lid van het bestuur van de Stichting Cometa Amsterdam
- Lid van het bestuur van de Huurdersvereniging STOA van Vesteda Maastricht
- Adviseur bij de verzelfstandiging van het Thermenmuseum Heerlen

Agnes Vugts

- Museaal expert toetsingscommissie beschermwaardigheid (TCB) Museumregister
- Bestuurslid Cultuurfonds Brabant
- Secretaris/penningmeester Stichting Shamwari Yemangwana (Friends of Tomorrow)
- Penningmeester Cappella Pratensis
- Penningmeester Stichting Vrienden Cappella Pratensis
- Voorzitter Stichting Erfgoedklimaat
- Penningmeester Stichting Verhalis

Stefan Vrancken

- Bestuurslid Stichting Historische Reeks Maastricht
- Bestuurslid Stichting Maastricht Vestingstad
- Bestuurslid Stichting Vrienden van het Regionaal Historisch Centrum Limburg
- Bestuurslid Stichting Open Monumentendag Maastricht
- Bestuurslid Stichting Waalse Kerk Maastricht

C. Publicaties van medewerkers

Deze lijst is niet volledig, maar een selectie uit een grotere publicatielijst.

Barten, L.P.J., D. Mol & J.W.M. Jagt, 2023. 'Flintstones, meet the Flintstones ...'. Wolharige mammoeten en mosasauriërs zij-aan-zij in de Sint-Pietersberg, Maastricht. Afzettingen WTKG, 44 (4): 123-128.

Barten, L.P.J., J.W.M. Jagt, J.H.M. Barten & E.A.P.M. Nieuwenhuis, 2023. 'Lars', de nieuwste mosasauriër uit Maastricht. Deel 4: Onderzoek en conclusies. Gea, 56 (2): 18-25.

Beuk, P.L.Th., 2023. A brief survey of the Lonchaeidae (Diptera) from the Botanic Garden Jean Massart (Brussels-Capital Region, Belgium) including seven species new to Belgium. Belgian Journal of Entomology 134: 151-159.

Beuk, P.L.Th., 2023. Phoridae (Diptera) in the Botanic Garden Jean Massart: new species record for the Belgian fauna and some notes on relationships with ants (Hymenoptera: Formicidae) and ladybirds (Coleoptera: Coccinellidae). Belgian Journal of Entomology 134: 235-245.

Beuk, P.L.Th., 2023. Six new species of Diptera for the Belgian fauna from the Botanic Garden Jean Massart in Brussels-Capital Region, Belgium (Chloropidae, Drosophilidae, Fanniidae). Belgian Journal of Entomology 134: 205-212..

Beuk, P.L.Th., A.A.M. Lamberts & A. Wijker, 2023. De mineervlieg Cerodontha phragmitophila nieuw voor Nederland (Diptera: Agromyzidae). Entomologische Berichten, Amsterdam 83(1): 17.

Beuk, P.L.Th., & A.A.M. Lamberts, 2023. Pseudopachychaeta oscinina, een nieuwe halmvlieg voor Nederland (Diptera: Chloropidae). Entomologische Berichten, Amsterdam 83(1): 14-16.

Beuk, P.L.Th., & A.A.M. Lamberts**Beuk, P.L.Th., M. Barlog, A. Csanády, K. Dvořáková, L. Dvořák, J.-P. Haenni, J. Ježek, P. Manko, L. Mlynárová, B. Tej & J. Oboňa,** 2023. Some Diptera records of National Nature Reserves Dreveník and Sivá Brada (Slovakia). Acta Musei Silesiaca Scientia Naturalis 72(1): 45-60. DOI: 10.2478/cszma-2023-0005.

Brice, D., & P.L.Th. Beuk, 2023. An annotated checklist of the Sphaeroceridae (Diptera) of the Botanic Garden Jean Massart (Brussels-Capital Region, Belgium), including five species new to Belgium. Belgian Journal of Entomology 134: 67-81.

Claude, J., & P.L.Th. Beuk, 2023. The Psilidae of the centennial Botanic garden Jean Massart (Brussels-Capital Region, Belgium): five new species of Belgian Diptera with an updated Belgian checklist. Belgian Journal of Entomology 134: 197-203.

Fraaije, R.H.B., B.W.M. van Bakel, J.W.M. Jagt, M. Krobicki, À. Ossó, F. Palero & J.J.W. Wallaard, 2023. A reconsideration of the palinuroid family Synaxidae (Crustacea, Decapoda), with a new member from the Upper Jurassic of southern Poland. In: Proceedings of the 8th Symposium on Fossil Decapod Crustaceans [<http://zoobank.org/7E4423BE-D292-4407-919F-6A353AD251B3>]. Palaeontologia Electronica, 26 (2): a19.

Fraaije, R.H.B., B.W.M. van Bakel, J.W.M. Jagt, J.J.W. Wallaard & L. De Coninck, 2023. A new hermit crab (Anomura, Paguroidea) from the middle Albian of Wissant, Pas-de-Calais (northern France). *Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie Abhandlungen*, 307 (2): 107-111.

Holwerda, F.M., J. Bestwick, M.A. Purnell, J.W.M. Jagt & A.S. Schulp, 2023. Three-dimensional dental microwear in type-Maastrichtian mosasaur teeth (Reptilia, Squamata). *Scientific Reports*, 13: 18720.

Hupperetz, W., 2023. Een officier en een gentleman: Willem Norwood en het beleg van Maastricht In: Hupperetz, W., Smeets, A., & Panhuysen, L. (2023). *Maastricht 1673: De Zonnekoning verovert de stad.* (Maastricht Museum Serie). Uitgeverij Waanders, pp. 43-53.

Hupperetz, W., Recensie van *Historische Atlas van Breda* in: *Bulletin KNOB*, 2023-2 pp. 59-60.

Jagt, J.W.M., 2023a. Opmerkelijke Luiks-Limburgse Krijtfossielen. Deel 51. Oude en nieuwe 'driehoeksschelpjes' (Trigoniida). *Natuurhistorisch Maandblad*, 112 (6): 175-179.

Jagt, J.W.M., 2023b. Opmerkelijke Luiks-Limburgse Krijtfossielen. Deel 50. De bodemfauna rond het kadaver van een mosasauriër in kaart gebracht. *Natuurhistorisch Maandblad*, 112 (5): 145-153.

Kazerani, F., P.L.T. Beuk & S.M. Zamani, 2023. First record of the rarely collected family Xylophagidae from Iran (Diptera). *Spixiana* 46(1): 81-86.

Lubrecht, M., 2023. Van historische naar iconische figuur In: Hupperetz, W., Smeets, A., & Panhuysen, L., *Maastricht 1673: De Zonnekoning verovert de stad.* (Maastricht Museum Serie). Uitgeverij Waanders, pp. 57-65.

Mazuch, M., M. Košťák, R. Mikuláš, A. Culka, O. Kohout & J.W.M. Jagt, 2023. Bite traces of a large, mosasaur-type(?) vertebrate predator in the lower Turonian ammonite *Mammites nodosoides* (Schlüter, 1871) from the Czech Republic. *Cretaceous Research*, 153: 105714.

Panhuysen, L., M. Segers, A. Smeets, W. Hupperetz, M. Lubrecht & J. Notermans, 2023. *Maastricht 1673: De Zonnekoning verovert de stad.* Waanders Uitgeverij b.v., Zwolle en Maastricht Museum / Centre Céramique, Maastricht.

Smeets, A., 2023. Een unieke kaart van het beleg van Maastricht. In: Hupperetz, W., Smeets, A., & Panhuysen, L., *Maastricht 1673: De Zonnekoning verovert de stad.* (Maastricht Museum Serie). Uitgeverij Waanders, pp. 37-42.

Smeets, A., 2023. John Scott, een avontuurlijke cartograaf en oplichter. In: Hupperetz, W., Smeets, A., & Panhuysen, L., *Maastricht 1673: De Zonnekoning verovert de stad.* (Maastricht Museum Serie). Uitgeverij Waanders, pp. 69-71.

Wallaard, J.J.W., R.H.B. Fraaije, B.W.M. van Bakel, J.R. Nance, A. Lindholm & J.W.M. Jagt, 2023. New hermit crab species (Anomura, Paguroidea) from the upper Miocene St. Marys Formation of Maryland (USA), preserved in their host shells. *Zootaxa*, 5227 (3): 389-397.

Lezingen onderwijs

Hupperetz, W., 2023, februari-mei, MA-cursus 'Museums, Heritage and Digital Curation' (10 colleges), Mediastudies Universiteit van Amsterdam

Hupperetz, W., 2023, 14 juni. 'Het Maastricht Museum' Probus Maastricht

Hupperetz, W. 2023, 10 november. 'Introduction Maastricht Museum', MA studenten Arts & Heritage Universiteit Maastricht

**Met dank aan alle
medewerkers van
Centre Céramique.**

Colofon

Teksten: © Centre Céramique

Eindredactie: Wim Hupperetz, Maartje Janssen,
Romain Groenen (StaalTaal) en Krista Lahaye.

Fotografie: FASHIONCLASH, Jean-Pierre Geussens,
Laura Knipsael, Koninklijke Bibliotheek (Dik Nicolai),
Raoul Limpens, Johan Strijckers, Paul van der Veer,
VoorleesExpress (Cynthia Hasenbos), Jonathan Vos

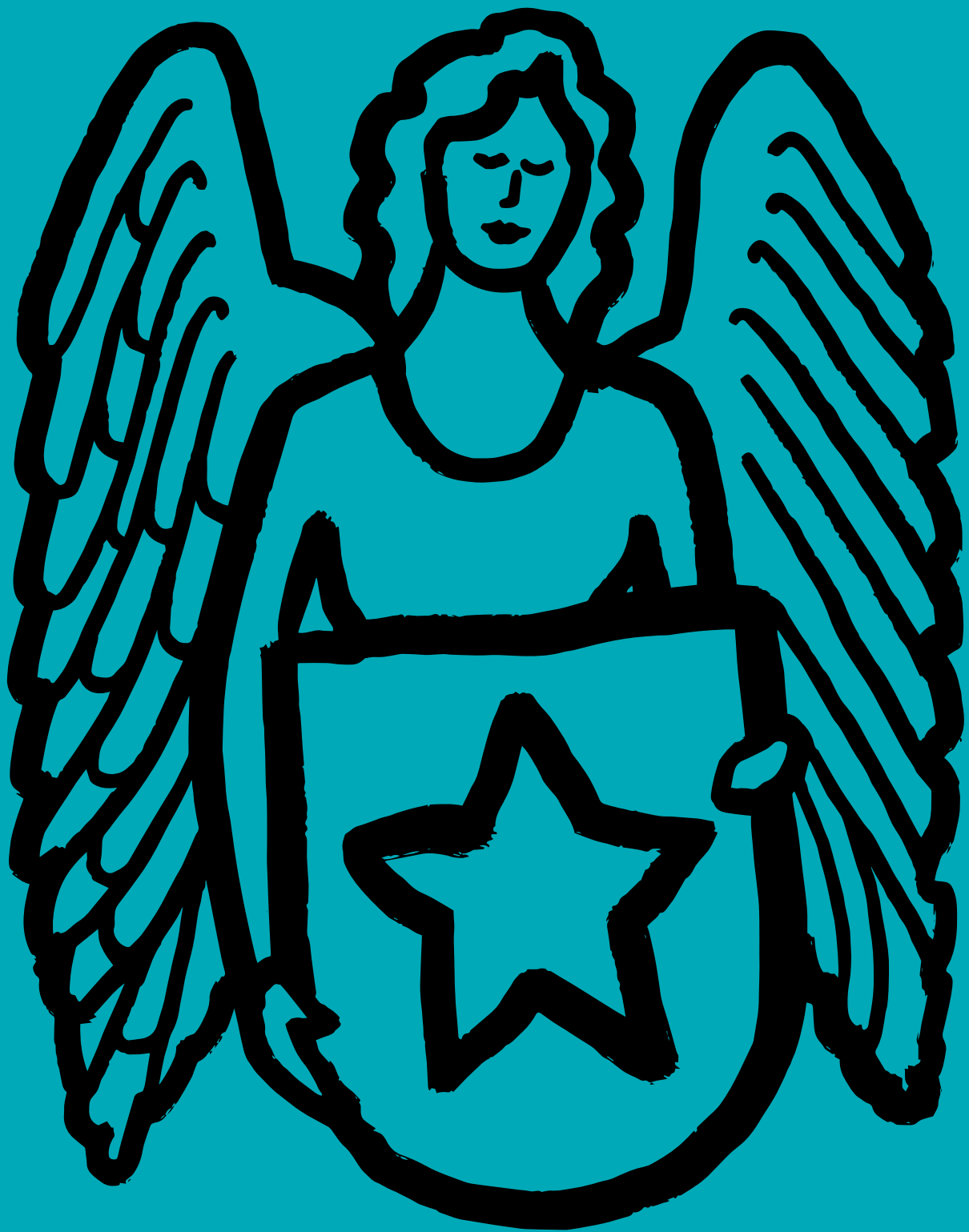
Illustraties: Stang Gubbels, Pallieter Hutschemakers

Artist impression: Atelier Leise

Vormgeving: Zuiderlicht

Versie april 2024
centreceramique.nl

**Cultuur zit in ons allemaal,
is van ons allemaal.**

**Centre
Céramique**